

PIRMOSIOS UŽSIENIO KALBOS BENDROJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa (toliau – Programa) apibrėžia pirmosios užsienio kalbos dalyko paskirtį, tikslą ir uždavinius, dalyku ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalyko mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą.

2. Užsienio kalbos dalyko paskirtis – sudaryti sąlygas mokiniui ugdytis kompetencijas, reikalingas bendrauti dabarties pasaulyje, mokytis, pasirengti karjerai ir tolesnei asmenybės raidai. Mokiniai ugdomi kalbos komunikacines kompetencijas ir mokosi vartoti užsienio kalbą jų veiklai būdinguose kontekstuose, pasiekti kalbos mokėjimo lygį, leidžiantį siekti asmeninių, mokymo(iš), visuomeninių ar profesinių tikslų.

3. Kalbų mokėjimas yra būtinas studijoms ir profesinei karjerai – daugumos mokslo ir verslo sričių informacija prieinama tik užsienio kalbomis, darbo rinkoje mokėti kalbą dažnai yra privaloma sąlyga – todėl išmokti kalbų ir ugdytis informacinę kultūrą yra svarbu jau mokykloje. Kalbos leidžia bendrauti su kitų tautų, kultūrų atstovais, praplečia pažintines galimybes, padeda įvairiapusiai tobulėti, naudotis kultūros vertybėmis ir šaltiniais, kurie nepasiekiami gimtąja kalba.

4. Užsienio kalbos mokymas(is) padeda ugdyti(s) asmenines savybes, vertybines nuostatas bei socialinę kultūrinę savimonę. Mokiniais sudaromos sąlygos:

4.1. Siekti asmeninio tobulėjimo, atliekant prasmingas veiklas, skiriant dėmesį savitarpio supratimui ir pagalbai. Mokytis perimti Lietuvos, Europos ir pasaulio istorinę, kultūrinę patirtį, ugdytis partnerišką santykį su kitomis tautomis, atsakomybę už vertybių ir kultūrų puoselėjimą.

4.2. Mokytis priimti pasaulio pokyčius ir iššūkius, aptarti aktualias visuomeninio gyvenimo problemas; dirbant kartu ir bendraujant korektiškai, ugdytis supratimą ir pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektualinių gebėjimų, įvairių tautybių, rasių, skirtingos lyties, mąstysenos ar gyvensenos asmenims.

5. Programą sudaro: ugdymo tikslas ir uždaviniai, dalyku ugdomų kompetencijų raiškos aprašas, pasiekimų sričių ir pasiekimų raidos aprašai, dalyko mokymo(si) turinys, pasiekimų vertinimas ir pasiekimų lygių požymių aprašai. Programoje išskirtos keturios pasiekimų sritys: Supratimas ir (arba) recepcija, Raiška ir (arba) produkavimas, Sąveika ir (arba) interakcija, Tarpininkavimas ir (arba) mediacija. Šios pasiekimų sritys yra bendros visoms klasėms nuo antros iki gimnazijos ketvirtos; kiekvienam koncentrui numatyti konkretūs kiekvienos srities pasiekimai, suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį. Programoje aprašyti mokinių pasiekimai suprantami kaip žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų visuma. Tikimasi, jog jie bus pasiekti baigus ugdymo programą. Kiekvienos pasiekimų srities pasiekimų raida atskleidžiama šešiuose ugdymo centruose: 2 klasė, 3–4 klasės, 5–6 klasės, 7–8 klasės, 9–10 (I–II gimnazijos) klasės ir III–IV gimnazijos klasės. Programoje pateikiami skirtingiems mokinių amžiaus tarpsniams numatyti pasiekimai – mokymo(si) rezultatai. Mokymo(si) rezultatai aprašomi siejant juos su Bendruosiuose Europos kalbų metmenyse (2020) pateikiamais kalbos mokėjimo lygių aprašais: 2 klasės numatomi mokinių pasiekimai siejami su kalbos mokėjimo lygiu Prieš – A1, 3–4 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A1 / A1, 5–6 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais A2 / A2+, 7–8 klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B1 / B1, 9–10 ir I–II gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B1 / B1+, III–IV gimnazijos klasėse su kalbos mokėjimo lygiais B2 / B2+. Mokymo(si) turinys nusako

kontekstus, kuriuose ugdomi mokinių pasiekimai, mokymo(si) kontekstų pasirinkimo galimybes laipsniškai įgyti žinių ir supratimą, ugdyti gebėjimus ir vertybines nuostatas. Aprašomi keturi pasiekimų lygiai: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3) ir aukštesnysis (4). Kiekvienas pasiekimo lygio požymis parodo mokinio pasiektus rezultatus. Aprašomos svarbiausios į(si)vertinimui reikšmingos įgytos žinios ir supratimas, išugdyti gebėjimai ir vertybinės nuostatos.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Užsienio kalbos dalyko tikslas – įgalinti mokinius vartoti užsienio kalbą atliekant įvairias jų amžiaus tarpsniui būdingas veiklas realaus gyvenimo situacijose, įvairiuose kontekstuose, tobulinant programoje išvardintas mokinio kompetencijas; ugdyti mokinius kaip socialiai sąmoningus piliečius, gebančius kūrybiškai ir atsakingai veikti priimant iššūkius, suvokiančius pasaulio įvairovę, istorinę ir kultūrinę patirtį, siekiančius pažinimo ir asmeninio tobulėjimo.

7. Pradinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

7.1. suvokia užsienio kalbą kaip šiuolaikinio gyvenimo dalį, komunikavimo ir pažinimo priemonę;

7.2. klausydami ir skaitydami, supranta jų amžiui tinkamus A1 kalbos mokėjimo lygio tekstus;

7.3. kalbėdami ir rašydami, bendraudami gyvai bei virtualioje erdvėje, reiškia mintis vartodami A1 kalbos mokėjimo lygio leksines, gramatines struktūras;

7.4. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

7.5. ugdosi gebėjimus ir norą toliau mokytis užsienio kalbų.

8 Pagrindinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

8.1. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, komunikacijos, mokymo(si), pažinimo ir asmeninio tobulėjimo priemonę;

8.2. išplėtoja tarpkultūrinį ir pilietinį sąmoningumą, analizuodami savo ir kitas kalbas, kultūras, visuomenes, globalias idėjas ir problemas;

8.3. ugdosi kalbines komunikacines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai komunikuoti skirtinguose asmeninio ir viešojo gyvenimo bei mokymo(si) kontekstuose ir skirtingais tikslais;

8.4. supranta įvairius B1 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

8.5. kuria įvairius B1 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

8.6. bendrauja žodžiu ir raštu, gyvai arba virtualioje erdvėje, vartodami B1 kalbos mokėjimo lygio leksines, gramatines struktūras;

8.7. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

8.8. ugdosi gebėjimus ir norą mokytis kalbų visą gyvenimą.

9. Vidurinio ugdymo uždaviniai. Siekdami užsienio kalbos dalyko tikslo, mokiniai:

9.1. suvokia užsienio kalbą kaip sociokultūrinės tikrovės dalį, komunikacijos, mokymo(si), pažinimo ir asmeninio tobulėjimo priemonę;

9.2. išplėtoja tarpkultūrinį ir pilietinį sąmoningumą, analizuodami savo ir kitas kalbas, kultūras, visuomenes, globalias idėjas ir problemas;

9.3. ugdosi kalbos komunikacines ir kitas kompetencijas, būtinas sėkmingai komunikuoti skirtinguose asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir iš dalies profesinės veiklos kontekstuose;

9.4. supranta įvairius B2 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

9.5. kuria įvairius B2 kalbos mokėjimo lygio sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus;

9.6. bendrauja žodžiu ir raštu, gyvai arba virtualioje erdvėje, vartodami B2 kalbos mokėjimo lygio leksines, gramatines struktūras;

9.7. atlikdami kalbines veiklas, taiko supratimo, raiškos, interakcijos ir mediacijos strategijas;

9.8. remiasi kitų dalykų žiniomis, tikslingai naudojami žodynais, žinynais ir kitomis moderniomis informacijos paieškos priemonėmis, pasirenka tinkamus šaltinius, vertina jų patikimumą;

9.9. išsiugdo gebėjimus ir norą mokytis kalbų studijuodami, profesinėje veikloje ir visą gyvenimą.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

10. Įgyvendinant Programą ugdomos šios kompetencijos: komunikavimo, pažinimo, skaitmeninė, kūrybiškumo, kultūrinė, pilietiškumo, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Jos pateiktos pagal kompetencijos ugdymo intensyvumą pirmosios užsienio kalbos dalyku.

11. Komunikavimo kompetenciją mokiniai ugdo, kai kalbėdami ir rašydami pasirenka ir vartoja kalbines ir nekalbines raiškos priemones ir formas; pritaiko raiškos priemones ir formas įvairioms situacijoms ir adresatams asmeninio gyvenimo, mokymo(si), viešosios veiklos ir iš dalies profesinės veiklos srityse komunikuodami gyvai ir virtualiojoje erdvėje; kuria komunikavimo aplinką; kalbėdami ir rašydami taiko reikiamas strategijas (planuoja, pasitaiso, patikslina, redaguoja ir pan.); komunikuodami žodžiu ir raštu atsižvelgia į adresatą, komunikacinį tikslą, situaciją; išlaiko dėmesį, išklauso pašnekovą, tinkamai reaguoja; komunikuodami žodžiu ir raštu atskleidžia savo asmenybę, suvokdami savo ir kitų skirtības; klausydami ir skaitydami atpažįsta patyčias, įžeidžiamo turinio, nepakantumą ir smurtą skleidžiančius pranešimus; klausydami ir skaitydami analizuoja ir vertina įvairias komunikavimo intencijas, supranta asmenines nuostatas išreiškiančius pranešimus, skiria faktus ir nuomonę; analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimus, tekstus, pranešimo tikslumą, pagrįstumą, įvairių šaltinių patikimumą.

12. Pažinimo kompetenciją mokiniai ugdo, kai vartoja kalbos išteklius, kurie apima kalbines komunikacines (funkcines, semantines, gramatines, leksines, diskurso, fonologines ir kt.), sociokultūrinės, tarpkultūrinės žinias ir gebėjimus; taiko užsienio kalbos išteklius, reikalingus atlikti kalbines veiklas siekiant realizuoti įvairias komunikacines intencijas įvairiuose kalbos vartojimo kontekstuose; perskaito ir suvokia skaitomus tekstus ir supranta jų teikiamą informaciją, reaguoja į ją; suvokia skaitomo literatūrinio teksto prasmes, meninių kalbos priemonių vartojimo reikšmingumą; sparčiai plečia žodyną, vartoja abstrakčias ir konkrečias sąvokas, kalbos pažinimo sąvokas ir terminus; atlieka kalbines veiklas, apimančias recepciją ir (arba) supratimą, produkavimą ir (arba) raišką, interakciją ir (arba) sąveiką, mediaciją ir (arba) tarpininkavimą; taiko užsienio kalbos dalykui, kalbų mokymuisi būdingas mąstymo formas, pavyzdžiui, klausydami ir skaitydami apdoroja, analizuoja, vertina tekstus turinio ir sandaros požiūriu, kitų dalykų žinias taiko per užsienio kalbos pamokas; kalbėdami ir rašydami taiko turimas žinias ir gebėjimus naujuose kontekstuose; atlikdami produkavimo ir interakcijos veiklas, kelia klausimus, identifikuoja problemas, siūlo problemų sprendimo būdus, įgyvendina idėjas; planuoja, stebi, vertina, reflektuoja mokymo(si) procesą, savo mąstymą; savistabą, savianalizę susieja su mokymo(si) tikslais ir rezultatais.

13. Skaitmeninę kompetenciją mokiniai ugdo, kai supranta žiūrimus vaizdo įrašus, TV laidas, filmus, jų pagrindines mintis ir detales; naudojami skaitmeniniais žodynais, vertimo programomis, kitais suprasti padedančiais įrankiais; žaisdami pasirenka, pavyzdžiui, žaidimų lygį, spalvą, formą; sukuria skaidrių pateiktis su užrašais ekrane, įgarsina tekstą, pateikia pavyzdžių naudodami įvairias medijas (grafinę, vizualinę, vaizdo); užpildo formą įrašydami asmeninę informaciją; užsisako prekę ar paslaugą internetu; sukuria filmuką ir (arba) reportažą, vaizdo ir garso įrašą; sukuria tinklalaidę (podcast: audio/videocast) tam tikra aktualia tema, pasidalindami svarbia patirtimi arba kurdami išgalvotą istoriją; įrašo ir (arba) parengia interviu, pavyzdžiui, su mokyklos svečiu ar projekto partneriu; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją, pateikia vertinimą, komentarą; analizuodami ir vertindami informaciją, atskiria faktus ir nuomones, atpažįsta melagingas naujienas; audiovizualiniam kūriniiui rengti pasirenka tinkamas skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; saugiai naudojami skaitmeninėmis technologijomis, remiasi asmens duomenų bei privatumo sauga skaitmeninėje erdvėje; kritiškai vertina skaitmeninio turinio pasirinkimą; dalyvaudami virtualioje

komunikacijoje paskelbia įrašus apie patirtus dalykus, etiškai pakomentuoja kitų įrašus; dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu, apsiukeičia su jais informacija; dirbdami projekto grupėje vykdo tiesiogines instrukcijas, atlieka bendras užduotis; bendradarbiaudami grupėje, susidedančioje iš skirtingų kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio ir pan. asmenų, atlieka komandines užduotis, rodo grupės nariams pagarbą, supranta individualius asmenų skirtumus, jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; sprendžia problemas pasitelkdamis skaitmenines technologijas.

14. Kūrybiškumo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai svarsto, ką norėtų sužinoti, tyrinėti, išbandyti; renka kūrybai reikalingą informaciją iš įvairių šaltinių ir artimos socialinės aplinkos; pasitelkia vaizduotę tam, kad pasiūlytų kūrybinę idėją; kelia klausimus, problemas ir pateikia sprendimo būdus bei juos pagrindžiančius argumentus; teikia alternatyvas, argumentuoja; generuoja originalias idėjas; savarankiškai atlieka kūrybines užduotis; turimas žinias ir gebėjimus perkelia į naują kontekstą; kūrybinei veiklai renkasi asmeniškai ar socialiai prasmingas temas; atlikdami projektinę veiklą apie Lietuvos ir kitų šalių aktualijas, kuria pristatymus, plakatus, filmukus ir pan., įžvelgia problemas ir kūrybines galimybes įvairiuose socialiniuose ir kultūriniuose kontekstuose; susidūrę su sunkumais, tęsia pradėtą veiklą, koreguoja darbą, siekia baigti; kūrybos rezultatus pristato įvairiais būdais, juos renkasi tikslingai, taiko įvairias kūrybinės veiklos priemones; apibūdina savo ir kitų sukurtus produktus, vertina juos pagal nurodytus ar pasirinktus kriterijus; kuria atskirai ir grupėje, dalinasi savo žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi su kitais mokiniais; bendradarbiaudami komandoje, taiko mediacijos strategijas; grupėje laikosi kūrybinės etikos taisyklių, prisitaiko prie kitų asmenų interesų, prisiima atsakomybę už pasirinktą ar priskirtą vaidmenį; priima alternatyvius sprendimus, atsižvelgdami į kontekstą ir aplinkybes bei įvertindami rizikas.

15. Kultūrinę kompetenciją mokiniai ugdomi, kai mokosi atpažinti ir stebėti kultūros kūrinius artimoje aplinkoje; tyrinėja ir lygina kultūrų objektus ir reiškinius; susipažinę apibūdina Lietuvos kultūros papročius, istoriją, mokslą, menus, literatūrą, kultūros, mokslo, visuomenės veikėjus, vertina jų veiklą, pasiekimus; mokosi atsakingai naudotis medijomis; aptaria kultūros renginių reikšmę savo asmeniniame, mokyklos, bendruomenės, šalies, pasaulio gyvenime; suvokia savo kultūrinius interesus, įgyvendina juos; siūlo kultūrinės raidos idėjas klasės, mokyklos, bendruomenės projektams, renginiams; dalyvauja klasės, mokyklos, bendruomenės kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, kritiškas medijų meno vartotojas; vertina Lietuvos ir pasaulio daugiakalbiškumą ir daugiakultūriškumą; lygina ir kritiškai vertina vertybes, idėjas, komunikacijos formas, kultūros pasiekimus Lietuvos, Europos ir pasaulio kultūros kontekstuose; analizuoja ir lygina tradicinės ir šiuolaikinės Lietuvos kultūros objektus, reiškinius, kūrinius, interpretuoja šalies lokalius, regioninius kultūros reiškinius bei vertina jų svarbą šalies kultūrai; atsakingai vartoja intelektinius kultūros produktus, pritaiko savo kultūrinės žinias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime bei užsienio kalbos mokymo(si) procese; įvairias veiklas aptaria užsienio kalbos pamokose; kritiškai vertina įvairių kultūros reiškinių poveikį šalies, Europos ir pasaulio kultūros raidai; siekia bendrauti užsienio kalba ir kurti kartu su kitų kultūrų atstovais.

16. Pilietiškumo kompetenciją mokiniai ugdomi, kai išvardija Lietuvos valstybės simbolius, aptaria jų svarbą; nusako piliečio teises ir pareigas, analizuoja, kodėl būtina ginti savo teises ir vykdyti pareigas; paaiškina, kodėl bendruomenėje būtina laikytis taisyklių; švenčia valstybines šventes, dalyvauja pilietinėse veiklose; išvardija Lietuvos ir tarptautines institucijas, ginančias žmogaus teises; išvardija pagrindines tarptautines organizacijas, kurių narė yra Lietuvos valstybė; nusako valstybėje veikiančių institucijų funkcijas, jų svarbą demokratijai; lygina Lietuvos ir kitų kraštų demokratinių judėjimų panašumus ir skirtumus; dalyvauja kuriant klasės taisykles; nusako, kaip supranta demokratiją klasėje, mokykloje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje; analizuoja bendruomenėje ir visuomenėje priimtinių taisyklių, normų laikymosi svarbą, daugumos ir mažumos teises ir jų apsaugą demokratinėje visuomenėje; identifikuoja demokratiškų ir nedemokratiškų kraštų gyvenimo skirtumus, aptaria demokratijos privalumus ir trūkumus ar pavojus; susipažįsta su darnios ekologinės aplinkos kūrimo principais; paaiškina, kodėl reikia saugoti kultūros ir gamtos išteklius, aptaria žmonių elgesį juos tausojant; pateikia pasaulio gamtos ir kultūros paveldo pavyzdžių; išvardija, apibūdina Lietuvos materialųjį ir nematerialųjį paveldą, aptaria būtinybę su juo elgtis atsakingai; rodo

pagarbą kitokiai nuomonei, paaiškina savo požiūrį, ieško kompromiso; išvardija konfliktų sprendimo būdus; dalyvauja savanoriškoje, labdaringoje veikloje, aptaria ir vertina savo vaidmenį; suvokia žiniasklaidos vaidmenį demokratijoje, atpažįsta netikras naujienas, aptaria melagingų naujienų žalą; nurodo ir apibūdina LDK daugiakalbės ir daugiatautės valstybės svarbą šiandieninėje kultūroje, valstybės okupacijų poveikį jos raidai ir modernios Lietuvos Respublikos kuriamą pasauliui atvirą kultūrinį palikimą.

17. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją mokiniai ugdomi, kai atpažįsta ir išsako savo emocijas, išvardija savo vertybes, asmenines savybes, paaiškina savo elgesį; apibūdina norus, pomėgius, gebėjimus, pasako, ką nori išmokti daryti geriau; išsikelia tikslą, sukuria jo pasiekimo planą, vertina savo pažangą siekiant tikslo; motyvuoja save ir kitus įveikti nepalankias situacijas; rūpestingai ir draugiškai elgiasi klasėje; dirbdami grupėje laikosi sutartų darbo grupėje taisyklių; atpažįsta ir nusako pavojingą ir nesaugų elgesį; reaguoja į nepagarbą ar patyčių elgesį ir siekia jį įveikti; palaiko kitus, o prireikus patys paprašo palaikymo; paaiškina, kaip elgtis, kur ieškoti pagalbos ištikus nesėkmei; suprasdami skirtingas vertybinės nuostatas, rodo pagarbą įvairių kultūrinių, socialinių grupių, skirtingo amžiaus, fizinių ar intelektualinių gebėjimų, skirtingos tautybės, rasės, mąstysenos ar gyvensenos asmenims; supranta asmeninių savybių vaidmenį dirbant komandoje; sprendžia tarpasmeninius konfliktus; dėmesingai klausosi ir analizuoja, kaip klausymasis ir kalbėjimas padeda išvengti konfrontacijos; analizuoja ir paaiškina mokyklos, bendruomenės, visuomenės taisyklių svarbos priežastis; vartoja tinkamas sąvokas kūno dalims apibūdinti, supranta vartotinių ir nevartotinių žodžių konotacines reikšmes; rūpinasi savo kūno ir aplinkos švara; paaiškina, kokie produktai yra palankūs ir nepalankūs sveikatai, laikosi sveikos mitybos taisyklių mokykloje; suvokia ir apibūdina atsakomybę ir pasekmes už sveikatai kenkiančius sprendimus ir veiksmus; paaiškina šeimos, mokyklos, bendruomenės, visuomenės taisyklių ir priimtinių normų laikymosi svarbą; aptaria sveiko gyvenimo būdo principus, fizinės ir emocinės sveikatos dermę; aptaria turimas alternatyvas, paaiškina globalius, su šia tema susijusius procesus.

IV SKYRIUS

PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

18. Programoje pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A), o raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas.

19. Supratimas (receptija) (A). Tai vyksta, kai kalbos vartotojas apdoroja ir supranta sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus; ši sritis apima klausymo, skaitymo ir video peržiūros veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

19.1. sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1): sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, pokalbių, diskusijų, pranešimų, pasisakymų, paskaitų, sakytinio pasakojimo, sakytinio publicistinio ar mokslo populiarinio teksto supratimas;

19.2. rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2): rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų, korespondencijos supratimas; specifinės informacijos paieška ir atranka; detalus rašytinių tekstų supratimas; grožinio ir publicistinio teksto supratimas;

19.3. audiovizualinio teksto supratimas (A3): vaizdo įrašų, televizijos laidų, filmų supratimas.

20. Raiška (produkavimas) (B). Tai vyksta, kai kalbos vartotojas sukuria sakytinį, rašytinį, audiovizualinį tekstą, reiškia mintis žodžiu ir raštu; ši sritis apima kalbėjimo, rašymo ir audiovizualinio teksto kūrimo veiklas. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

20.1. sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu;

20.2. rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2): žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas; pasakojimas, įvykio apibūdinimas; faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas; nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu;

20.3. audiovizualinio teksto kūrimas (B3): įgarsintų pateikčių kūrimas; filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas.

21. Sąveika (interakcija) (C). Tai vyksta, kai kalbos vartotojai komunikuoja žodžiu ar raštu, realiai ar virtualiai. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

21.1. sakytinė sąveika (C1): socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsiikeitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis; tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas); prekių ir paslaugų įsigijimas; dalyvavimas (pusiau) oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu);

21.2. rašytinė sąveika (C2): asmeninis ir oficialus ir (arba) dalykinis susirašinėjimas; transakcinis rašymas: faktinės informacijos suteikimas raštu (forma ir (arba) anketa);

21.3. sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3): dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje; apsiikeitimas replikomis realiu laiku, asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas; komentarų rašymas; tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje; apsiikeitimas informacija, patikslinimas.

22. Tarpininkavimas (mediacija) (D). Tai vyksta, kai kalbos vartotojas perteikia įvairių tekstų, pasisakymų turinį kitiems asmenims, padėdamas jiems suprasti kitų mintis; ši sritis apima įvairias klausymo, skaitymo, kalbėjimo, rašymo ir sąveikos veiklų kombinacijas viena arba dviem kalbomis, bendradarbiaujant su kitais asmenimis dirbant grupėje ar vadovaujant grupės darbui. Šios pasiekimų srities pasiekimai:

22.1. teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1): specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; diagramų duomenų ir kitokios vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu; pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas; teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu;

22.2. grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2): bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje, kuriant idėjas ir bendrą supratimą; vadovavimas grupės darbui.

23. Mokinių pasiekimų raida aprašoma pagal pasiekimų sritis pateikiant mokinių pagrindinio lygio pasiekimus kas dvejus metus. Programoje raide (pavyzdžiui, A) žymima pasiekimų sritis, raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas, o antru skaičiumi (3) – pagrindinis pasiekimų lygis.

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
1. Supratimas (receptija) (A)						
Sakytinio teksto supratimas (klausymas) (A1).	Supranta mokytojo instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; atpažįsta žinamus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama (A1.3).	Supranta trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus, žinomomis temomis; temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama (A1.3).	Supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis (A1.3).	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis (A1.3).	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales (A1.3).	Supranta instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias nuorodas; pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; supranta klausomo audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemones; suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales (A1.3).

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Rašytinio teksto supratimas (skaitymas) (A2).	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškėlius; randa specifinę informaciją vadovėlyje (A2.3).	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškėlius; randa specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose; detalai supranta trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; supranta iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų esmę (A2.3).	Supranta iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškėlius; randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose; detalai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą (A2.3).	Supranta trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; randa tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose; detalai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; paprasta kalba parašytą poeziją (A2.3).	Supranta ilgesnes detalias instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; randa tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose; detalai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; paprasta kalba parašytą poeziją (A2.3).	Supranta detalias rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; randa specifinę informaciją tekstuose, skiria faktą ir nuomonę; detalai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemones, denotacines ir konotacines reikšmes (A2.3).

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
Audiovizualinio teksto supratimas (A3).	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, atpažįsta žinomus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai (A3.3).	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai (A3.3).	Supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba (A3.3).	Supranta pagrindines mintis informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba (A3.3).	Supranta pagrindines mintis ir detales informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas (A3.3).	Supranta autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales; kai kalbama bendrine kalba ir (arba) dialektu; kai vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan.) (A3.3).
2. Raiška (produkavimas) (B)						
Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas) (B1).	Žodžiu apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją	Žodžiu apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas frazėmis, trumpais sakiniais,	Žodžiu apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę	Žodžiu apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo,	Žodžiu apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius,	Detaliai žodžiu apibūdina platų spektrą dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	ir vertinimą pagal pavyzdį (B1.3).	pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį (B1.3).	informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą (B1.3).	knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą (B1.3).	planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą (B1.3).	eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę, spontaniškai išplėtoja mintis, detaliai paaiškina įvairius problemos aspektus ir pateikia argumentus (B1.3).
Rašytinio teksto produkavimas (rašymas) (B2).	Pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius (B2.3)	Pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodydamas mokyklą, miestą, šalį; išvardija	Apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius,	Apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę,	Detaliai apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą,	Detaliai raštu apibūdina platų spektrą dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą, gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
		veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą (B2.3).	patirtus dalykus (B2.3).	vertinimą aktualiais klausimais (B2.3).	pasiūlo problemos sprendimo būdų; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais (B2.3).	recenziją ir (arba) atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdamas teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą ir (arba) straipsnį aktualia tema (B2.3).
Audiovizualinio teksto kūrimas (B3).	– (B3.3)	Sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais; sukuria labai trypus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones (B3.3).	Sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveiksliukais; sukuria trypus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus (B3.3).	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus, reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius (B3.3).	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmuką, reportažą, interviu apie asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis (B3.3).	Sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydamas asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdamas kritinį komentarą (B3.3).
3. Sąveika (interakcija) (C)						
Sakytinė sąveika (C1).	Atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save;	Pradedą ir pabaigia pokalbį paprastomis frazėmis; dalyvauja	Palaiko trypus pokalbius, vartoja mandagumo frazes;	Dalyvauja trypuose pokalbiuose	Dalyvauja pokalbiuose įvairiomis temomis,	Dalyvauja pokalbiuose su nepažįstamais

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	užduoda paprastus klausimus; supranta nurodymus, reaguoja gestais; paprašo kokio nors daikto, prekės (C1.3).	nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsieičia informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; užduoda ir atsako į paprastus klausimus; paprašo kokio nors daikto, prekės (C1.3).	supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, apsieičia nuomonėmis; susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; teikia siūlymus ir reaguoja į kitų siūlymus; bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; duoda arba ima interviu žinomomis temomis (C1.3).	pažįstamomis temomis; reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria; seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirtimi (C1.3).	spontaniškai įsitraukia; reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja; seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirtimi, komentuoja (C1.3).	pašnekovais; komentuoja kitų asmenų požiūrį; palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio pokalbio konvencijų; seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekdamas bendro rezultato aptaria reišikinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, argumentus už ir prieš; susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; imdamas interviu spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
						reiškia nuomonę ir emocijas (C1.3).
Rašytinė sąveika (C2).	Apsikeičia informacija rašteliais, žinutėmis; užpildo paprastą formą įrašydamas asmeninę informaciją (C2.3).	Apsikeičia informacija žinutėmis, laiškeliais, atvirukais, rašydamas trumpais sakiniais; užpildo formą įrašydamas faktinę informaciją, asmeninius duomenis (C2.3).	Apsikeičia informacija laiškais pateikdamas asmeninę informaciją; raštu išreiškia padėką, atsiprašymą, siunčia sveikinimą ir pan.; susirašinėja dėl bendros veiklos; užrašo faktinę informaciją; užpildo formas, anketas (C2.3).	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją; užpildo anketas (C2.3).	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; užpildo anketas, parašo CV (C2.3).	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia detalius patirties aprašymus, nuomonę ir jausmus; rašo konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiai susirašinėdamas laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transakcinėse situacijose tiksliai raštu perteikia informaciją (C2.3).
Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje (C3).	Paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdamas iš sąrašo; žaisdamas renkasi žaidimo lygį, apsieičia	Paskelbia trumpus įrašus apie save; parašo komentarus; vartodamas šabloniškas frazes; apsieičia	Apsikeičia informacija, idėjomis kasdienėmis temomis, kai bendraujama su	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus,	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu;	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia ilgesnius

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
	informacija su kitais žaidimo dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų (C3.3).	informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdamas asmeninę faktinę informaciją; laikosi saugos ir etikos normų (C3.3).	vienu pašnekovu; paskelbia trumpus įrašus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamasis su partneriu; laikosi saugos ir etikos normų (C3.3).	atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalba; laikosi saugos ir etikos normų (C3.3).	paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdamas nuomonę ir emocijas; laikosi saugos ir etikos normų (C3.3).	įrašus bei reaguoja į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; užsisako prekę ar paslaugą internetu (C3.3).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)						
Teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija (D1).	– (D1.3)	Pasako ar užrašo esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina paveikslėlį; atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų (D1.3).	Pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina diagramą, paveikslėlį; užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją; žodžiu išvardija pagrindinius	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, užsirašo esminius punktus;	Žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, paskaitos, užsirašo esminius punktus;	Žodžiu ar raštu perteikia sakytinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis; detalai apibūdina ir komentuoja vaizdinės medžiagos informaciją; detalai ir tiksliai užsirašo informaciją ir (arba) konspektuoja

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
			punktus, užrašo raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydamas, skaitydamas paprastus trumpus informacinius tekstus (D1.3).	žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo), jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.3).	žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto detalią santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo) (D1.3).	pranešimus; pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Palygina, susistemina raštu informaciją ir (arba) požiūrius (D1.3).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2).	– (D2.3)	Bendradarbiauja grupėje atlikdamas komandos užduotis; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.3).	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.3).	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; vadovauja grupės	Bendradarbiauja ir skatina kitus; aptaria įvairius argumentus; išsako naujas mintis; prisideda prie bendrai priimamo sprendimo; daugiakultūrėje grupėje rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros mokinių atžvilgiu; skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdamas skirtingas vertybes, požiūrius; jei nesutaria, siekia konsensuso. Vadovauja grupės

Pasiekimas	2 klasė	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės
				vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu (D2.3).	darbui, pateikia instrukcijas, skatina visus dalyvauti, apibendrina išsakytą informaciją, skatina aptarti argumentus. Prisideda prie bendrai priimamo sprendimo išsakydamas naujas ar plėtodamas kitų išsakytas idėjas (D2.3).	darbui, moderuoja diskusiją, apibendrindamas išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus (D2.3).

V. SKYRIUS

MOKYMO(SI) TURINYS

24. Mokymo(si) turinys. 2 klasė.

24.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

24.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo ir mokymo(si) kontekstuose.

24.1.2. Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: vardas, pavardė, amžius. Kai kurie fiziniai požymiai.

24.1.3. Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: šeimos nariai, draugai.

24.1.4. Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruošą, pramogos. Potėmės: mokykla, klasė, mokymo(si) veiklos. Žaidimai, pomėgiai.

24.1.5. Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymo(si) ir poilsio balansas. Potėmės: maisto produktai, gėrimai. Kūno dalys. Mankšta, judėjimas. Poilsis.

24.1.6. Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: šeimos narių profesijos, darbai. Svajonių darbas.

24.1.7. Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: gyvenamoji vieta. Susisiekimo priemonės ir saugumo taisyklės. Parduotuvės, prekės.

24.1.8. Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: pagrindinės mandagumo taisyklės. Kasdienėje veikloje naudojami įrenginiai.

24.1.9. Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: kambarys, asmeniniai daiktai. Kiemas. Metų laikai, orai. Gyvūnai, augalai. Atliekų rūšiavimas.

24.1.10. Kultūrinis gyvenimas, reišiniai. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potėmės: šeimos šventės. Tautybės, šalys, asmenų kilmė.

24.1.11. Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potėmės: kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, pirmoji užsienio kalba.

24.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Mokomasi atpažinti kultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose, tinkamai vartoti paprastas kitų kalbų ir (arba) kultūrų bendravimo taisykles (pavyzdžiui, pasisveikinti, atsisveikinti, padėkoti, atsiprašyti). Susipažįstama su kai kuriais kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožais (pavyzdžiui, tradicijomis, papročiais, šventėmis), jie lyginami su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais. Mokomasi atpažinti tarptautinius, gimtajai ir (ar) valstybinei kalbai giminingus žodžius.

24.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir ortografiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t. y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 2 klasės koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

24.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti dažnus kasdienes žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinį tikslą ribotame kiekyje situacijų programoje išvardytomis temomis. Susipažįstama su pagrindine žodžio reikšme. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.

24.5. Tarimas ir intonavimas. Susipažįstama su užsienio kalbos garsų ir raidžių grafinio žymėjimo atitikmenimis. Susipažįstama su užsienio kalbos abėcėle. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, skaityti fonetinę transkripciją. Susipažįstama su pagrindinių skyrybos ženklų reikšmėmis, aiškinamasi, kaip jie atspindi intonaciją.

24.6. Gramatinė medžiaga.

24.6.1. Gramatinės medžiagos apimtis. Mokomasi vartoti kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti konkrečiose situacijose.

24.6.2. Anglų kalba:

24.6.2.1. Adjectives. Common (a beautiful day). Demonstrative (this house, that city).

24.6.2.2. Adverbs. Adverbs of frequency (always, sometimes, never).

24.6.2.3. Articles. Definite, indefinite, zero. Determiners. Basic (a lot of). Discourse markers: connectors (and, but).

24.6.2.4. Nouns. Countable and uncountable nouns used with how much/many, there is/there are. Numbers (1-20).

24.6.2.5. Prepositions and prepositional phrases. Common prepositions (at, to, from). Prepositions of place (on/, on the roof, in the forest). Prepositions of time (in/on/at, to, in May, on Tuesday, at 6 p.m.).

24.6.2.6. Possessives. Possessive adjectives / pronouns (my, your). Possessive 's (student's).

24.6.2.7. Pronouns. Personal (I, they). Possessive (my, your). Demonstrative (this, that).

24.6.2.8. Verbs. To be, have got (including questions and negatives). Imperatives (Sit down, please. Don't talk!). General and special questions (is, do, what, why, when, how much).

24.6.2.9. Verb+ing, like / hate / love (I hate being late.).

24.6.2.10. Present tense. Present Simple. Present Continuous.

24.6.2.11. Future tense. Be going to, I'd like.

24.6.2.12. Modals. Can/can't (ability: I can play the piano.).

24.6.3. Prancūzų kalba:

24.6.3.1. Articulateurs (et/mais).

24.6.3.2. Négation: (ne...pas).

24.6.3.3. Nom: Noms propres. Genre des noms. Nombre des noms.

24.6.3.4. Préposition: Prépositions de lieu (sur, dans etc.).

24.6.3.5. Présentatifs: (voilà, c'est, ce sont etc.).

24.6.3.6. Adjectif: Genre des adjectifs. Nombre des adjectifs. Adjectifs de nationalités. Adjectifs de couleur.

24.6.3.7. Adverbe: Adverbes de quantité (beaucoup, très etc.). Adverbes de temps (aujourd'hui, ce matin, etc.).

24.6.3.8. Déterminants: Articles définis (le, la, l', les). Articles indéfinis (un, une, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

24.6.3.9. Interrogation (est-ce que etc.).

24.6.3.10. Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles). Pronoms des verbes pronominaux (je me, tu te, il se etc.).

24.6.3.11. Verbe: Irréguliers (être, avoir, aller); c'est, il y a. Verbes à une base (infinitif – er).

24.6.4. Vokiečių kalba:

24.6.4.1. Artikel: unbestimmter und bestimmter Artikel im Nominativ, Akkusativ, Possesivartikel mein;

24.6.4.2. Imperativ: kommen (du).

24.6.4.3. Negation nicht.

24.6.4.4. Personalpronomen (ich, du, er, sie, wir, ihr, sie (Plural)).

24.6.4.5. Präposition aus+Land, in +Kontinent, am+Wochentag, bei+Person.

24.6.4.6. Verb: sein, heißen (ich, du), mögen (ich mag), regelmäßige Verbkonjugation (Singular, Plural): kommen, wohnen, haben (ich, du, er/sie), möchten (ich, du), möchten+Infinitiv.

24.6.4.7. Zahlen: Kardinalzahlen 1–12.

24.7. Rašyba ir skyryba. Mokomasi taisyklingai rašyti žinomas dažnai vartojamus žodžius ir frazes, vartoti spausdintinę ir rašytinę formą, rašyti didžiąsias ir mažąsias raides.

24.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažįstama su terminais, vartojamais mokytojo(s) ar mokomojoje medžiagoje. Mokomasi vartoti raidžių pavadinimus, susipažįstama su kalbinių veiklų pavadinimais (klausymas, kalbėjimas etc.).

24.9. Abstrakčiosios sąvokos.

24.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Susipažįstama su abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmėmis. Mokomasi reikšti sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.

24.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas.

24.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas.

24.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

24.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Svoris.

24.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Pradžia. Pabaiga.

24.9.7. Kiekybė: skaičius. Kiekis.

24.9.8. Fizinis požymis: matomumas ir (arba) vaizdas. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Pilnumas, tuštumas.

24.9.9. Vertinamasis požymis: kaina. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

24.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Tikslas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

24.10. Diskursas. Susipažįstama su sakinio struktūra. Mokomasi atpažinti diskurso žymiklius (jungtukus) ir suvokti, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Susipažįstama su laiško žanro teksto struktūra (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).

24.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

24.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas įprastai veiklai atlikti, klausimas, trumpas komentaras, skanduotė, dainelė.

24.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: iliustruotas viešas užrašas, plakatas, trumpas iliustruotas tekstas, žinutė, trumpas elektroninis asmeninis laiškas.

24.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis vaizdo ir garso įrašas, animacinis filmukas.

24.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: prisistatymas, trumpas pasisakymas (pavyzdžiui, kaip jaučiasi, kokia nuotaika ir pan.).

24.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pagal pavyzdį užrašoma kopijuojama asmeninė faktinė informacija (pavyzdžiui, vardas, amžius, miestas, kuriame gyvena, ir pan.), trumpas ir paprastas sveikinimas, kvietimo laiškelis, žinutė (data, vieta, laikas).

24.11.6. Produkuojami audiovizualiniai trumpi vaizdo ir garso įrašai.

24.11.7. Sakytinė sąveika: trumpi pokalbiai (atsakant į pasveikinimą, į klausimus apie save, užduodant paprastą klausimą).

24.11.8. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, trumpas elektroninis laiškas (pagal pavyzdį), paprasta forma ir (arba) anketa.

24.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: žaidimo lygio pasirinkimas, sveikinimo paskelbimas vartojant šablonines frazes, formos pildymas, įrašant asmeninę informaciją, soc. tinklų, tinklaraščių trumpas komentaras.

24.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

24.12. Komunikacinės intencijos.

24.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtis. Mokomasi klausant ir skaitant suprasti, kalbant ir rašant tinkamai reikšti komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

24.12.2. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą.

24.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

24.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą.

24.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

24.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

24.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį. Leisti kalbėti kitam. Užbaigti pokalbį.

24.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta.

24.13. Registas ir mandagumo normos. Mokomasi suprasti mandagius pasakymus, vartoti mandagumo frazes kalbantis su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis, vartoti neutralų registrą.

24.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

24.14.1. Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti mokytojo teikiamas instrukcijas, nurodymus įprastai veiklai atlikti (pavyzdžiui, prašom sėstis, sustokime ratu, pažaiskime), kai kalbama lėtai, aiškiai, pakartojama, pasitelkiami paveikslėliai ar gestai.

24.14.2. Pokalbio, diskusijos supratimas. Mokomasi suprasti paprastus mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus apie pažįstamus dalykus (pavyzdžiui, pomėgius), kai kalbama lėtai, naudojama vizualizacija ar gestai.

24.14.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos supratimas. Mokomasi suprasti paprastus trumpus sakinius apie pažįstamus dalykus (pavyzdžiui, šeimą, mokyklą, pomėgius), kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė medžiaga ar gestikuliuojama.

24.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi atpažinti žinomus žodžius, frazes, suprasti temą ir esmę trumpų pasakojimų, kai kalbama lėtai, aiškiai ir pateikiama vaizdinė medžiaga ar gestikuliuojama.

24.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

24.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti labai paprastas rašytines instrukcijas (pavyzdžiui, vadovėlyje). Suprasti labai paprastus viešuosius užrašus (pavyzdžiui, „Nešiukšlinti“), kai pateikiamos iliustracijos.

24.15.2. Korespondencijos (laiškų, atvirukų, žinučių, kvietimų) supratimas. Mokomasi suprasti labai trumpą ir paprastą sveikinimo atviruką, kvietimo laiškėlį, žinutę (datą, vietą, laiką).

24.15.3. Specifinės informacijos paieška ir atranka. Mokomasi rasti specifinę informaciją mokymo(si) tikslais (pavyzdžiui, vadovėlio skyriaus tema, pavadinimas, puslapis).

24.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

24.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti trumpus paprastus vaizdo įrašus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Suprasti temą, atpažinti žinomus žodžius.

24.16.2. Televizijos laidų supratimas. Mokomasi suprasti temą, atpažinti žinomus žodžius trumpose paprastose TV laidose (pavyzdžiui, reklamose).

24.16.3. Filmų supratimas. Mokomasi suprasti trumpus animacinius filmus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai.

24.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

24.17.1. Reikšmių spėjimas pagal kontekstą, žodžių darybos principus. Mokomasi nuspėti žodžio, frazės reikšmę remiantis vaizdine medžiaga.

24.17.2. Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. Mokomasi klausant ir skaitant nuspėti pagrindinės minties eigą, remiantis teksto siejimo priemonėmis.

24.17.3. Teksto žanro atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi skirti teksto žanrą (atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą.

24.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

24.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi apibūdinti save pasakant vardą, amžių, šeimos sudėtį, pomėgius ir pan. paprastais žodžiais, frazėmis, trumpais nesusietais sakiniais, kai gali pasiruošti iš anksto.

24.18.2. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi pateikti asmeninę faktinę informaciją, pasakyti, pavyzdžiui, klasę, mokyklą, miestą, šalį, kai pasinaudojama pavyzdžiu, įvardyti aplinkos daiktus, nurodyti formą, spalvą ir pan., vartojant išmokus išsireiškimus, frazes, sakinius, kai pasiruošiama iš anksto.

24.18.3. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Naudojantis pavyzdžiu mokomasi pasakyti, kas patinka, nepatinka, gerai ar blogai, galima ar negalima. Mokomasi išreikšti emocijas paprastais žodžiais, frazėmis, pasitelkiant kūno kalbą.

24.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

24.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi rašyti apie save, užrašyti savo vardą, adresą, tautybę, kai pateikiamas pavyzdys.

24.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi įrašyti trūkstamą informaciją į trumpus sakinius, sekant instrukcijas.

24.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi pateikti raštu asmeninę faktinę informaciją pagal pavyzdį, pavyzdžiui, nurodyti klasę, mokyklą, miestą, šalį, kur gyvena.

24.19.4. Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Pagal pavyzdį mokomasi rašyti, kas patinka ar nepatinka.

24.20. Sakytinė sąveika.

24.20.1. Socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsikeitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis. Mokomasi suprasti ir vartoti paprastus žodžius (pavyzdžiui, taip, ne, atsiprašau, prašau, ačiū). Mokomasi atpažinti pasisveikinimus ir į juos atsakyti. Mokomasi atsakyti į klausimus apie save, savo aplinką, naudojant trumpus išsireiškimus, pasitelkiant gestus. Mokomasi užduoti paprastus klausimus.

24.20.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi suprasti ir klausimus, ir nurodymus, reaguoti parodant pritarimą naudojantis gestais; jei nesuprantama, mokomasi parodyti, kad nesupranta ar paklausti.

24.20.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi paprašyti kokio nors daikto, maisto ar gėrimo, į pagalbą pasitelkiant gestus.

24.21. Rašytinė sąveika.

24.21.1. Asmeninis susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi apsikeisti informacija trumpais rašteliais, žinutėmis, parašant asmeninę informaciją, naudojantis pagalba.

24.21.2. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užpildyti paprastą formą ir (arba) anketą įrašant asmeninę informaciją, pavyzdžiui, vardą, šalį, tautybę.

24.22. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

24.22.1. Dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje. Apsikeitimas replikomis realiu laiku. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi paskelbti sveikinimus, vartojant šablonines frazes. Mokomasi pateikti asmeninę informaciją, kai galima pasirinkti iš sąrašo. Mokomasi pildyti formą įrašant asmeninę informaciją, pavyzdžiui, vardą, šalį. Žaidžiant mokomasi pasirinkti iš sąrašo, pavyzdžiui, žaidimų lygį, spalvą, formą. Mokomasi laikytis saugos reikalavimų ir etikos normų.

24.22.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas. Žaidžiant mokomasi apsikeisti informacija su kitais žaidimo dalyviais, kai pateikiama vaizdinė medžiaga ar pavyzdžiai.

25. Mokymo(si) turinys. 3–4 klasės.

25.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

25.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymo(s) ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

25.1.2. Apie save. Potėmės: išvaizda, apranga, pomėgiai, asmeninių savybių ugdymasis.

25.1.3. Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: šeima, giminės, draugai, bendravimas.

25.1.4. Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruošą, pramogos. Potėmės: mokykla, mokomieji dalykai, pamokų tvarkaraštis. Popamokinė veikla, pomėgiai. Dienotvarkė. Judrieji, stalo, kompiuteriniai žaidimai, protų kovos.

25.1.5. Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potėmės: maitinimasis, maisto produktai, gėrimai. Sveikas ir nesveikas maistas. Mankšta, judėjimas, sportas. Sveikatos sutrikimai. Poilsis, miegas.

25.1.6. Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: profesijos, darbai, vietos kur atliekami įvairūs darbai, pagrindinė darbuotojo veikla. Svajonių darbas.

25.1.7. Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: gyvenamoji vieta. Vietos, pastatai mieste. Transportas, kelias į mokyklą ir namo. Saugaus eismo taisyklės. Kelionės, atostogos. Parduotuvės, pirkiniai, kainos ir pan.

25.1.8. Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: pagrindinės mandagumo taisyklės. Susirašinėjimo draugai, ryšiai su bendraamžiais kitose šalyse. Internetas, socialiniai tinklai, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje.

25.1.9. Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: namų aplinka. Gyvenamoji vieta, kambariai, daiktai, jų išsidėstymas. Kiemas, gatvė. Mokyklos aplinka. Gamta, metų laikai, orai. Gyvūnai, augalai. Atliekų rūšiavimas.

25.1.10. Kultūrinis gyvenimas, renginiai. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potėmės: šeimos šventės, valstybinės šventės. Kinas, koncertai ir kiti kultūriniai renginiai. Lietuvos šventės ir tradicijos. Užsienio šalių šventės ir tradicijos. Europos ir pasaulio šalys, miestai, sostinės.

25.1.11. Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potėmės: kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, pirmoji užsienio kalba.

25.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Mokomasi atpažinti kultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose, bendrauti laikantis paprastų kitų kalbų ir (arba) kultūrų bendravimo taisyklių (pavyzdžiui, pasisveikinti, atsisveikinti, padėkoti, atsiprašyti). Susipažįstama su kai kuriais kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožais (pavyzdžiui, tradicijomis, papročiais, šventėmis), jie lyginami su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais. Mokomasi užsienio kalboje atpažinti tarptautinius, gimtajai ir (ar) valstybinei kalbai giminingus žodžius.

25.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir otroepiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 3–4 klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

25.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti dažnai girdimus kasdienius žodžius, reikalingus pasiekti komunikacinį tikslą ribotame kiekyje situacijų programoje išvardytomis temomis. Susipažįstama su pagrindine žodžio reikšme. Aktyvus žodynas apima asmeninio gyvenimo kalbos vartojimo sritį.

25.5. Tarimas ir intonavimas. Mokomasi atpažinti užsienio kalbos garsus ir jų grafinio žymėjimo atitikmenis. Įtvirtinama užsienio kalbos abėcėlė. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, skaityti fonetinę transkripciją. Susipažįstama su pagrindinių skyrybos ženklų reikšmėmis, aiškinamasi, kaip jie atspindi intonaciją.

25.6. Gramatinė medžiaga.

25.6.1. Gramatinės medžiagos apimtis. Mokomasi atpažinti ir vartoti kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikaciniams intencijoms realizuoti paprastose žinomose situacijose.

25.6.2. Anglų kalba.

25.6.2.1. Adjectives. Common (a nice picture). Comparative, superlative degrees (tall – taller – tallest, good – better – best).

25.6.2.2. Adverbs. Adverbs of frequency (always, sometimes, never).

25.6.2.3. Articles. Definite, indefinite, zero. Determiners. Basic (a lot of). Discourse markers: connectors (and, but, because).

25.6.2.4. Nouns. Countable and uncountable nouns used with how much/many, there is/there are.

25.6.2.5. Prepositions and prepositional phrases. Common prepositions (at, to, from). Prepositions of place (on/, on the roof, in the forest). Prepositions of time (in/on/at, to, in May, on Tuesday, at 6 p.m.).

25.6.2.6. Possessives. Possessive adjectives / pronouns (my, your). Possessive 's (student's).

25.6.2.7. Numbers. Cardinal numbers 21–1000. Ordinal numbers 1st–30th.

25.6.2.8. Pronouns. Personal (I, they). Possessive (my, your). Demonstrative (this, that).

25.6.2.9. Verbs. To be, have got (including questions and negatives). Imperatives (Sit down, please. Don't talk!). General and special questions (is, do, what, why, when, how much).

25.6.2.10. Verb+ing, like / hate / love (I hate being late.).

25.6.2.11. Present tense. Present Simple. Present Continuous.

25.6.2.12. Future tense: Be going to, I'd like.

25.6.2.13. Questions. General, special questions (is, do, what, why, when, how much).

25.6.2.14. Modals. Can/can't (ability: I can play the piano.). Can/could (suggestion: Can I help?)

25.6.3. Prancūzų kalba.

25.6.3.1. Articulateurs (et/mais/).

25.6.3.2. Négation: (ne...pas).

25.6.3.3. Nom: Noms propres. Genre des noms. Nombre des noms.

25.6.3.4. Préposition: Prépositions de lieu (venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.).

25.6.3.5. Présentatifs: (voilà, c'est, ce sont ect.).

25.6.3.6. Adjectif: Genre des adjectifs. Nombre des adjectifs. Adjectifs de nationalités. Adjectifs de couleur.

25.6.3.7. Adverbe: Adverbes de quantité (beaucoup, très etc.). Adverbes de temps (aujourd'hui, ce matin, etc.).

25.6.3.8. Déterminants: Articles définis (le, la, l', les). Articles indéfinis (un, une, des) Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

25.6.3.9. Interrogation (est-ce que, qui, que, quand, quel, quelle, quels, quelles, comment, combien, combien de temps, combien de fois, où etc.).

25.6.3.10. Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles). Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles). Pronoms des verbes pronominaux (je me, tu te, il se etc.). Pronoms toniques (moi, toi, lui, elle).

25.6.3.11. Verbe: Irréguliers (être, avoir, faire, aller, prendre, venir, pouvoir, vouloir); c'est, il y a. Verbes à une base (infinitif – er).

25.6.4. Vokiečių kalba.

25.6.4.1. Adjektiv. Eher Kurzform. Adjektive mit zu (zu süß, zu sauer). Komparation: gern, lieber, am liebsten.

25.6.4.2. Adverb: immer, meistens, oft, manchmal, nie. Zuerst, dann, zum Schluss.

25.6.4.3. Artikel und Nomen. Unbestimmte, bestimmte Artikel, Negationsartikel kein im Nominativ und Akkusativ (Singular und Plural); Possesivartikel (mein, dein, sein, ihr, unser, euer im

Nominativ und Akkusativ (Singular). Dativ als feste Wendung (in der Schweiz). Genitiv bei Namen. Pluralformen der Nomen. Artikel bei Komposita.

25.6.4.4. Präpositionen. Temporal, immer mit Dativ: am+Wochentag, Datum, im+Monat, nach Land/Stadt, von+nach Stadt+Land, von+bis. Temporal, immer mit Akkusativ, um+Uhrzeit. Lokal: Ort: an, auf, in/im; Richtung: aus+Land, Stadt, beim. Modal: aus, mit+Kleidungsstücke/Gegenstände, Verkehrsmittel, Personen, ohne. Wechselprepositionen: in, an, auf. Präpositionen für+Personen.

25.6.4.5. Pronomen. Personalpronomen in Singular und Plural; in Nominativ, Akkusativ, in Dativ nur als feste Wendung (Wie geht es Ihnen?). Inderfinita: man. Fragepronomen welcher. Demonstrativpronomen: nächst+, jed- +Zeitangaben.

25.6.4.6. Verb. Präsens. Regelmäßige Verben (z.B.: heißen, machen, füttern, sammeln spielen), unregelmäßige Verben mit Vokalwechsel (z.B.: essen, fahren, geben, gefallen, kommen, laufen, nehmen, schlafen, sprechen, tragen). Sein, haben, werden als Vollverb. Trennbare Verben (z.B.: anfangen, anrufen, aufstehen, aussehen, aufschreiben, einkaufen, fernsehen, mitkommen, mitbringen). Modalverben und ihre Konjugation (möchten (ich, du), müssen, können). Perfekt: sein, haben als Hilfsverb. Regelmäßige Verben: einfache Verben (z. B. arbeiten, fragen, glauben, lernen, machen), trennbare Verben (z. B. einkaufen, abholen), nicht trennbare Verben (z. B. verkaufen, bezahlen, entschuldigen), Verben auf -ieren (z.B. passieren, telefonieren). Unregelmäßige Verben: einfache Verben (z.B. bleiben, essen, fahren, haben, lesen, trinken), trennbare Verben (ab / weg...) fahren, (an/mit...) kommen, (weg / aus...) gehen, aufstehen, (aus / ein...) steigen, abfliegen, (weg / mit...) laufen. Andere Verben (bleiben, passieren). Präteritum: sein, haben als Vollverb. Modalverben müssen, können, wollen, dürfen. Imperativ: du-Form, ihr-Form für einfache Verben, trennbare Verben, Verben. Zahlwörter. Kardinalzahlen (eins, eine Million). Ordinalzahlen am +Datum. Uhrzeiten im Alltag.

25.6.4.7. Syntax. Aussagesätze (Position des Verbs, des Modalverbs, trennbare Verben). W-Fragen Ja / Nein Fragen. Imperativsätze. Die Satzklammer bei trennbaren Verben, bei Modalverben, bei Perfekt. Verneinung mit nicht, mit kein, keinen, keine. Fragen mit nicht oder kein. Satzverbindungen mit und, aber. Verben mit Nominativergänzung (z. B. Der Flug dauert eine Stunde.), mit Akkusativergänzung (z. B. Ich kaufe eine Karte.). Sätze mit weiteren Ergänzungen: temporal, modal, lokal (z. B. Wir laufen sehr schnell. Wir fliegen nach Berlin.).

25.7. Rašyba ir skyryba. Mokomasi taisyklingai rašyti žinomus dažnai vartojamus žodžius ir frazes, vartoti spausdintinę ir rašytinę formą, rašyti didžiąsias ir mažąsias raides.

25.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažįstama su terminais, vartojamais mokytojo(s) ar mokojoje medžiagoje. Mokomasi suprasti ir vartoti raidžių pavadinimus, kalbinių veiklų pavadinimus (klausymas, kalbėjimas etc.).

25.9. Abstrakčiosios sąvokos.

25.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Susipažįstama su abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmėmis. Mokomasi reikšti sąvokas, mintis žodžiais, frazėmis, sakiniais.

25.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

25.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

25.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

25.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Temperatūra.

25.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Vėlavimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

25.9.7. Kiekybė: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

25.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

25.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Sunkumas, lengvumas.

25.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis, motyvas. Tikslas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

25.10. Diskursas. Susipažįstama su sakinio struktūra. Mokomasi atpažinti diskurso žymiklius (jungtukus) ir suprasti, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Susipažįstama su tekstų sandaros principais, laiško žanro teksto sandara (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas).

25.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

25.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas įprastai veiklai atlikti, komentaras, trumpas skelbimas, trumpas pokalbis, trumpas apibūdinimas ar pasakojimas (pavyzdžiui, daina, pasaka ir kt.).

25.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: trumpas tekstas apie pažįstamus dalykus, asmeninius pomėgius (pavyzdžiui, sportas, muzika), instrukcija, paprastas viešas iliustruotas užrašas, vadovėlio užduoties instrukcija, trumpas asmeninis laiškelis, trumpas iliustruotas grožinis ir pažintinis pasakojimas, eilėraštis.

25.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, animacinis filmukas, TV laida vaikams.

25.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: prisistatymas, trumpas pasisakymas (pavyzdžiui, kas (ne)patinka, ką mėgsta daryti ir pan.), trumpas apibūdinimas (pavyzdžiui, šeimos narių, gyvenamosios vietos ir pan.).

25.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: pagal pavyzdį užrašoma asmeninė faktinė informacija, anketoje (asmeninės informacijos), trumpi sakinukai, plakatas.

25.11.6. Produkuojami audiovizualiniai trumpi vaizdo ir garso įrašai.

25.11.7. Sakytinė sąveika: trumpas pokalbis.

25.11.8. Rašytinė sąveika: žinutė, raštelis, paprasta forma/anketa.

25.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: žaidimo lygio pasirinkimas, sveikinimo paskelbimas vartojant šablonines frazes, formos pildymas, įrašant asmeninę informaciją, trumpas pokalbis.

25.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

25.12. Komunikacinės intencijos.

25.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtis. Mokomasi klausant ir skaitant suprasti, kalbantis ir rašant tinkamai reikšti komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

25.12.2. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą.

25.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

25.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą.

25.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

25.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo ką nors atlikti. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

25.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį. Leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

25.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta.

25.13. Registras ir mandagumo normos. Mokomasi suprasti mandagius pasakymus, vartoti mandagumo frazes kalbantis su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis, kalbant vartoti neutralų registrą.

25.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

25.14.1. Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti trumpas, paprastas instrukcijas, nurodymus įprastai veiklai atlikti, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Mokomasi suprasti paprastas nuorodas skelbimuose (pavyzdžiui, skaičius, laiką traukinių stotyje), kai kalbama lėtai ir aiškiai.

25.14.2. Pokalbio, diskusijos supratimas. Mokomasi suprasti paprastus klausimus, atsakymus, komentarus apie pažįstamus dalykus (pavyzdžiui, mokyklą, pomėgius), kai kalbama lėtai, aiškiai.

25.14.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos supratimas. Mokomasi suprasti labai paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis nuspėjamose situacijose (pavyzdžiui, šeima, mokykla, pomėgiai), kai kalbama labai lėtai ir aiškiai, darant ilgas pauzes.

25.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti trumpus pasakojimus apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas. Mokomasi atpažinti žodžius, frazes, temą, suprasti kai kurias detales, kai kalbama lėtai, aiškiai ir pateikiama vaizdinė medžiaga ar gestikuliuojama.

25.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

25.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti paprastas instrukcijas, viešuosius užrašus, skelbimus, nuorodas pažįstamose ar nuspėjamose situacijose (pavyzdžiui, stovyklos taisyklės).

25.15.2. Korespondencijos (laiškų, atvirukų, žinučių, kvietimų) supratimas. Mokomasi suprasti sveikinimo atviruką, kvietimo laiškėlį, žinutę (datą, vietą, laiką).

25.15.3. Specifinės informacijos paieška ir atranka. Mokomasi rasti specifinę informaciją (pavyzdžiui, laiką, vietą, kainą) trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose, pavyzdžiui, renginių tvarkaraštyje, meniu.

25.15.4. Detalus rašytinių tekstų supratimas. Mokomasi detaliai suprasti sakinius, trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus, asmeninius pomėgius (pavyzdžiui, sportą, muziką), parašytus paprasta kalba ir iliustruotus.

25.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas. Mokomasi suprasti esmę paprastų trumpų, iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų.

25.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

25.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti trumpus vaizdo įrašus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Mokomasi suprasti temą, atpažinti žinomus žodžius.

25.16.2. Televizijos laidų supratimas. Mokomasi suprasti temą, esminę informaciją, atpažinti žinomus žodžius paprastose TV laidose (pavyzdžiui, reklamose).

25.16.3. Filmų supratimas. Mokomasi suprasti trumpus animacinius filmus apie pažįstamus dalykus, kai kalbama lėtai ir aiškiai.

25.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

25.17.1. Reikšmių spėjimas pagal kontekstą, žodžių darybos principus. Mokomasi nuspėti žodžio reikšmę remiantis kontekstu ir vaizdine medžiaga. Mokomasi nuspėti tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę.

25.17.2. Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. Mokomasi klausant ir skaitant nuspėti kitos teksto dalies turinį remiantis vaizdine medžiaga. Mokomasi suprasti pagrindinės minties eigą, remiantis teksto siejimo priemonėmis.

25.17.3. Teksto žanro atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi skirti teksto žanrą (pavyzdžiui, atviruką, laišką, žinutę, pasakojimą) pagal antraštę ir grafinį vaizdą.

25.17.4. Teksto supratimo pagalbos priemonių naudojimas. Mokomasi pasinaudoti dvikalbiais žodynais, vertimo programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais.

25.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

25.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi apibūdinti save, gyvenamą vietą, turimus daiktus, pomėgius, veiklos aspektus paprastomis frazėmis, trumpais nesusietais sakiniais, kai galima pasiruošti iš anksto.

25.18.2. Pasakojimas, siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi papasakoti trumpais sakiniais apie savo veiklą, kai galima pasiruošti iš anksto. Mokomasi vartoti išmokus paprastus žodžius, frazes.

25.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi išvardyti aplinkos daiktus, nurodyti formą, spalvą ir pan. Mokomasi vartoti frazes, sakinius, kai pasinaudodamas pavyzdžiu gali pasiruošti iš anksto.

25.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Naudojantis pavyzdžiu mokomasi pasakyti keliais žodžiais, kas patinka ar nepatinka, galima ar negalima, draudžiama, ir paaiškinti kodėl. Mokomasi įvertinti savo gebėjimus ir pasiekimus (pavyzdžiui, ką moka, kas sekasi), kai pateikiamas pavyzdys. Mokomasi nusakyti savo emocijas paprastais žodžiais, frazėmis, pasitelkiant kūno kalbą.

25.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

25.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi trumpais sakiniais paprasta kalba apibūdinti save, kitus žmones (pavyzdžiui, šeimos narius, draugus); aplinką – savo kambarį, daiktus (pavyzdžiui, spalvą, dydį); parašyti, ką mėgsta veikti, valgyti.

25.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi sukurti nesudėtingus labai trypus pasakojimus pažįstamomis temomis, jungiant sakinius paprastais jungtukais (ir, bet, po to).

25.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi raštu pateikti faktinę informaciją pagal pavyzdį, pavyzdžiui, nurodyti klasę, mokyklą, miestą, šalį, kur gyvena, kokius daiktus, gyvūnus turi.

25.19.4. Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Pagal pavyzdį mokomasi rašyti, ką mėgsta ar nemėgsta (valgyti, veikti ir pan.).

25.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

25.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Mokomasi sukurti 3–5 skaidrių pateiktis apie savo aplinką su vieno ar dviejų sakinių užrašais ekrane.

25.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Mokomasi skurti labai trumpą vaizdo ir garso įrašą apie savo aplinką, pažįstamus žmones.

25.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

25.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Mokomasi pasinaudoti gestais kartu vartojant paprastus žodžius, frazes, trypus sakinius.

25.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi kopijuoti, pasinaudoti pavyzdžiais.

25.21.3. Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi pasinaudoti mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis.

25.22. Sakytinė sąveika.

25.22.1. Socialinio pokalbio palaikymas, dalyvavimas neformalioje diskusijoje, apsikeitimas mandagumo frazėmis, informacija, nuomonėmis. Mokomasi dalyvauti nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką, žinoma tematika. Mokomasi pradėti ir baigti pokalbį vartojant paprastus žodžius, frazes. Mokomasi pasiteirauti, kaip sekasi ir reaguoti į atsakymą. Mokomasi apsikeisti informacija apie pomėgius (pavyzdžiui, sportą, maistą) vartojant dažnas išmokus frazes, kai pokalbis vyksta lėtai ir artikuliuojama aiškiai.

25.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi suprasti klausimus ir nurodymus, sekti instrukcijas, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Mokomasi apsikeisti informacija apie žmones, laiką, vietą, skaičius ir kt.

25.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi paprašyti paduoti, paskolinti daiktus, priemones. Mokomasi paprašyti maisto ar gėrimo naudojant paprastus išsireiškimus. Mokomasi suprasti ir pasakyti skaičius, kiekį, kainą.

25.22.4. Dalyvavimas (pusiau) oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Mokomasi dalyvauti interviu užduodant ar atsakant į labai įprastus klausimus apie asmeninę informaciją. Mokomasi nusakyti sveikatos problemą ir atsakyti į paprastus klausimus (pavyzdžiui, ar skauda?) pasiremiant gestais.

25.23. Rašytinė sąveika.

25.23.1. Asmeninis susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi apsiukeisti informacija, žinutėmis, trumpais laiškėliais, atvirukais, naudojantis žodynu. Laiškelyje mokomasi teirautis ir perduoti informaciją, parašyti trumpų sakinių seką apie save ir savo pomėgius.

25.23.2. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užpildyti formas įrašant skaičius, datas, savo vardą, tautybę, šalį, amžių ir pan.

25.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

25.24.1. Dalyvavimas socialiniame pokalbyje, neformalioje diskusijoje virtualioje erdvėje. Apsikeitimas replikomis realiu laiku. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi paskelbti trumpus įrašus apie save ir savo pomėgius. Mokomasi rašyti trumpus komentarus, reaguoti į paprastus įrašus vartojant šabloniškas frazes ir naudojantis vertimo įrankiais. Mokomasi laikytis saugos reikalavimų ir etikos normų.

25.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija apie pomėgius, veiklą pasinaudojant vertimo įrankiais. Mokomasi išsakyti nuomonę apie paprastus interneto įrašus vartojant trumpas standartines frazes. Mokomasi užpildyti labai paprastą formą pateikiant faktinę asmeninę informaciją.

25.25. Sąveikos strategijų taikymas.

25.25.1. Pokalbio ar diskusijos iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Kalbėtojo vaidmens perėmimas. Mokomasi vartoti išmoktas frazes, šabloninius posakius pokalbiui pradėti, pabaigti; mokomasi pasinaudoti mokytojo rekomenduojamais pagalbos įrankiais.

25.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi žodžiais, frazėmis, gestais parodyti, kad nesupranta. Mokomasi pasakyti paprastais žodžiais, ko nesupranta.

25.25.3. Naudojimasis pagalbos ištekliais. Mokomasi pasinaudoti mokytojo rekomenduojamais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.

25.26. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

25.26.1. Specifinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi pasakyti ar užrašyti esminę informaciją, pateikiamą sakininiuose ar rašytiniuose skelbimuose, nurodymuose, instrukcijose (pavyzdžiui, stovykloje, traukinių stotyje).

25.26.2. Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu apibūdinti labai paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pavyzdžiui, asmenis, daiktus, vietas, veiksmus).

25.26.3. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi atpažinti ir nukopijuoti raktinius žodžius ir frazes iš labai trumpų paprastų paprasta kalba parašytų tekstų.

25.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

25.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Bendradarbiaujama grupėje atliekant komandos užduotis.

25.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi padedant mokytojui vadovauti nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant nesudėtingą komandos užduotį, koordinuoti ir apibendrinti grupės darbą.

26. Mokymo(si) turinys. 5–6 klasės.

26.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

26.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

26.1.2. Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: išvaizda, apranga, pomėgiai, mėgstami ir nemėgstami dalykai, charakteris. Asmens savybių ugdymasis.

26.1.3. Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potemės: šeima, giminės, draugai, bendruomenės nariai, santykiai su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, bendra veikla ir pan. Vaikų teisės ir pareigos.

26.1.4. Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruošą, pramogos. Potemės: mokyklos pakopos, mokomieji dalykai. Popamokinė veikla, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruošą. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

26.1.5. Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymo(s) ir poilsio balansas. Potemės: maisto produktų grupės. Maisto gaminimas, receptai. Sveika gyvensena, asmens ir aplinkos higiena. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto apranga ir priemonės. Tipiški negalavimai, simptomai. Vizitas pas gydytoją. Poilsis, miegas.

26.1.6. Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potemės: profesijos, darbai, vietos kur atliekami įvairūs darbai, darbuotojų savybės. Profesijos, kurios žavi.

26.1.7. Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potemės: kelionės, turizmas, transporto priemonės. Atostogų tipai. Vietovės mieste ir kaime, atstumas, kelias, judėjimas. Pardutuvės, prekės, paslaugos, kainos ir pan.

26.1.8. Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potemės: socialinės konvencijos, kūno kalba, emocijų raiška. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų sferoje, buityje ir pan.

26.1.9. Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potemės: namų aplinka, namas, butas. Gimtasis miestas, kaimas. Gamtinė aplinka. Flora, fauna, klimatas, orai. Lietuvos geografija. Skirtingi žemynai ir jų gamta. Atsakingas vartojimas. Atliekų rūšiavimas.

26.1.10. Kultūrinis gyvenimas, renginiai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potemės: kinas, teatras, muziejai, koncertai, valstybinės ir kalendorinės šventės ir pan. Gimtojo miesto, regiono, Lietuvos kultūrinio gyvenimo reiškiniai, kultūrai svarbios asmenybės, kultūros paveldas, lankytinos vietos ir pan. Besimokomų kalbų šalių šventės ir tradicijos. Europos ir pasaulio šalys, miestai, sostinės, lankytinos vietos, kultūros paveldas ir pan.

26.1.11. Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potemės: kalbų pažinimas: gimtoji kalba, valstybinė kalba, besimokomos pirmoji ir antroji užsienio kalbos. Lietuvos kaimyninių šalių kalbos. Lietuvos etninių grupių kalbos. Daugiakalbystė Lietuvoje.

26.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Mokomasi atpažinti sociokultūrinius skirtumus paprastose komunikacinėse situacijose, tinkamai vartoti paprastas kitų kalbų ir (arba) kultūrų bendravimo taisykles (pavyzdžiui, pasisveikinti, atsisveikinti, padėkoti, atsiprašyti). Susipažįstama su kai kuriais kitų šalių kultūrinio gyvenimo bruožais (pavyzdžiui, tradicijomis, papročiais, šventėmis), jie lyginami su savo gyvenamosios ir (arba) gimtosios šalies kultūrinio gyvenimo elementais. Mokomasi atpažinti Lietuvos daugiakultūriškumo ir daugiakalbiškumo elementus, pastebėti gimtosios ir (ar) valstybinės, besimokomos užsienio kalbos giminingus žodžius, frazes, juos vartoti.

26.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir otroepiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 5–6 klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

26.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti žodyną, reikalingą atlikti kalbos veiksmus programoje išvardytuose kontekstuose pagal temas, potemes, situacijas. Susipažįstama su keletu

žinomų žodžių reikšmių, kai kuriais frazeologizmais ir perkeltine reikšme vartojamais posakiais. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymo(si) ir viešojo gyvenimo kalbos vartojimo sritis.

26.5. Tarimas ir intonavimas. Mokiniai tinkamai artikuliuoja ir intonuoja produkuodami monologinę ar dialoginę tekstą ar skaitydami balsu (iš anksto pasirengus). Skaitoma fonetinė transkripcija. Susipažįstama su pagrindinių skyrybos ženklų reikšmėmis, aiškinamasi, kaip jie atspindi intonaciją.

26.6. Gramatinė medžiaga.

26.6.1. Gramatinės medžiagos apimtis. Mokomasi atpažinti ir vartoti kai kurias paprastas kalbos struktūras, reikalingas komunikacinėms intencijoms realizuoti paprastose žinomose situacijose.

26.6.2. Anglų kalba.

26.6.2.1. Adjectives. Adjectives ending in -ed and -ing (excited, boring), comparative use of than (more interesting than, older than), superlative use of the definite article (the fastest, the most interesting).

26.6.2.2. Adverbs. Adverbs of frequency (usually, ever, often, hardly ever). Adverbs of place, manner and time (everywhere, quickly, tomorrow). Adverbial phrases of time, place, and frequency and their positions in the sentence.

26.6.2.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

26.6.2.4. Conditionals. Zero and first conditional.

26.6.2.5. Determiners. Wide range (all, none, not (any), enough, (a) few).

26.6.2.6. Discourse markers. Linkers expressing sequence (first, then, after that, later, finally).

26.6.2.7. Modals. Ability: can/could. Possibility: may / might. Use of possibly, probably, perhaps. Obligation, necessity: must / mustn't, have to, should.

26.6.2.8. Nouns. Countable and uncountable nouns (with much and many).

26.6.2.9. Numbers. Cardinal numbers 1001+. Ordinal numbers 31st+. Fractions: ½, 0.5 (a/one half), 1/3 (a/one third), ¼, 0.25 (a quarter).

26.6.2.10. Passive. Past simple passive (This house was built...).

26.6.2.11. Prepositions and prepositional phrases. Prepositions of time, place, movement (on / at / in / during). Phrasal prepositions (in the middle of, in front of, as long as, as far as).

26.6.2.12. Possessives. Use of 's and s' (student's, students').

26.6.2.13. Pronouns. Possessive (our, ours).

26.6.2.14. Questions. General, special questions (is, do, what, why, when, where, how much).

26.6.2.15. Verbs. Phrasal verbs (get up, put on, take off).

26.6.2.16. Verb+ing. Gerund (Dancing is my hobby.).

26.6.2.17. Verb+to+infinitive. (Invitation: Would you like to go to the concert?). To + infinitive (purpose: I went there to visit my friends.).

26.6.2.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect.

26.6.2.19. Past tense. Past Simple. Past Continuous. Used to.

26.6.2.20. Future tense. Be going to. Present continuous for future (arrangements). Future simple (will).

26.6.2.21. Word building. Most common suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.

26.6.3. Prancūzų kalba.

26.6.3.1. Adjectif: Accord des adjectifs. Place des adjectifs. Comparatifs et superlatifs.

26.6.3.2. Adverbe: Adverbes de quantité (beaucoup, assez, etc.). Adverbes de lieu (ici, là, etc.). Adverbes de temps (maintenant, ce matin, demain, etc.).

26.6.3.3. Articulateurs (et/ou/alors/parce que).

26.6.3.4. Construction impersonnelle simple («Il» pour la météo).

26.6.3.5. Déterminants: Articles définis (le, la les). Articles contractés (à la, aux, de la, du, des). Articles indéfinis (un, une, des). Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

26.6.3.6. Expression de la durée (il y a, depuis, etc.).

26.6.3.7. Expression du moment: (prépositions + date, mois, saison, année).

26.6.3.8. Interrogation (qu'est-ce que, qui, que, quand, comment, etc.).

26.6.3.9. Négation (ne...pas, oui, si, non).

26.6.3.10. Nom: Genre des noms. Nombre des noms.

26.6.3.11. Préposition: Prépositions de lieu (venir de/aller à + ville ou pays – habiter à, au, en + ville ou pays, etc.).

26.6.3.12. Pronom: Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, etc.), compléments d'objet direct (me, te, le, la, les, etc.), compléments d'objet indirect (me, te, lui, leur, etc.). Pronoms toniques (moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles). Pronoms adverbiaux (en, y). Pronom relatif (qui).

26.6.3.13. Verbe: Présent. Conditionnel présent de politesse (Je voudrais..., vous pourriez...?). Impératif. Futur proche. Passé composé. Imparfait. Présent progressif. Passé récent. Verbes pronominaux.

26.6.4. Vokiečių kalba.

26.6.4.1. Adjektiv. Komparativ und Superlativ zum Vergleichen: regelmäßige, regelmäßige Formen mit Umlaut, unregelmäßige Formen (z. B. so...wie, genauso...wie, ...als...). Adjektive nach den bestimmten Artikeln (z. B. der neue Mantel). Adjektive nach den unbestimmten Artikeln (z. B. dein neuer Mantel). Adjektive vor dem Nomen – ohne Artikel (z. B. frisches Obst).

26.6.4.2. Artikel und Nomen. Unbestimmte, bestimmte Artikel, Negationsartikel in Singular und Plural; in Nominativ, Akkusativ und Dativ. Nullartikel. Artikelwörter dies..., welch..., was für ein(e) in Nominativ, Akkusativ und Dativ. Pluralformen der Nomen. Suffixe als Genusangabe, Komposita.

26.6.4.3. Präpositionen. Temporal: seit, von...an, während, zu, bis. Lokal: gegenüber, von, vor, durch, um. Wechselpräpositionen: in, an, auf, vor, hinter, über, unter, neben, zwischen.

26.6.4.4. Pronomen. Possessivartikel in Nominativ, Akkusativ und Dativ. Pronomen ein..., kein..., mein..., welch... (z. B.: ▪ Wo sind die Brötchen? – Die sind doch auf dem Tisch. ▪ Möchtest du noch ein Brötchen? – Ja, ich nehme gerne noch eins. ▪ Holst du Brötchen? – Nein, wir haben noch welche.). Inderfinita: man, jemand/niemand, jede..., alles, etwas, nichts, viel, wenig, mehr. Personalpronomen in Singular und Plural; in Nominativ, Akkusativ und Dativ. Reflexivpronomen (Akkusativ). Relativpronomen im Nominativ und Akkusativ.

26.6.4.5. Verb. Präsens. Regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben: sein, haben, werden als Vollverb. Verben mit Präfix: trennbare Verben. Verben mit Präfix: untrennbare Verben. Modalverben und ihre Hauptbedeutungen. Verben mit Präpositionen. Perfekt: sein, haben als Hilfsverb. Regelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare Verben auf –ieren. Unregelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare Verben. Präteritum. Über die Vergangenheit sprechen: sein, haben als Vollverb, Modalverben. In schriftlichen Texten über die Vergangenheit erkennen: regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben. Imperativ. Sie-Form, du-Form, ihr-Form für regelmäßige, unregelmäßige Verben (einfach, trennbar, nicht trennbar). Konjunktiv. Höflich fragen und bitten, Vorschläge machen, Wünsche äußern: hätte..., wäre..., würde..., könnte..., müsste..., dürfte..., sollte..., wollte..., einige häufige Verben (käme, wüsste, ließe, bliebe, ginge, gäbe, bräuchte). Passiv. In schriftlichen Texten Passiv Präsens, Infinitiv Passiv erkennen.

26.6.4.6. Syntax. Aussagesätze. W-Fragen. Ja / Nein Fragen. Imperativsätze mit zweiteiligem Prädikat (z. B. Zieh dich warm an.). Die Satzklammer bei trennbaren Verben, bei Modalverben, beim Perfekt, Dativ und Akkusativ-Ergänzung (z. B. Ich kann Ihnen den Weg zeigen.). Satzverbindungen mit und, oder, aber / doch, denn. Hauptsatz und Nebensatz: dass, weil, wenn, damit, wie. Temporale Nebensätze mit als, bis, bevor. Relativsätze im Nominativ und Akkusativ. Indirekte W-Fragen: wie, wo, wann... Satzgefüge: deshalb/darum. Uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Zweitstellung (z. B. Sie hat gesagt, sie ist krank.). Vergleichssatz (z. B. Er hat ein besseres Auto als ich.). Satzbau: Subjekt – Verb(teil) – Angaben: temporal, modal, lokal-Ergänzung – Verb(teil). Die Temporalangabe steht häufig am Satzanfang.

26.7. Rašyba ir skyryba. Mokomasi kuriant rašytinį tekstą taikyti žinomas rašybos taisykles, susijusias su žodžių formų daryba, taikyti pagrindines skyrybos taisykles, pasinaudojant kalbos žinynais.

26.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažįstama su pagrindinių kalbos dalių pavadinimais (daiktavardis, veiksmažodis, artikkelis, jungtukas etc.), kai kurių kalbinių formų pavadinimais (esamasis laikas, aukštesnysis laipsnis etc.), kai kurių sakinio dalių pavadinimais (veiksny, klausiamasis žodelis etc.).

26.9. Abstrakčiosios sąvokos.

26.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Susipažįstama su abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių, pasakymų, reikšmėmis; mokomasi reikšti sąvokas, mintis, kuriant pasakymus, trumpus tekstus; suvokti ir vartoti sinonimus, antonimus, paprastas kolokacijas.

26.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

26.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

26.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

26.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

26.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

26.9.7. Kiekybė: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

26.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

26.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas ir (arba) tinkamumas, nepriimtimumas ir (arba) netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

26.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė, atitikimas). Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė ir (arba) poveikis. Priežastis ir (arba) motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

26.10. Diskursas. Susipažįstama su sakinio struktūra, mokomasi atpažinti diskurso žymiklius (jungtukus), aiškinamasi, kaip sakiniai jungiami į tekstą. Susipažįstama su tekstų sandaros principais, laiško teksto sandara (pasisveikinimas, dėstymas, atsisveikinimas), rašinio ar trumpo straipsnio sandara (įžanga, dėstymas, pastraipa, pabaiga).

26.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

26.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas, skelbimas, orų prognozė, informacinis pranešimas, trumpas pokalbis (telefonu), trumpas interviu, trumpas adaptuotas grožinis ir (arba) pažintinis audio tekstas.

26.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: nuoroda, skelbimas, plakatas, instrukcija, tvarkaraštis, meniu, atvirukas, žinutė, elektroninis asmeninis laiškas, iliustruotas pasakojimas, eilėraštis, trumpas adaptuotas grožinis tekstas, trumpas adaptuotas informacinis straipsnis.

26.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: trumpas informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, TV orų prognozė, reklama, sporto naujienos, animacinis filmukas, TV laida vaikams.

26.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: apibūdinimas (pagal programoje numatytas temas), pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas (pavyzdžiui, kaip iš vienos vietos

pateikti į kitą ir pan.), vertinimas (pavyzdžiui, ką moka, kas sekasi ir pan.), trumpas pranešimas (su pateiktimis ir be jų).

26.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, pastraipa (asmeninės informacijos pateikimas, kito asmens, aplinkos apibūdinimas).

26.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, vaizdo ir garso įrašai.

26.11.7. Sakytinė sąveika: trumpas pokalbis, nesudėtinga diskusija.

26.11.8. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, trumpas elektroninis asmeninis laiškas (padėka, atsiprašymas, kvietimas ir pan.), forma ir (arba) anketa.

26.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, trumpi įrašai socialiniuose tinkluose, tinklaraščių komentarai (realiu laiku).

26.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

26.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas (pavyzdžiui, perduodant informaciją iš kitos kalbos iliustruoto šaltinio teksto ir pan.), trumpa santrauka.

26.12. Komunikacinės intencijos.

26.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtys. Mokomasi klausant ir skaitant suprasti, kalbant ir rašant tinkamai reikšti komunikacines intencijas aktualiose situacijose pagal programos temas.

26.12.2. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą.

26.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą.

26.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo ir (arba) duoti leidimą ir (arba) reikšti draudimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą.

26.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

26.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti ir (arba) reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Paprašyti kokio nors daikto.

26.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį ir (arba) pateikti temą. Pateikti nuomonę ir (arba) paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį ir (arba) leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

26.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

26.12.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

26.13. Registras ir mandagumo normos. Susipažįstama su mandagiais pasakymais. Mokomasi vartoti mandagumo frazes kalbant su bendraamžiais ir vyresniais asmenimis ar rašant jiems žinutes, laiškus, vartoti neutralų registrą kuriant sakinį ir (arba) rašytinį tekstą.

26.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

26.14.1. Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti paprastas instrukcijas, nurodymus, kai kalbama lėtai ir aiškiai pažįstamose situacijose (pavyzdžiui, sportuojant, stovyklaujant); nurodymus dėl laiko, datų, skaičių, kaip nueiti iš vienos vietos į kitą ir pan., viešuosius skelbimus dėl saugumo, elgesio taisyklių.

26.14.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas. Mokomasi suprasti: trumpus paprastus pokalbius, diskusijos apie pažįstamus dalykus temą, dalyvių požiūrį (pavyzdžiui, pritaria, nepritaria), kai kalbama lėtai, aiškiai.

26.14.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas. Mokomasi suprasti trumpo gerai struktūruoto pranešimo, pasisakymo pažįstama tema pagrindines mintis, kai kalbama lėtai, aiškiai, paprasta kalba, pakartojama, remiamasi pavyzdžiais ir vaizdine medžiaga (pavyzdžiui, plakatu, skaidrėmis). Mokomasi suprasti konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose, pavyzdžiui, ekskursijoje, muziejuje).

26.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti trumpus vaizdine medžiaga iliustruotus pasakojimus, adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis.

26.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

26.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti instrukcijas, taisykles (pavyzdžiui, saugos, maudymosi) nuspėjamose situacijose, pateiktas paprasta kalba ir su iliustracijomis, parašytas trumpomis frazėmis, viešuosius užrašus, skelbimus su iliustracijomis.

26.15.2. Korespondencijos supratimas. Mokomasi suprasti trumpus, paprastus asmeninius laiškelius apie pažįstamus dalykus (pavyzdžiui, draugus, pomėgius, veiklą).

26.15.3. Specifinės (aktualios, reikiamos, tikslinės) informacijos paieška ir atranka. Mokomasi rasti specifinę informaciją faktiniuose tekstuose (pavyzdžiui, tvarkaraštis, meniu, receptas), jei jie parašyti paprasta kalba.

26.15.4. Detalus rašytinių informacinių, publicistinių ir mokslo populiariųjų tekstų (faktų, informavimo, aiškinimo, samprotavimo) supratimas. Mokomasi detaliai suprasti nesudėtingus informuojamuosius tekstus apie žmones, vietas, kasdienį gyvenimą ir kultūrą, parašytus paprasta kalba; tekstus iliustruotose brošiūrose, žemėlapiuose, tinklalapiuose ir pan.

26.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas (aprašymo ir pasakojimo). Mokomasi suprasti trumpą pasakojimą, žmogaus gyvenimo aprašymą, esmę trumpo adaptuoto straipsnio apie įvykį, kurio pobūdis yra nuspėjamas; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą.

26.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

26.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti vaizdo įrašų esminę informaciją apie pažįstamus ar nuspėjamus dalykus, kai kalbama normine kalba ir aiškiai.

26.16.2. Televizijos laidų (reklamų, naujienų, interviu, pokalbių šou) supratimas. Mokomasi suprasti TV laidų esminę informaciją, pažįstamus ar nuspėjamus dalykus (pavyzdžiui, reklama, orai, sportas), kai kalbama aiškiai ir gana lėtai.

26.16.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas. Mokomasi suprasti pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai, veiksmas ir vartojama tiesmuka kalba.

26.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

26.17.1. Žodžių, frazių, sakinių spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus). Mokomasi taikyti receptijos strategijas: atspėti žodžių, frazių reikšmę remiantis kontekste esančių žinomų žodžių reikšme, nuspėti tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę.

26.17.2. Pastraipos (teksto dalies) turinio nuspėjimas remiantis teksto visuma. Mokomasi klausantis ir skaitant nuspėti kitos teksto dalies turinį remiantis teksto visuma, suprasti pagrindinę mintį, veiksmų seką, remiantis teksto siejimo priemonėmis.

26.17.3. Teksto žanro atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi nuspėti teksto tipą ir temą pagal antraštę, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, nuotraukas ir kt.

26.17.4. Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas. Naudojamasi dvikalbiais žodynais, vertimo programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais.

26.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

26.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi apibūdinti save, kitus žmones, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, turimus ir pažįstamus daiktus,

kasdienę veiklą, mokymąsi, pomėgius, patirtus įvykius ir pan., kalbant vartoti frazes, trumpus sakinius.

26.18.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi papasakoti apie patirtus įvykius, išdėstyti svarbiausių veiksmų seką, apibūdinti įpročius, kasdienę, ankstesnę veiklą, asmeninę patirtį, išdėstyti artimiausius planus, papasakoti istorijos, nutikimo eigą išvardinant pagrindinius punktus. Mokomasi nusakyti svajones, siekius, tikslus.

26.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi pateikti tiesioginę faktinę informaciją apie pasirinktą šalį, miestą, žymų žmogų ir pan., paprastus nurodymus, pavyzdžiui, kaip patekti iš vienos vietos į kitą, kaip atlikti paprastą veiksmą, vartojant nurodomąsias frazes, jungiant pasakymus („pirma“, „tada“, „paskui“).

26.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi pasakyti kas patinka ar nepatinka, paaiškinti kodėl, palyginti kelis dalykus, nusakyti prioritetus, nuomonę, vertinimą, emocijas reiškiant paprastais žodžiais.

26.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

26.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi apibūdinti save, kitus asmenis, gyvenamąją ir mokymosi aplinką, kasdienę veiklą (mokymosi, laisvalaikio), pomėgius. Vartojami paprasti sakiniai, jungiamieji žodžiai.

26.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi papasakoti apie patirtus įvykius, veiklas, pavyzdžiui, per atostogas. Kuriamos trumpos (realių ar įsivaizduojamų) žmonių biografijos. Rašomas dienoraštis, apimantis veiklas, žmones, vietas. Mokomasi nusakyti svajones, siekius, tikslus.

26.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi parengti trumpą informacinį pranešimą, lankstinuką, plakatą, skelbimą apie pažįstamus dalykus, panaudojant iliustracijas.

26.19.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Mokomasi raštu pateikti įspūdžius, nuomonę, vertinimą apie įvairius patirtus dalykus (maistą, įvykius, keliones ir pan.), vartojant paprastus žodžius, pasakymus.

26.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

26.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Kuriamos 8–12 skaidrių pateiktys apie savo aplinką ir pan. su užrašais ekrane, įterpian tinkamus paveikslukus, nuotraukas.

26.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Kuriami trumpi vaizdo ir garso įrašai apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus.

26.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

26.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Mokomasi taikyti raiškos strategijas: planuojant pasisakymą apgalvoti galimą pašnekovo reakciją, pasirinkti tinkamas frazes iš pavyzdžių, kalbant naudoti gestus. Parengiamas juodraštis, repetuojama.

26.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi apgalvoti ir atsirinkti ką aprašyti, pasirengti juodraštinį variantą. Naudojamasi žodynais ir žinynais.

26.21.3. Audiovizualinio kūrinių planavimas, komponavimas, redagavimas. Naudojamasi mokytojo pasiūlytomis programomis, aplikacijomis.

26.22. Sakytinė sąveika.

26.22.1. Pokalbio palaikymas, apsikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės). Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsikeitimas informacija, nuomonėmis). Mokomasi palaikyti trumpus pokalbius, vartoti paprastas bendravimo, mandagumo frazes, užduoti klausimus ir suprasti atsakymus, susijusius su daugeliu įprastų dalykų, atsakyti į kvietimą, pasiūlymą, atsiprašymą; paprašyti paslaugos, pasisiūlyti padėti ir pan. Mokomasi suprasti diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, apsikeisti nuomonėmis, palyginti dalykus, pasakyti, ar sutinka su kitų nuomone, teikti pasiūlymus ir atsakyti į kitų asmenų siūlymus.

26.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi tartis dėl bendros veiklos: aptarti bendros veiklos eigą, reaguoti į siūlymus, klausti ir teikti nurodymus. Parodyti, jei nesupranta, paklausti, išsiaiškinti, gauti reikiamą informaciją ir aptarti su kitais, ką toliau daryti.

26.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi vartoti paprastas šablonines frazes pažįstamose viešojo gyvenimo situacijose (pavyzdžiui, stotyje, parduotuvėje, turizmo centre, kavinėje), priimti informaciją apie reikalingus daiktus, prekes ir paslaugas (pavyzdžiui, dviračių nuoma, viešasis transportas), teikti ir gauti informaciją apie kiekius, skaičius, kainas ir kt.

26.22.4. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Mokomasi atsakyti į paprastus interviu klausimus arba užduoti klausimus, kai kalbama žinomomis temomis, kai galima pasitikslinti, paprašyti paaiškinti; pasitelkti pagalbą ketinant pasakyti savo nuomonę; gydytojo konsultacijos metu apibūdinti savo negalavimus paprasta kalba ar naudojant gestus.

26.23. Rašytinė sąveika.

26.23.1. Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi apsieisti informacija elektroniniu laišku, užduoti klausimus ir į juos atsakyti, pateikti asmeninę informaciją. Rašomi labai paprasti asmeniniai laišakai, kuriuose išreiškiama padėka, atsiprašymas ir pan., trumpi pranešimai (pavyzdžiui, siųsti kvietimą ar atsakyti į jį, susitarti susitikti), rašomas trumpas atviruko sveikinimo tekstas.

26.23.2. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užrašyti nesudėtingą faktinę informaciją, paprašyti pakartoti ar perfrazuoti; pateikti asmeninę ir kitą informaciją nesudėtingoje formoje, anketoje.

26.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

26.24.1. Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi apsieisti paprasta informacija, užduoti ir atsakyti į klausimus, apsieisti idėjomis kasdienėmis temomis, jei atsakymams turi pakankamai laiko ir jei vienu metu bendraujama su vienu pašnekovu. Rašomi trumpi įrašai apie kasdienę veiklą, pateikiant esmines detales. Komentuojami kitų asmenų įrašai, išreiškiamas požiūris, nuomonė. Laikomasi saugos reikalavimų ir etikos normų.

26.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projekcinėje veikloje. Mokomasi bendrauti su partneriu atliekant paprastą užduotį, sekti instrukcijas, panaudojant vaizdines priemones savo mintims paaiškinti. Mokomasi užpildyti formas, pateikti asmeninę informaciją. Mokomasi atsakyti į paprastas instrukcijas ir užduoti klausimus siekiant atlikti bendrą užduotį.

26.25. Sąveikos strategijų taikymas.

26.25.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Mokomasi taikyti sąveikos strategijas: vartoti paprastas frazes trumpam pokalbiui pradėti, palaikyti ar baigti; atkreipti dėmesį, kai nori pasisakyti; parodyti, kad seka pokalbį.

26.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi paprašyti pakartoti, paaiškinti, kai nesupranta, parodyti, kad neseka pokalbio, paprašyti ištarti žodį paraidžiui.

26.25.3. Naudojimasis pagalbos ištekliais. Naudojamasi mokytojo rekomenduojamais žodynais, žinytais, vertimo įrankiais ir pan.

26.26. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

26.26.1. Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi perteikti žodžiu ar užrašyti esminę informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose skelbimuose, nurodymuose, instrukcijose (pavyzdžiui, stovykloje, traukinių stotyje).

26.26.2. Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu paaiškinti paprastų diagramų (pavyzdžiui, orų žemėlapių) informaciją, žodžiu apibūdinti paprastą paveikslėlį, nuotrauką (pavyzdžiui, asmenis, daiktus, vietas, veiksmus).

26.26.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. Mokomasi užsirašyti esminę informaciją iliustruotų pristatymų (pavyzdžiui, kitų mokinių) pažįstamomis temomis.

26.26.4. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu išvardyti pagrindinius punktus paprastų TV ar radijo laidų, aiškiai struktūruotų ir iliustruotų rašytinių informacinių tekstų pažįstamomis temomis, atpažinti ir užrašyti raktinius žodžius ir frazes. Mokomasi raštu išvardyti esminius punktus klausant, žiūrint ar skaitant trumpus paprastus informacinius tekstus pažįstamomis temomis.

26.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

26.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Mokomasi bendradarbiauti įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. asmenų, atliekant paprastas komandos užduotis (pavyzdžiui, stovykloje, projekto metu). Nusiteikiama rodyti pagarbą, išklausyti kitų nuomonių, išsakyti savo požiūrį, ieškoti kompromiso, mandagiai kalbėti.

26.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi vadovauti nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant komandos užduotį, koordinuoti ir apibendrinti grupės darbą.

26.28. Mediacijos strategijų taikymas.

26.28.1. Teksto supaprastinimas žodžiu. Mokomasi perteikti aktualią informaciją žodžiu pasitelkiant gestus.

27. Mokymo(si) turinys. 7–8 klasės.

27.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

27.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekste.

27.1.2. Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: išvaizda, apranga, būdo savybės, mėgstami ir nemėgstami dalykai, veikla ir pan. Asmens savybių ugdymasis.

27.1.3. Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: bendravimas, santykiai su bendraamžiais, tėvais, mokytojais, kaimynais ir pan. Pagarba, sutarimas, bendra veikla, pagalba kitiems, savanorystė ir pan. Demokratija šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Vaikų teisės ir pareigos.

27.1.4. Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potėmės: mokyklos gyvenimas, mokomieji dalykai. Popamokinė veikla, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruoša. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

27.1.5. Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potėmės: sveika mityba. Maisto gaminimas. Sveika gyvensena, asmens ir aplinkos higiena. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto šakos ir priemonės. Žalingų įpročių prevencija. Tipiški negalavimai, simptomai, patarimai, kaip išvengti negalavimų. Streso įveikimas. Poilsis, miegas ir pan.

27.1.6. Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: profesijos, darbai. Savanorystė. Įvairių darbuotojų funkcijos, būtini gebėjimai. Asmenybės – įvairių profesijų atstovai.

27.1.7. Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: kelionės, turizmas, susisieikimas, nakvynė, maitinimasis ir pan. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Asmeninių finansų tvarkymas.

27.1.8. Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: socialinės konvencijos, kūno kalba, emocijų raiška ir pan. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla, tarptautiniai mainai ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Išmaniųjų įrenginių naudojimas mokantis užsienio kalbų. Mokslo pasiekimai, pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų srityje, buityje ir pan.

27.1.9. Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: biologinės įvairovės išsaugojimas, klimato kaita. Aplinkosauga, ekologinės problemos ir jų sprendimo būdai. Atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, išteklių tausojimas.

27.1.10. Kultūrinis gyvenimas, reikiniai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potėmės: menai (muzika, dailė, teatras, kinas, dizainas ir pan.). Grožinė literatūra, mėgstami lietuvių ir kitų tautų autoriai. Žymiausi Lietuvos kultūros atstovai, asmenybės. Lietuvos valstybinės ir kalendorinės šventės, tradiciniai reikiniai, festivaliai ir pan. Gimtojo miesto, regiono, Lietuvos kultūros ir istorijos paveldas, lankytinos vietos ir pan. Įvairių pasaulio šalių šventės ir tradicijos, kultūros paveldas, lankytinos vietos ir pan.

27.1.11. Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potėmės: įvairių artimoje aplinkoje esančių ir mokamų kalbų ypatumai – panašumai ir skirtumai. Lietuvos, Europos ir pasaulio daugiakalbiškumas.

27.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose, susipažįstama su įvairių šalių kultūriniais ypatumais, mokomasi juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais. Nusiteikiama bendraujant daugiakultūrėje aplinkoje gerbti kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus, vartoti įvairias mokamas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbų įvairove. Lyginami skirtingų mokamų kalbų elementai, pavyzdžiui, garsai, raidės, žodžiai, frazės, patarlės, priežodžiai.

27.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir otroepiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 7–8 klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

27.4. Vartojamo žodyno apimtis. Vartojamas platesnis žodynas, reikalingas atlikti kalbos veiksmus programoje išvardytuose kontekstuose pagal temas, potemes, situacijas. Susipažįstama su pagrindinėmis dažniausiai vartojamų žodžių reikšmėmis, frazelogizmais ir perkeltine reikšme vartojamais posakiais, susijusiais su kalbos vartojimo kontekstais. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymo(si), viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritį.

27.5. Tarimas ir intonavimas. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, žodžių junginius, intonuoti pasisakant ar kalbantis dialogu, dalyvaujant diskusijoje ar skaitant balsu. Skaitoma fonetinė transkripcija. Susipažįstama su skyrybos ženklų reikšmėmis, aiškinamasi, kaip jie atspindi intonaciją.

27.6. Gramatinė medžiaga.

27.6.1. Gramatinės medžiagos apimtis. Susipažįstama su pagrindinėmis užsienio kalbos gramatinėmis kategorijomis, mokomasi pasirinkti gramatinės struktūras siekiant realizuoti konkrečias komunikacines intencijas.

27.6.2. Anglų kalba.

27.6.2.1. Adjectives. Collocations (deep sleep, heavy rain).

27.6.2.2. Adverbs. Adverbial phrases of time, place and frequency and their positions in the sentence. Adverbial phrases of degree, extent, probability. Comparative and superlative form of adverbs.

27.6.2.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

27.6.2.4. Conditionals. Zero and first conditional. Second and third conditional.

27.6.2.5. Determiners. Broad range (all, most, both, enough).

27.6.2.6. Discourse markers. Linkers expressing cause and effect, comparison and contrast etc. (however, on the one hand, therefore). Markers to structure informal spoken discourse (well, anyway).

27.6.2.7. Modals. Possibility: might, may, will. Obligation, necessity: must/have to, ought to, need to. Modals past: should have, might have etc. Must/can't (deduction: must be tired).

27.6.2.8. Nouns. Countable and uncountable nouns.

27.6.2.9. Numbers. Cardinal (2 thousand, thousands of people). Ordinal. Fractions. Decimal (1.10 – one point ten).

27.6.2.10. Passive. Simple passive.

27.6.2.11. Postpositions. Verbs + for (wait for). Verbs + from (suffer from). Verbs + in (believe in). Verbs + of (approve of). Verbs + on (depend on). Verbs + to (listen to). Verbs + with (agree with).

27.6.2.12. Double Genitive. (He is a cousin of Agne's.).

27.6.2.13. Pronouns. Reflexive (myself, yourself, yourselves). Relative (who, whose). Demonstrative (this/that, these/those). Indefinite (any, anything, both, nobody, other). Interrogative (who, whom, whose).

27.6.2.14. Phrasal Verbs. Extended phrasal verbs (switch the light on).

27.6.2.15. Questions. General questions. Special questions. Tag questions. Indirect questions.

27.6.2.16. Reported speech (range of tense forms: simple, continuous, perfect).

27.6.2.17. Verb. Verb patterns (V + to, V + -ing).

27.6.2.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect. Present Perfect vs Past Simple. Present Perfect Continuous.

27.6.2.19. Past tenses. Past Simple. Past Continuous. Used to / didn't use. Would expressing habit. Past Perfect.

27.6.2.20. Future tense. Future simple. Future continuous.

27.6.2.21. Passives. Simple passive.

27.6.2.22. Word building. Broad range of suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.

27.6.3. Prancūzų kalba.

27.6.3.1. Adjectif: Genre des adjectifs (formation et emploi du féminin). Nombre des adjectifs (formation et emploi du pluriel).

27.6.3.2. Adverbe: Adverbes de manière (bien, vite, mal, etc.). Adverbes de quantité (beaucoup, moins, trop, etc.). Adverbes de temps (hier, aujourd'hui, demain, etc.). Adverbes de lieu (ici, là, loin, etc.). Adverbes de négation (non, jamais, nullement, etc.). Adverbes d'interrogation (combien, quand, pourquoi, comment, etc.).

27.6.3.3. Conjonction: Conjonctions de coordination (et, ou, mais, ni, puis, tantôt...tantôt, ou...ou, non seulement...mais, etc.). Conjonctions de subordination (comme, lorsque, puisque, quand, que, si, parce que, etc.).

27.6.3.4. Connecteurs logiques: Connecteurs temporels (alors, après, d'abord, ensuite, enfin, etc.). Connecteurs énumératifs: suite d'éléments (aussi, et, ou), progression (encore, en plus), énumération (alors, après, ensuite, et, et puis, d'abord, enfin, voilà, pour finir). Connecteurs logiques: de la cause (à cause de, parce que), de la conséquence (alors, c'est pour cela, donc), du but (pour), de l'opposition (mais), de la concession (mais), de l'hypothèse (si).

27.6.3.5. Constructions impersonnelles (Il pleut, il faut + verbe, il faut + nom, il fait beau, etc.).

27.6.3.6. Déterminants: Articles définis (le, la les). Articles indéfinis (un, une, des). Articles partitifs (du, de la, des). Déterminants possessifs (mon, ma, mes, ton, ta, tes, etc.). Déterminants démonstratifs (ce, cet, cette, ces).

27.6.3.7. Expression de la durée (il y a, depuis, etc.).

27.6.3.8. Négation (ne...pas, ne...personne, ne...rien, etc.).

27.6.3.9. Nom: Genre (formation et emploi du féminin). Nombre (formation et emploi du pluriel).

27.6.3.10. Préposition: Prépositions de lieu (à, dans, sous, etc.). Prépositions de temps (avant, durant, dans, en, etc.).

27.6.3.11. Pronom: Pronoms démonstratifs (ça, celui-ci, celle-là, ceux-ci, celles-là, etc.). Pronoms interrogatifs (qui, que, quoi, lequel, etc.). Pronoms personnels: sujets (je, tu, il, elle, on, etc.), compléments d'objet direct (me, te, le, la, les, etc.), compléments d'objet indirect (me, te, lui, leur, etc.), complément circonstanciel (en). Pronoms possessifs (le mien, le tien, le sien, etc.). Pronoms relatifs simples (qui, que, où, dont). Pronoms indéfinis (on, tout, rien, personne, etc.).

27.6.3.12. Verbe: Temps de l'indicatif: présent, passé composé, futur proche, imparfait, futur simple, plus-que-parfait. Verbes pronominaux: réfléchis (se lever, s'habiller, etc.), réciproques (se rencontrer, se regarder, etc.). Verbes (vouloir / pouvoir / devoir) + infinitif. Conditionnel présent de politesse (Je voudrais..., vous pourriez...?, tu aurais...?). Discours rapporté au présent et au passé. Impératif. Sens passif. Subjonctif présent.

27.6.4. Vokiečių kalba.

27.6.4.1. Adjektiv. Komparation der Adjektive und Adverbien. Deklination der Adjektive. Wortbildung: Nominalisierte Adjektive.

27.6.4.2. Artikel und Nomen. Unbestimmte, bestimmte Artikel, Demonstrativartikel in allen Kasus Nullartikel. Negationsartikel in allen Kasus. Artikelwörter in allen Kasus. Pluralformen Deklination der Nomen. Die n-Deklination. Wortbildung: Nominalisierte Verbformen, Suffixe als Genusangabe, Präfixe, Komposita.

27.6.4.3. Präpositionen. Präpositionen mit Dativ, Akkusativ, Genitiv, Wechselpräpositionen.

27.6.4.4. Pronomen. Possessivartikel in allen Kasus. Demonstrativpronomen in allen Kasus: derselbe. Indefinitpronomen (z. B. wenige, ein paar, einige, manche, wenige, irgendwelche). Personalpronomen. Reflexivpronomen. Präpositionalpronomen.

27.6.4.5. Verb. Präsens. Regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben. Verben mit Präfix: trennbare Verben, untrennbare Verben. Imperativ. Modalverben, ihre Hauptbedeutungen sowie zum Ausdruck von Vermutungen, Distanzierung (können, sollen). Verben mit Präpositionen. Partzip I. Perfekt: Regelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare, Verben auf – ieren. Unregelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare Verben. Präteritum: sein, haben, werden als Vollverb. Modalverben. Regelmäßige und unregelmäßige Verben als einfache, trennbare und nicht trennbare Verben. Plusquamperfekt. In der Vergangenheit die Vorzeitigkeit angeben können: nachdem, seitdem. Futur I. Zum Ausdruck der Zukunft, einer Absicht, Ankündigung, Aufforderung, eines Versprechens. Konjunktiv II. Gegenwart von haben, sein, werden, können, mögen. würde + Infinitiv zum Ausdruck von Höflichkeit, Wunsch, Vorschlag, Aufforderung. Passiv. Präsens, Präteritum, Perfekt, Infinitiv Passiv (Präsens, Präteritum).

27.6.4.6. Syntax. Aussagesätze. Fragesätze. Imperativsätze. Die Satzklammer. Stellung von Pronomen bei Verben mit zwei Ergänzungen. Satzverbindungen mit und, oder, aber/doch, denn. Indirekte Fragen. Satzgefüge (Vorgestellt und Nachgestellt): Kausale Nebensätze (z. B. weil, da, deshalb, deswegen, darum). Konzessive Nebensätze (z. B. obwohl, trotzdem, dennoch). Finale Nebensätze (z. B. damit, um...zu). Temporale Nebensätze mit Angaben von Gleichzeitigkeit und Vorzeitigkeit bzw. Nachzeitigkeit: (z. B. wenn, als, seit(dem), nachdem, bevor). Relativsätze. Infinitiv mit zu. Uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Erstellung (z. B. Sollte er früher kommen, (so) informieren sie mich.). Vergleichsatz (z. B. Er hat gute Leistungen (genau)so wie ich. / Je mehr, desto besser.). Irrealis. Satzbau. Zweiteilige Konnektoren (z. B. entweder-oder, nicht nur-sondern auch, sowohl-als auch, ect.).

27.7. Rašyba ir skyryba. Mokomasi kuriant rašytinį tekstą taikyti pagrindines rašybos ir skyrybos taisykles, rašant paaisyti teksto žanro stiliaus ir (arba) registro, pavyzdžiui, tinkamai vartoti santrumpas. Naudojamasi kalbos žinytais.

27.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Mokomasi vartoti pagrindinių kalbos dalių pavadinimus, kalbos formų pavadinimus (esamasis laikas, sąlygos sakiny, aukštesnysis laipsnis etc.), žodžio dalių pavadinimus (priešdėlis, priesaga etc.), teksto struktūrinių dalių pavadinimus (įžanga, dėstymas, pabaiga).

27.9. Abstrakčiosios sąvokos.

27.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Mokomasi perteikti abstrakčiųjų sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus ir (arba) rišlų diskursą.

27.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

27.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

27.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

27.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

27.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė ir paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

27.9.7. Kiekybės: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

27.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

27.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtinumas ir (arba) tinkamumas, nepriimtinumas ir (arba) netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

27.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė, atitikimas). Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė ir (arba) poveikis. Priežastis ir (arba) motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

27.10. Diskursas. Mokomasi komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą. Kuriamas vientisas tekstas jungiant prasminius elementus. Susipažįstama, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai. Susipažįstama su tam tikrų (programoje numatytų) žanrų sandaros ir formos reikalavimais.

27.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

27.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: nurodymas, nesudėtinga techninė instrukcija, skelbimas, pranešimas, pokalbis, diskusija, interviu, adaptuotas grožinis audio tekstas, žinios.

27.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: nuoroda, skelbimas, reklama ir (arba) brošiūra, ir (arba) lankstinukas, etiketė, instrukcija, tvarkaraštis, asmeninis pusiau oficialus laiškas, pranešimas, trumpa ataskaita, esė, adaptuotas grožinis tekstas, eilėraštis, filmo ar knygos recenzija, publicistinis, mokslo populiarinimo straipsnis, tinklaraščio įrašas, instagramo tekstas.

27.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informacinis, pažintinis, mokomasis vaizdo ir garso įrašas, TV orų prognozė, reklama, sporto naujienos, TV laida jaunimui, vaidybinis filmas, TED pranešimas.

27.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: apibūdinimas ir pasakojimas (pagal programoje numatytas temas), nurodymas (pavyzdžiui, kaip spręsti problemą ir pan.), vertinimas (pavyzdžiui, reiškinių, įvykių ir pan.), paaiškinimas (pavyzdžiui, aktualios problemos, asmeninio požiūrio ir pan.), pranešimas (su pateiktimis ir be jų), trumpa ataskaita.

27.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, trumpa esė (aprašomoji, pasakojamoji), recenzija ir (arba) atsiliepimas, referatas, trumpas straipsnis, tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas ir (arba) CV.

27.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, trumpas tinklalaidės įrašas, trumpas videofilmukas, trumpas videoreportažas.

27.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

27.11.8. Rašytinė sąveika: atvirukas, žinutė, elektroninis asmeninis laiškas, forma ir (arba) anketa.

27.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vėbinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramo tekstas, konsultacija internetu.

27.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: plakatas, skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, interviu, adaptuotas straipsnis, adaptuotas grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, TV reportažas.

27.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, trumpa ataskaita, pranešimas.

27.12. Komunikacinės intencijos.

27.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtis. Mokomasi skaitant ir klausant reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu.

27.12.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

27.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie žinojimą.

27.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti ir (arba) paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo ir (arba) duoti leidimą ir (arba) reikšti draudimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

27.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

27.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti ir (arba) reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti ir (arba) reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

27.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį ir (arba) pateikti temą. Pateikti nuomonę ir (arba) paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį ir (arba) leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą ir (arba) paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

27.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti ir (arba) paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos norint tinkamai pasakyti, padėti tinkamai pasakyti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti, ar suprato.

27.12.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

27.13. Registras ir mandagumo normos. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse. Susipažįstama su socialinių santykių žymikliais, tokiais kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan. Mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją; komunikuojant su bendraamžiais ir suaugusiais asmenimis, kalbant ir rašant vartoti neutralų arba pusiau oficialų registrą.

27.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

27.14.1. Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją, pavyzdžiui, kaip naudotis koku nors prietaisu. Mokomasi suprasti detalias nuorodas pažįstamoje aplinkoje, skelbimus viešose vietose (pavyzdžiui, oro uoste, autobuse, koncerte), kai kalbama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus.

27.14.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas. Mokomasi suprasti pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales, kai kalbama normine kalba ir aiškiai.

27.14.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas. Mokomasi suprasti trumpą pranešimą, pasisakymą pažįstama tema, kuris paremtas vaizdine medžiaga ir paaiškinimais, pateikiamas paprasta kalba ir yra gerai struktūruotas: suprasti pagrindinės minties eigą, kai kalbama gana lėtai, aiškiai, normine kalba.

27.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti adaptuotų grožinių garsinių knygų siužetą ir pagrindines mintis, adaptuotų pažintinių garsinių tekstų, knygų pagrindines mintis.

27.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

27.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti trumpas instrukcijas, kaip naudoti daiktus, atlikti veiksmus, laikytis saugos reikalavimų ir pan. Mokomasi suprasti viešuosius užrašus, skelbimus.

27.15.2. Korespondencijos supratimas. Mokomasi suprasti asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesioginė informacija, apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos ir pan.

27.15.3. Specifinės (aktualios, reikiamos, tikslinės) informacijos paieška ir atranka. Mokomasi nustatyti ar straipsnis, pranešimas atitinka reikiamą temą, rasti specifinę informaciją įvairiuose tekstuose (pavyzdžiui, brošiūrose, enciklopedijose).

27.15.4. Detalus rašytinių informacinių, publicistinių ir mokslo populiariųjų tekstų (faktų, informavimo, aiškinimo, samprotavimo) supratimas. Mokomasi detalai suprasti paprastus tekstus, straipsnius žinomomis temomis, kuriuose pateikiami faktai. Mokomasi suprasti informacinius, aiškinamuosius, aprašomuosius tekstus (pavyzdžiui, muziejuje, tinklalapyje).

27.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas (aprašymo ir pasakojimo). Mokomasi suprasti nesudėtinga kalba parašytą vietų, įvykių, emocijų aprašymą (pavyzdžiui, kelionės dienoraštį, renginio komentarą), paprastų istorijų, komiksų siužetą, adaptuotų grožinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir kai kurias detales. Skaitoma paprasta kalba parašyta poezija.

27.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

27.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti įvairių informacinių, dokumentinių, edukacinių vaizdo įrašų pagrindines mintis.

27.16.2. Televizijos laidų (reklamų, naujienų, interviu, pokalbių šou) supratimas. Mokomasi suprasti pagrindines mintis daugumos TV laidų (pavyzdžiui, naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir lėtesniu nei įprasta tempu.

27.16.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas. Mokomasi suprasti pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas.

27.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

27.17.1. Žodžių, frazių, sakinių reikšmių spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus). Mokomasi taikyti supratimo strategijas: nuspėti žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus, tarptautinių žodžių ar žodžių panašių su gimtąja kalba reikšmę.

27.17.2. Pastraipos (teksto dalies) turinio nuspėjimas remiantis teksto visuma. Mokomasi klausantis ar skaitant nuspėti kitos teksto dalies turinį remiantis teksto visuma, suprasti autoriaus argumentavimą, minties eigą remiantis teksto siejimo priemonėmis.

27.17.3. Teksto žanro atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi nuspėti teksto tipą ir turinį pagal antraštę, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, nuotraukas ir kt.

27.17.4. Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas. Naudojamasi vienakalbiais žodynais, vertimo programėlėmis, kitais supratimo pagalbos įrankiais.

27.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

27.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi apibūdinti įvairius žmones, asmenines, mokymo(si) ir viešosios aplinkos reiškinius, dalykus, nusakyti pomėgius, apibūdinti patirtas veiklas, jausmus ir emocijas, nuosekliai dėstant savo mintis.

27.18.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi kurti pasakojimą apie patirtus įvykius, išdėstant veiksmų seką, atpasakoti knygos ar filmo siužetą, pateikti išpūdžius, komentarą. Mokomasi išdėstyti netikėtai patirtų įvykių eigą (pavyzdžiui, avarijos), papasakoti istoriją (tikrą ar įsivaizduojamą), pateikti matyto renginio eigą, vertinimą, nusakyti svajones, siekius, tikslus, planus.

27.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi pateikti tiesioginę faktinę informaciją žinoma tema, pavyzdžiui, paaiškinti klausimo, problemos pobūdį, pateikti nurodymus problemai spręsti.

27.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi trumpai išsakyti nuomonę pažįstamomis temomis, reikšti emocijas, vertinti įvykius, aplinkos reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrįsti savo vertinimą.

27.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

27.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi detaliai apibūdinti įvairius pažįstamus, patirtus ar įsivaizduojamus dalykus (žmones, daiktus, vietas, veiklas, įvykius, pomėgius ir pan.).

27.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi parengti ir pateikti trumpą ataskaitą apie patirtus įvykius, išdėstant veiksmų seką, trumpai atpasakoti knygos ar filmo siužetą, pateikti komentarą. Mokomasi papasakoti istoriją, apibūdinti tikrus ar įsivaizduojamus įvykius, pateikti matyto renginio eigą, vertinimą, nusakyti svajones, siekius, tikslus, planus.

27.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi parengti trumpą informacinį pranešimą, ataskaitą, plakatą apie pažįstamus dalykus, naudojant iliustracijas; pateikti faktinę informaciją, pasakyti problemą, paaiškinti jos pobūdį, nurodyti sprendimo būdus.

27.19.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Mokomasi raštu trumpai (pavyzdžiui, socialinėse medijose) išsakyti nuomonę pažįstamomis temomis, vertinti įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrįsti savo vertinimą.

27.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

27.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Kuriamos pateiktys apie įvairius dalykus su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsinamas tekstas.

27.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Kuriami trumpi filmukai, reportažai apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus (pavyzdžiui, draugą, asmenį, kuriuo žavimasi, savo mokyklą, miestą, keliones).

27.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

27.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Mokomasi taikyti raiškos strategijas: planuojant pasisakymą remtis turimais kalbos ištekliais ir žodynais; neprisiminus tikslaus žodžio, perteikti jo reikšmę kitais būdais – apibūdinti daiktą ir (arba) reiškinį, perfrazuoti, pateikti sinonimų.

27.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi planuoti rašytinį tekstą pagal turimą to paties žanro pavyzdį, modelį, naudotis žodynais ir vartosenos žinytais.

27.21.3. Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi pasirinkti tinkamas programas, aplikacijas.

27.22. Sakytinė sąveika.

27.22.1. Pokalbio palaikymas, apsiikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės). Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsiikeitimas informacija, nuomonėmis). Mokomasi rašyti oficialų laišką, pavyzdžiui, atsakant į skelbimą, teiraujantis detalios informacijos, pateikiant prašymą, nusiskundimą ir pan. Mokomasi užrašyti (telefonu ar gyvai gaunamą bei turimą) informaciją, aktualią asmeniniame gyvenime ar mokymosi veikloje. Mokomasi užrašyti informaciją, kurioje pateikiamos užklausos ar paaiškinama problema, pildyti anketas, rašyti gyvenimo aprašymą (CV, Europass).

27.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi dalyvauti virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbti asmeninius įrašus, atsakyti į komentarus individualiai; pasisakyti ar paskelbti įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoti kitų asmenų įrašus reiškiant nuomonę ir emocijas. Mokomasi laikytis saugos ir etikos normų.

27.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi paaiškinti apie skirtingas prekes, paslaugas ir pan., susikalbėti nesudėtingose viešojo gyvenimo situacijose, įsigyjant prekes ar paslaugas, pavyzdžiui, parduotuvėje, kavinėje, stotyje ir pan.

27.22.4. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Mokomasi oficialiame pokalbyje gauti ir suteikti tiesmuką faktinę informaciją, suprasti detalius nurodymus, teirautis smulkesnės informacijos, teikti informaciją žinomomis temomis, dalintis patirtimi.

27.23. Rašytinė sąveika.

27.23.1. Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi rašyti asmeninį laišką, perteikiant naujienas,

informaciją, reiškiant mintis konkrečiomis temomis, rašyti apie patirtus dalykus, išreiškiant savo nuomonę ir emocijas.

27.23.2. Oficialus (dalykinis) susirašinėjimas. Mokomasi rašyti (pusiau) oficialų laišką, teiraujantis ar pateikiant informaciją; rašyti prašymą, motyvacinį laišką, pateikiant keletą argumentų, paaiškinant.

27.23.3. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užrašyti (telefonu ar gyvai gaunamą) informaciją, kai diktuojama aiškiai ir suprantamai, rašyti raštelius perteikiant aktualią informaciją draugams, mokytojams, aptarnaujančiam personalui ir pan. Pildomos anketos.

27.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

27.24.1. Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Mokomasi dalyvauti virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu, paskelbti asmeninius įrašus apie patirtus dalykus ir atsakyti į komentarus. Mokomasi pasisakyti ar paskelbti įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei pasirengiama iš anksto ir naudojamos pagalbos įrankiais. Laikomasi saugos reikalavimų ir etikos normų.

27.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Mokomasi atliekant bendrą užduotį vykdyti instrukcijas, užduoti klausimus, pasitikslinti, apsiukeisti informacija su projekto partneriu ar maža grupe, kai pateikiamos vaizdinės priemonės (pavyzdžiui, grafikai); atlikti nesudėtingas transakcijas (pavyzdžiui, užsiregistruoti į renginį).

27.25. Sąveikos strategijų taikymas.

27.25.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Mokomasi taikyti sąveikos strategijas: inicijuoti, palaikyti ir pabaigti gyvai vykstantį pokalbį, vartojant standartinius posakius; pakartoti, kas buvo pasakyta, siekiant užtikrinti bendrą supratimą, kad būtų galima tęsti pokalbį, diskusiją; paprašyti leisti pasisakyti, paraginti kitus įsitraukti į diskusiją.

27.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi paprašyti paaiškinti ar patikslinti, kas buvo pasakyta.

27.25.3. Naudojimasis pagalbos ištekiais. Naudojamos įvairiais žodynais, žinytais, vertimo įrankiais ir pan.

27.26. Teksto (sakinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

27.26.1. Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę (pavyzdžiui, skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pavyzdžiui, TV naujienų, orų prognozes), rašytinę (pavyzdžiui, instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga.

27.26.2. Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Žodžiu bendrais bruožais apibūdina paprastų diagramų informaciją, nusako bendrą tendenciją. Žodžiu ar raštu apibūdina paveikslėlių, nuotraukų faktinę informaciją (pavyzdžiui, asmenis, daiktus, vietas, veiklą, gamtos reiškinius).

27.26.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. Užsirašo esminius punktus paprasto tiesioginio pranešimo, paskaitos pažįstama tema, kai artikuliuojama aiškiai. Užsirašo trumpo pasisakymo (pavyzdžiui, instrukcijų, nurodymų) esminius punktus.

27.26.4. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką aiškaus, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar paprasto informacinio teksto pažįstama tema. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai. Pateikia žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų.

27.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

27.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Mokomasi bendradarbiauti įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. asmenų, atliekant komandos užduotis ir kuriant naujas idėjas (pavyzdžiui, stovykloje, projekto metu). Nusiteikiama rodyti pagarbą, suprantant individualius asmenų skirtumus, išklausyti kitų nuomonių, išsakyti savo požiūrį, pripažinti nuostatus

ir jausmų skirtumus, esant nesutarimams ieškoti kompromiso, mandagiai kalbėti, kurti pozityvią atmosferą.

27.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi vadovauti nedidelei (3–4) mokinių grupei atliekant komandinę užduotį: pateikti trumpas aiškias instrukcijas, koordinuoti ir apibendrinti grupės darbą. Nusiteikiama diskusijos metu leisti kiekvienam asmeniui pasisakyti, skatinti visus reikšti nuomonę, jei reikia, užduoti klausimų, paprašyti paaiškinti, pagrįsti nuomonę. Mokomasi apibendrinti grupės diskusiją pateikiant trumpą ataskaitą žodžiu.

27.28. Mediacijos strategijų taikymas.

27.28.1. Teksto supaprastinimas žodžiu. Mokomasi taikyti mediacijos strategijas: perteikiant teksto turinį žodžiu, vartoti paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą; aiškinantis naujas sąvokas, pasitelkti pavyzdžių iš patirties; aiškinant veiksmus, pateikiant instrukcijas, pasinaudoti ir neverbalinėmis priemonėmis; pakartoti esmines mintis kitais žodžiais keletą kartų.

27.28.2. Teksto supaprastinimas raštu. Mokomasi perteikiant teksto turinį raštu, vartoti paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą; klausant užsirašyti, o skaitant tekste pasižymėti tik svarbiausius dalykus.

28. Mokymo(si) turinys. 9–10 ir I–II gimnazijos klasės.

28.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

28.1.1. Kalbos vartojimo sritys, temos, potėmės. Mokomasi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekstuose.

28.1.2. Apie save: išvaizda, pomėgiai, asmens savybių ugdymasis. Potėmės: išvaizda, charakteris, įvaizdžio kūrimas, veikla, pomėgiai, vertybės, įsitikinimai, autoritetai, idėjos, žavinčios asmenybės ir pan. Asmens savybių ugdymasis.

28.1.3. Tarpasmeniniai santykiai su draugais, šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje. Demokratija, žmogaus teisės, lygios galimybės. Potėmės: žmonių bendravimas, santykiai, kartų skirtumai, bendruomenės veikla, pagalba kitiems, savanorystė ir pan. Demokratija šeimoje, mokykloje, bendruomenėje, valstybėje. Žmogaus teisės ir pareigos. Lygios galimybės, pagarba įvairaus amžiaus, rasės, tautybės, lyties tapatybės, turintiems negalią, skirtingų įsitikinimų asmenims ir pan.

28.1.4. Kasdienė veikla: mokymasis, popamokinė veikla, namų ruoša, pramogos. Potėmės: formalus ir neformalus mokymasis. Mokyklos bendruomenės projektai, savanorystė. Užsienio kalbų mokymasis. Dienotvarkė, namų ruoša. Žaidimai, protų kovos, pramogos ir pan.

28.1.5. Sveika gyvensena: mityba, sportas, mokymosi ir poilsio balansas. Potėmės: sveika mityba. Maisto gaminimas. Sveikos gyvensenos principai. Mankšta, judėjimas, sportas. Sporto šakos, sportininkų gebėjimai. Žalingų įpročių prevencija. Negalavimai, simptomai, patarimai kaip išvengti negalavimų. Streso įveikimas. Mokymosi ir poilsio balansas ir pan.

28.1.6. Profesijos, darbai, karjeros galimybės. Potėmės: ateities planai, profesijos, vasaros darbo galimybės. Įvairiuose darbuose reikalingos žinios ir gebėjimai. Asmeninių finansų tvarkymas. Asmenybės, autoritetai – įvairių profesijų atstovai.

28.1.7. Veiklos viešojoje erdvėje: kelionės, transportas, paslaugos, pirkiniai, asmeniniai finansai. Potėmės: kelionių planavimas, susisiekimas, šalys ir miestai, apgyvendinimo įstaigos ir pan. Parduotuvės ir paslaugos, maitinimo įstaigos, bankas, policija, medicininė pagalba ir pan. Asmeninių finansų tvarkymas.

28.1.8. Komunikacija realioje ir skaitmeninėje erdvėje. Medijos ir informacinės technologijos. Pažangios technologijos ir inovacijos. Potėmės: socialinės konvencijos, kūno kalba, emocijų raiška ir pan. Bendravimas su bendraamžiais, bendradarbiavimas su mokyklų partnerių bendruomenėmis, projektinė veikla, tarptautiniai mainai ir pan. Medijos ir informacinės technologijos, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Medijų raštingumas. Išmaniųjų įrenginių naudojimas mokantis užsienio kalbų. Mokslo pasiekimai, pažangios technologijos ir inovacijos pramonėje, paslaugų srityje, medicinoje, buityje ir pan.

28.1.9. Gyvenamoji aplinka. Gamta, ekologija. Potėmės: biologinės įvairovės išsaugojimas, klimato kaita. Gyvenamoji aplinka mieste ir kaime. Tvarūs miestai ir gyvenvietės. Aplinkosauga,

ekologinės problemos ir jų sprendimo būdai. Atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas, išteklių tausojimas.

28.1.10. Kultūrinis gyvenimas, renginiai, tradicijos. Kultūrų įvairovė Lietuvoje ir kitose šalyse. Potemės: menai (muzika, dailė, teatras, kinas, dizainas ir pan.). Grožinė literatūra, mėgstami lietuvių ir kitų tautų autoriai. Žymiausi Lietuvos kultūros atstovai, asmenybės. Lietuvos valstybinės ir kalendorinės šventės, tradiciniai renginiai, festivaliai ir pan. Lietuvos etninių grupių kultūros ir istorijos paveldas, lankytinos vietos ir pan. Įvairių pasaulio šalių šventės ir tradicijos, kultūros paveldas, lankytinos vietos, žymūs asmenys ir pan.

28.1.11. Lietuvos ir pasaulio kalbos, daugiakalbystė. Potemės: įvairių artimoje aplinkoje esančių ir mokamų kalbų ypatumai – panašumai ir skirtumai. Lietuvos, Europos ir pasaulio daugiakalbiškumas.

28.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai: susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose. Susipažįstama su įvairių šalių kultūriniais ypatumais, mokomasi juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais. Nusiteikiama bendraujant daugiakultūrėje aplinkoje gerbti kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus, vartoti įvairias mokamas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbų įvairove, lyginami skirtingų mokamų kalbų elementai, pavyzdžiui, garsai, raidės, žodžiai, frazės, patarlės, priežodžiai.

28.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir ortografiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t. y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams 9–10 ir I–II gimnazijos klasių koncentre mokantis kalbos ir ją vartojant.

28.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti pakankamą žodyną, kad šiek tiek perfrazuojant būtų galima perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymusi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų. Susipažįstama su dauguma dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kuriomis perkeltinėmis žodžių reikšmėmis. Vartojami frazeologizmai ir perkeltine reikšme vartojami posakiai. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritį.

28.5. Tarimas ir intonavimas. Susipažįstama su pagrindiniais užsienio kalbos fonetikos ypatumais. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, žodžių junginius, tinkamai intonuoti pasisakant ar dalyvaujant dialoge, diskusijoje ar skaitant balsu. Skaitoma fonetinė transkripcija. Suvokiama, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

28.6. Gramatinė medžiaga.

28.6.1. Gramatinės medžiagos apimtis. Mokomasi atpažinti kitų kalboje naujas gramatinės struktūras ir panaudoti jas savo kalboje, prireikus žinomas struktūras pakeičiant sinonimiškomis. Mokomasi vartoti stilistiškai neutralias gramatinės struktūras, taisyklingai sudaryti vienisinius ir sudėtinius sakinius.

28.6.2. Anglų kalba.

28.6.2.1. Adjectives. Collocations (big event, great palace).

28.6.2.2. Adverbs. Adverbial phrases of time, place and frequency and their positions in the sentence. Adverbial phrases of degree, extent, probability. Comparative and superlative form of adverbs.

28.6.2.3. Articles. With countable and uncountable nouns.

28.6.2.4. Conditionals. Zero and first conditional. Second and third conditional.

28.6.2.5. Determiners. Broad range (all, most, both, enough).

28.6.2.6. Discourse markers. Linkers expressing cause and effect, comparison and contrast etc. (however, on the one hand, therefore). Markers to structure informal spoken discourse (well, anyway).

28.6.2.7. Modals. Possibility: might, may, will. Obligation, necessity: must/have to, ought to, need to. Modals past: should have, might have etc. Must/can't (deduction: You must be tired.).

28.6.2.8. Nouns. Countable and uncountable nouns.

28.6.2.9. Numbers. Cardinal. Ordinal. Fractions. Decimals.

28.6.2.10. Passive. Simple passive.

28.6.2.11. Verbs + for (wait for). Verbs + from (suffer from). Verbs + in (believe in). Verbs + of (approve of). Verbs + on (depend on). Verbs + to (listen to). Verbs + with (agree with).

28.6.2.12. Double Genitive.

28.6.2.13. Pronouns. Reflexive (myself, yourself, yourselves). Relative (who, whose). Demonstrative (this/that, these / those). Indefinite (any, anything, both, nobody, other). Interrogative (who, whom, whose).

28.6.2.14. Phrasal Verbs. Extended phrasal verbs (switch the light on).

28.6.2.15. Questions. General questions. Special questions. Tag questions. Indirect questions.

28.6.2.16. Reported speech (range of tense forms: simple, continuous, perfect).

28.6.2.17. Verb. Verb patterns (V + to, V + -ing).

28.6.2.18. Present tense. Present Simple. Present Continuous. Present Perfect.

28.6.2.19. Perfect vs Past Simple. Present Perfect Continuous.

28.6.2.20. Past tense. Past Simple. Past Continuous. Used to / didn't use to. Would expressing habit. Past Perfect.

28.6.2.21. Future tense. Future simple. Future continuous.

28.6.2.22. Passives. Simple passive.

28.6.2.23. Word building. Broad range of suffixes and prefixes forming nouns, adjectives, adverbs.

28.6.3. Prancūzų kalba.

28.6.3.1. Adjectifs: indéfinis (aucun, certain, chaque, etc.).

28.6.3.2. Adverbe: Adjectifs employés adverbiallement (chanter fort, chanter juste, etc.). Groupes prépositionnels (parler avec douceur, etc.). Adverbes en – ment (évidemment, etc.). Adverbes de temps: expression du passé ou du futur.

28.6.3.3. Articulateurs: chronologiques du discours (d'abord, ensuite, enfin, premièrement, deuxièmement, etc.). Articulations logiques et simples: cause, conséquence.

28.6.3.4. Connecteurs: d'énumération (d'abord, tout d'abord, en premier lieu, premièrement, après, ensuite, de plus, quant à, puis, en dernier lieu, pour conclure, enfin, etc.), d'opposition (mais, cependant, or, en revanche, pourtant, par contre, tandis que, néanmoins, au contraire, pour sa part, d'un autre côté, en dépit de, malgré, etc.), de cause-conséquence (car, en effet, effectivement, comme, parce que, en raison de, du fait que, sous prétexte, donc, alors, ainsi, par conséquent, etc.), de but (afin que, pour que, en vue de, etc.), de condition (si, au cas où, à condition que, pourvu que, à moins que, etc.), de concession (malgré, en dépit de, quoique, bien que, alors que, etc.), de comparaison (comme, de même que, ainsi que, aussi... que, etc.), de conclusion (en conclusion, pour conclure, en guise de conclusion, en somme, bref, ainsi, donc, en résumé, en un mot, par conséquent, finalement, enfin, etc.), d'addition (et, de plus, puis, en outre, non seulement..., etc.), de justification (car, c'est-à-dire, en effet, en sorte que, c'est ainsi que, etc.).

28.6.3.5. Constructions impersonnelles: tournures impersonnelles simples (il est interdit de/il est utile de/il est important de, etc.).

28.6.3.6. Mise en relief: (c'est...+ pronom relatif).

28.6.3.7. Négation: (ne...aucun, ne...que, rien que, ne explétif, etc.).

28.6.3.8. Localisation: temporelle: les prépositions de temps (la durée et le moment: pendant / depuis / dans / il y a), spatiale: les prépositions et adverbes de lieu.

28.6.3.9. Expression de la durée: (depuis, pour, jusqu'à, pendant, en, aussi longtemps que, il y a, ça fait, etc.).

28.6.3.10. Pronoms: emploi des doubles pronoms, indéfinis, relatifs simples (qui, que, dont, où), relatifs composés.

28.6.3.11. Prépositions: de lieu, de temps, de cause (à force de, à cause de, pour cette raison, etc.), finales (pour, afin de, pour que, afin que, etc.).

28.6.3.12. Propositions subordonnées circonstancielles: du temps, de la cause, de la conséquence, du but, de la concession, de l'opposition, de l'hypothèse, de la comparaison, de la condition, de la restriction.

28.6.3.13. Transformation impersonnelle (Il est utile de savoir nager – Savoir nager est utile.)

28.6.3.14. Transformation nominale (nominalisation) (Je regrette son départ – Je regrette qu'il soit parti.).

28.6.3.15. Verbes: accord du participe passé avec le sujet / avec le complément d'objet direct, futur antérieur. Passé composé / imparfait. Passé composé /Imparfait/Plus-que-parfait. Temps du récit: passé composé, passé simple, imparfait, plus-que-parfait, passé antérieur. Impératif à la forme affirmative et négative. Conditionnel présent. Conditionnel passé. Subjonctif présent. Subjonctif passé. Gérondif (la manière, la condition, la simultanéité). Participe présent. Participe passé. Discours rapporté au présent et au passé. Concordance des temps.

28.6.4. Vokiečių kalba.

28.6.4.1. Adjektiv. Komparation der Adjektive und Adverbien. Deklination der Adjektive. Wortbildung: Nominalisierte Adjektive.

28.6.4.2. Artikel und Nomen. Unbestimmte, bestimmte Artikel, Demonstrativartikel in allen Kasus Nullartikel. Negationsartikel in allen Kasus. Artikelwörter in allen Kasus. Pluralformen Deklination der Nomen. Die n-Deklination. Wortbildung: Nominalisierte Verbformen, Suffixe als Genusangabe, Präfixe, Komposita.

28.6.4.3. Präpositionen. Präpositionen mit Dativ, Akkusativ, Genitiv, Wechselpräpositionen.

28.6.4.4. Pronomen. Possessivartikel in allen Kasus. Demonstrativpronomen in allen Kasus: derselbe. Indefinitpronomen (z. B. wenige, ein paar, einige, manche, wenige, irgendwelche). Personalpronomen. Reflexivpronomen. Präpositionalpronomen.

28.6.4.5. Verb. Präsens. Regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben. Verben mit Präfix: trennbare Verben, untrennbare Verben. Imperativ. Modalverben, ihre Hauptbedeutungen sowie zum Ausdruck von Vermutungen, Distanzierung (können, sollen). Verben mit Präpositionen. Partizip I. Perfekt: regelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare, Verben auf -ieren. Unregelmäßige Verben: einfache Verben, trennbare Verben, nicht trennbare Verben. Präteritum: sein, haben, werden als Vollverb. Modalverben. Regelmäßige und unregelmäßige Verben als einfache, trennbare und nicht trennbare Verben. Plusquamperfekt. In der Vergangenheit die Vorzeitigkeit angeben können: nachdem, seitdem. Futur I. Zum Ausdruck der Zukunft, einer Absicht, Ankündigung, Aufforderung, eines Versprechens. Konjunktiv II. Gegenwart von haben, sein, werden, können, mögen. würde + Infinitiv zum Ausdruck von Höflichkeit, Wunsch, Vorschlag, Aufforderung. Passiv. Präsens, Präteritum, Perfekt, Infinitiv Passiv (Präsens, Präteritum).

28.6.4.6. Syntax. Aussagesätze. Fragesätze. Imperativsätze. Die Satzklammer. Stellung von Pronomen bei Verben mit zwei Ergänzungen. Satzverbindungen mit und, oder, aber/doch, denn. Indirekte Fragen. Satzgefüge (Vorgestellt und Nachgestellt): Kausale Nebensätze (z. B. weil, da, deshalb, deswegen, darum). Konzessive Nebensätze (z. B. obwohl, trotzdem, dennoch). Finale Nebensätze (z. B. damit, um...zu). Temporale Nebensätze mit Angaben von Gleichzeitigkeit und Vorzeitigkeit bzw. Nachzeitigkeit: (z. B. wenn, als, seit(dem), nachdem, bevor). Relativsätze. Infinitiv mit zu. Uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Erstellung (z. B. Sollte er früher kommen, (so) informieren sie mich.). Vergleichsatz (z. B. Er hat gute Leistungen (genau)so wie ich. / Je mehr, desto besser.). Irrealis. Satzbau. Zweiteilige Konnektoren (z. B. entweder-oder, nicht nur-sondern auch, sowohl-als auch, ect.)

28.7. Rašyba ir skyryba. Susipažįstama su rašybos ir skyrybos normomis, mokomasi jas taikyti kuriant ilgesnius įvairių žanrų ir (arba) stilių tekstus. Naudojamasi kalbos žinynais.

28.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Susipažinama su kalbos sistemos dalių pavadinimais (fonetika, leksika, etc.), kalbinės raidos vertinimo kriterijų pavadinimais (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

28.9. Abstrakčiosios sąvokos.

28.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raidos apimtis. Mokomasi perteikti abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą. Vartojami sinonimai, antonimai, kolokacijos. Susipažinama su žodžių junginių sudarymo principais ir mokomasi juos taikyti produkuojant kalbą. Analizuojami žodžių ryšiai su bendru kontekstu, loginiai kalbos elementų ryšiai ilgesniame diskurse.

28.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

28.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

28.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

28.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

28.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė ir paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

28.9.7. Kiekybės: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

28.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

28.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas ir (arba) tinkamumas, nepriimtimumas ir (arba) netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

28.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė ir (arba) poveikis. Priežastis ir (arba) motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

28.10. Diskursas. Mokomasi komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakytinį ir rašytinį diskursą. Kuriamas vientisas tekstas jungiant prasminius elementus. Susipažinama, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai.

28.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

28.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: techninė informacija, vieši skelbimai, pranešimai, pasisakymai, paskaitos.

28.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimai, asmeniniai, dalykiniai laišakai, informaciniai, apibūdinamieji, aiškinamieji tekstai, straipsniai.

28.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: informaciniai, dokumentiniai, edukaciniai vaizdo įrašai, TV laidos.

28.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: žmonių, aplinkos, veiklų, emocijų apibūdinimas, filmo, knygos siužeto komentavimas.

28.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: apibūdinimas patirtų ir įsivaizduojamų įvykių, TV laidos, tinklalapio recenzijos, ataskaitos (apie patirtą, matytą įvykį, reišinį), informacinių tekstų ir komentarų parengimas, plakato, pranešimo parengimas, rašinio rašymas.

28.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: pateikčių su užrašais ir vaizdo elementais sukūrimas, tekstų įgarsinimas, filmų, reportažų, interviu sukūrimas.

28.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis.

28.11.8. Rašytinė sąveika: asmeniniai laiškai, oficialūs ir (arba) dalykiniai laiškai, faktinės informacijos suteikimas raštu.

28.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: trumpas pokalbis, trumpas socialinių tinklų, tinklaraščių komentaras.

28.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: paveikslėlis, nuotrauka, iliustruotas tekstas, plakatas, skelbimas, anketa, tvarkaraštis.

28.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: trumpas pasisakymas (pavyzdžiui, perduodant informaciją iš kitos kalbos iliustruoto šaltinio teksto ir pan.), diagramos, paskaitos, pranešimai, pasisakymai.

28.12. Komunikacinės intencijos.

28.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtis. Mokomasi suprasti komunikacines intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Susipažįstama, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis įgyvendinamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

28.12.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

28.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie žinojimą.

28.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti ir (arba) paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo ir (arba) duoti leidimą ir (arba) reikšti draudimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

28.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

28.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti ir (arba) reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti ir (arba) reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

28.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį ir (arba) pateikti temą. Pateikti nuomonę ir (arba) paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį ir (arba) leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą ir (arba) paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

28.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti ir (arba) paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos išsireikšti, padėti išsireikšti. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

28.12.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

28.13. Registras ir mandagumo normos. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse. Susipažįstama su socialinių santykių žymikliais, tokiais kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan., mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją, vartoti neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbant ir rašant. Susipažįstama su dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymiais, būdingais neoficialiam registrui.

28.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

28.14.1. Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją, pavyzdžiui, kaip naudotis koku nors prietaisu, detalias nuorodas, skelbimus viešose vietose (pavyzdžiui, oro uoste, autobuse, koncerte), kai kalbama aiškiai, o foninis triukšmas minimalus.

28.14.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas. Mokomasi detaliai suprasti pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis, kai kalbama normine kalba ir aiškiai.

28.14.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas. Mokomasi suprasti pranešimą, pasisakymą, paskaitą pažįstama tema, kai kalbama tiesmuka kalba ir laikomasi aiškos struktūros, taip pat suprasti pagrindines mintis ir detales, kai aiškiai kalbama normine kalba.

28.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti adaptuotų grožinių garsinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales, pažintinių garsinių tekstų, knygų pagrindines mintis ir detales.

28.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

28.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti ilgesnes detalias instrukcijas (kaip naudoti daiktus, atlikti veiksmus, laikytis saugos reikalavimų ir pan.), viešuosius užrašus, skelbimus.

28.15.2. Korespondencijos supratimas. Mokomasi suprasti asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama tiesioginė informacija, apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos ir pan., paprastus dalykinius laiškus, kuriuose informuojama apie renginius, stovyklas, konkursus ir pan.

28.15.3. Specifinės informacijos paieška ir atranka. Mokomasi nustatyti ar straipsnis, pranešimas atitinka reikiamą temą, rasti specifinę informaciją keliuose ilgesniuose tekstuose.

28.15.4. Detalus rašytinių tekstų supratimas. Mokomasi detaliai suprasti paprastus tekstus, straipsnius, kuriuose pateikiami faktai ir autoriaus požiūris, informacinius, aiškinamuosius tekstus su aprašymo ir samprotavimo elementais.

28.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas. Mokomasi suprasti publicistinių straipsnių pažįstamomis temomis (pavyzdžiui, kelionės, įdomūs žmonės) pagrindines mintis ir detales, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas, kultūros, istorijos ir mokslo populiarinimo tematikos straipsnių pagrindines mintis ir detales, paprasta kalba parašytą poeziją, adaptuotų grožinių knygų siužetą, pagrindines mintis ir detales.

28.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

28.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti įvairių informacinių, dokumentinių, edukacinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales.

28.16.2. Televizijos laidų supratimas. Mokomasi suprasti pagrindines mintis ir detales daugumos TV laidų (pavyzdžiui, naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou) pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu.

28.16.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas. Mokomasi suprasti pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose didžiąją dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas.

28.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

28.17.1. Reikšmių spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus). Mokomasi nuspėti žodžio, frazės reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus, tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtosios ar užsienio kalbų žodžius, reikšmes.

28.17.2. Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. Klausantis ir skaitant mokomasi nuspėti kitos teksto dalies turinį ir veiksmų seką remiantis teksto visuma, suprasti autoriaus argumentavimą, minties eigą, pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus remiantis teksto siejimo ir komponavimo priemonėmis.

28.17.3. Teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi nuspėti teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, pateikiamas iliustracijas, grafikus, nuotraukas ir kt.

28.17.4. Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas. Mokomasi pasinaudoti sinonimų, kolokacijų žodynais, tekstynais ir kitais supratimo pagalbos įrankiais.

28.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

28.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi detalai apibūdinti įvairius žmones, asmeninės, mokymosi ir viešosios aplinkos reiškinius, dalykus, nusakyti pomėgius, apibūdinti patirtas veiklas, jausmus ir emocijas, nuosekliai dėstant savo mintis.

28.18.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi papasakoti apie įvykius, išdėstant veiksmų seką, pateikti kai kurias detales, atpasakoti knygos ar filmo siužetą, pateikti išpūdžius, komentarą, išdėstyti netikėtai patirtų įvykių eigą (pavyzdžiui, avarijos), papasakoti istoriją (tikrą ar įsivaizduojamą), pateikti matyto renginio eigą, vertinimą.

28.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi pateikti detalų faktinę informaciją, paaiškinti, kaip atlikti kokį nors veiksmą, pateikti detalias instrukcijas, gana tiksliai išdėstyti kokio nors klausimo, problemos pagrindinius aspektus, nurodyti sprendimo būdus.

28.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi išsakyti nuomonę pažįstamomis temomis, išreikšti emocijas, vertinti aplinkos reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrįsti savo vertinimą, išreikšti požiūrį, nuomonę aktuali tema, ją pagrįsti pateikiant paprastų argumentų.

28.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

28.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi detalai apibūdinti įvairius pažįstamus, patirtus ar įsivaizduojamus dalykus (žmones, daiktus, vietas, veiklas, įvykius, pomėgius ir pan.).

28.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi papasakoti, teikti ataskaitą apie patirtus įvykius, išdėstant veiksmų seką, pateikti kai kurias detales, atpasakoti knygos ar filmo siužetą, pateikti komentarą, papasakoti istoriją, apibūdinti tikrus ar įsivaizduojamus įvykius, pateikti matyto renginio eigą, jo vertinimą, nusakyti svajones, siekius, tikslus, planus, paaiškinti, kodėl jie svarbūs.

28.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi parengti informacinį pranešimą, plakatą žinoma tema, ataskaitą ir (arba) raportą apie įvykį, renginį, pateikiant faktinę informaciją ir komentarą, parašyti rašinį apie pažįstamą dalyką, klausimą, problemą, paaiškinti jų pobūdį, nurodyti sprendimo būdus.

28.19.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Mokomasi parašyti filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją, vertinimą, komentarą, parašyti trumpą esė, tinklaraščio įrašą pažįstama tema, išsakyti nuomonę, vertinti įvykius, reiškinius, kitų asmenų veiksmus, pagrįsti savo vertinimą.

28.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

28.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Mokomasi sukurti pateiktis įvairiomis temomis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsinti tekstą, įterpti vaizdo įrašą.

28.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Mokomasi sukurti trumpą filmuką, reportažą, interviu apie pažįstamus ar žinomus asmenis, patirtus dalykus, svarbius įvykius (pavyzdžiui, žymius žmones, viešuosius renginius, lankytinas vietas ir pan.).

28.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

28.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Planuojant pasisakymą mokomasi vartoti naujai išmokus žodžius, frazes, remtis žodynais, neprisimenant tikslaus žodžio, pavartoti paprastesnį žodį arba gimtosios kalbos žodžio variantą ir paprašyti ir (arba) paraginti klausytoją patikslinti.

28.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi planuoti rašytinį tekstą remiantis žanro reikalavimais, atsižvelgiant į kalbos stilių, registrą ir teksto struktūrą, pasinaudoti žodynais ir vartosenos žinynais.

28.21.3. Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi pasirinkti tinkamas programas, aplikacijas.

28.22. Sakytinė sąveika.

28.22.1. Pokalbio palaikymas, apsikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės). Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsikeitimas informacija, nuomonėmis). Mokomasi pradėti, palaikyti ir pabaigti pokalbį klausiant (nepažįstamų) pašnekovų apie patirtus dalykus, įvykius, reiškiant nuomonę, emocijas apie žinomus dalykus, palaikyti ilgesnį pokalbį dominančia tema, jei pašnekovas kalba suprantamai.

28.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi suprasti, kas sakoma, kartais pasitikslinant, jei diskusija vyksta greitai ar trunka ilgai, mokomasi paaiškinti savo požiūrį į problemą, trumpai pakomentuoti kitų požiūrius, pateikti alternatyvas klausimų, problemų sprendimams, aptarti, ką daryti, ką ir kodėl pasirinkti.

28.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi palyginti skirtingas prekes, paslaugas ir pan., susikalbėti viešojo gyvenimo situacijose, įsigyjant prekes ar paslaugas, pavyzdžiui, parduotuvėje, kavinėje, stotyje ir pan.

28.22.4. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Duodant interviu, mokomasi dalintis faktine informacija, turima patirtimi, išsakyti nuomonę apie patirtus (skaitytus, girdėtus, matytus) dalykus, komentuoti, nusakyti simptomus gydytojo konsultacijoje, imant interviu, mokomasi naudotis iš anksto parengtu klausimynu, pasitikslinti, jei pašnekovas kalba greitai ar ilgai.

28.23. Rašytinė sąveika.

28.23.1. Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi parašyti asmeninį laišką, perteikiant naujienas, informaciją, reiškiant mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, parašyti asmeninį laišką apie patirtus dalykus, išreiškiant savo nuomonę, vertinimą, emocijas.

28.23.2. Oficialus ir (arba) dalykinis susirašinėjimas. Mokomasi parašyti oficialų laišką, pavyzdžiui, atsakant į skelbimą, teiraujantis detalios informacijos, parašyti oficialų laišką, pateikiant prašymą, nusiskundimą ir pan.

28.23.3. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užrašyti (telefonu ar gyvai gaunamą bei turimą) informaciją, aktualią asmeniniame gyvenime ar mokymosi veikloje, užrašyti informaciją, kurioje pateikiamos užklausos ar paaiškinama problema, pildyti anketas, rašyti gyvenimo aprašymą (CV, Europass).

28.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

28.24.1. Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi dalyvauti virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu, pakartoti, perfrazuoti, pasitikslinti, jei kyla neaiškumų, paskelbti įrašus apie patirtus dalykus, atsakyti į komentarus individualiai, dalyvauti grupės diskusijoje, pakomentuoti kitų asmenų įrašus, išreiškiant nuomonę ir emocijas, naudoti simbolius emocijoms reikšti, laikytis saugos reikalavimų ir etikos normų.

28.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas. Mokomasi užsisakyti prekę ar paslaugą internetu, dirbant projekto grupėje virtualiai, vykdyti tiesiogines instrukcijas, pasitikslinti, atlikti bendras užduotis, apsikeisti išplėstine informacija su pašnekovais, kurie vartoja nesudėtingą kalbą, pakartoja, perfrazuoja, naudotis vizualine parama.

28.25. Sąveikos strategijų taikymas.

28.25.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Diskutuoiant žinoma tema, mokomasi tinkamai pradėti, palaikyti ir pabaigti gyvai vykstantį pokalbį, įsiterpti, perimti kalbėtojo vaidmenį, pakartoti, kas buvo pasakyta, užtikrinant bendrą supratimą, kad galėtų būti tęsiamas pokalbis, diskusija, bendraujant gyvai ar virtualiai, paprašyti leisti pasisakyti, paraginti kitus įsitraukti į diskusiją.

28.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi paprašyti pateikti daugiau informacijos, pasitikslinti, ar teisingai suprasta informacija.

28.25.3. Naudojimasis pagalbos ištekliais. Mokomasi naudotis įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.

28.26. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

28.26.1. Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu perteikti konkrečią sakytinę (pavyzdžiui, skelbimų, nurodymų), audiovizualinę (pavyzdžiui, TV naujienų, orų prognozės), rašytinę (pavyzdžiui, instrukcijų, etikečių, reklamų, brošiūrų, laiškų) informaciją pažįstamomis temomis, kai informacijos šaltinio kalba nesudėtinga.

28.26.2. Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu apibūdinti paprastų diagramų informaciją, nusakyti bendrą tendenciją ir pakomentuoti detales, žodžiu ar raštu apibūdinti paveikslėlių, nuotraukų faktinę informaciją (pavyzdžiui, asmenis, daiktus, vietas, veiklą, gamtos reiškinius).

28.26.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. Mokomasi tiksliai ir detaliai užsirašyti informaciją, gerai struktūruotą ir aiškiai skaitomą pranešimų ar paskaitų pažįstamomis temomis.

28.26.4. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu pateikti santrauką aiškaus, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar paprasto informacinio teksto pažįstama tema, pateikti žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai, pateikti žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų.

28.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

28.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje, susidedančioje iš skirtingų etninės kultūros, religijos, kalbos mokėjimo lygio, amžiaus ir pan. asmenų, atliekant komandos užduotis ir kuriant naujas idėjas (pavyzdžiui, stovykloje, projekto metu), mokomasi skatinti grupės narius bendradarbiauti, pagrįsti savo nuomonę, dalyvauti diskusijoje, rodyti pagarbą, suprasti individualius asmenų skirtumus, išklausti kitų nuomonių, išsakyti savo požiūrį, pripažinti nuostatų ir jausmų skirtumus, jei nesutariama, ieškoti kompromiso, mandagiai kalbėti, kurti pozityvią atmosferą, prisidėti priimant bendrą sprendimą išsakant naujas ar plėtojant kitų išsakytas idėjas.

28.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi vadovauti mokinių grupės darbui, skatinti grupės narius išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę, moderuoti diskusiją, užduoti klausimus, išskirti svarbius aspektus, pagrindines problemas, kurias būtina išspręsti sudėtingose situacijose, apibendrinti išsakytą informaciją, skatinti aptarti argumentus, prisidėti prie bendro sprendimo priėmimo išsakant naujas ar plėtojant kitų išsakytas idėjas.

28.28. Mediacijos strategijų taikymas.

28.28.1. Teksto supaprastinimas žodžiu. Perteikiant teksto turinį žodžiu, mokomasi jį priderinti prie tikslinės auditorijos interesų ir poreikių naudojant pavyzdžius, pagrindžiant faktus aiškinimais, pakartojant ar panaudojant iliustracijas; perteikiant tekstą, mokomasi atsisakyti nereikalingos, besikartojančios informacijos, kad perduodama žinutė būtų aiški klausytojams.

28.28.2. Teksto supaprastinimas raštu. Perteikiant teksto turinį raštu, mokomasi jį priderinti prie tikslinės auditorijos interesų ir poreikių naudojant pavyzdžius, pagrindžiant faktus aiškinimais, pakartojant ar panaudojant iliustracijas, perteikiant tekstą, mokomasi atsisakyti nereikalingos, besikartojančios informacijos, kad perduodama žinutė būtų aiški skaitytojams.

29. Mokymo(si) turinys. III gimnazijos klasė.

29.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

29.1.1. Kalbos vartojimo temos, potėmės. Mokomasi vartoti užsienio kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekstuose.

29.1.2. Tapatybės: apie save, santykiai su šeima, draugais, bendruomenės nariais, įvairiomis amžiaus grupėmis, asmens savybių ugdymas. Potėmės: įvaizdžio formavimas, idėjos, asmenybės ir pan.

29.1.3. Mokymasis visą gyvenimą, išsilavinimas, profesija, darbas. Potėmės: mokykla, mokomieji dalykai, užsienio kalbos, interesai, ateities planai ir pan.

29.1.4. Asmeninio ir viešojo gyvenimo patirtys. Potėmės: laisvalaikis, hobiai, kelionės, pirkiniai ir paslaugos, butis, namų ruoša ir pan.

29.1.5. Sveika gyvensena ir gyvenimo įgūdžiai. Potėmės: rūpinimasis savo ir kitų sveikata, mityba ir mankšta ir (arba) sportas, mokymosi ir poilsio balansas ir pan.

29.1.6. Komunikacija ir medijos. Potemės: šiuolaikinės žiniasklaidos priemonės, medijų raštingumas, socialiniai tinklai, etiškas ir saugus elgesys realioje ir skaitmeninėje erdvėje ir pan.

29.1.7. Mokslas, technologijos ir inovacijos. Potemės: mokslo pažanga, išradimai, naujos technologijos, jų vaidmuo kasdieniame gyvenime ir pan.

29.1.8. Aplinkos tvarumas. Potemės: gyvenamoji aplinka, aplinkosauga, klimato kaitos prevencija, atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas ir pan.

29.1.9. Kultūros tradicijos ir dabartis. Potemės: Lietuvos etninių grupių kultūrų tradicijos, gimtoji kalba, daugiakalbystė, Europos ir pasaulio kultūrų įvairovė, grožinė literatūra, menai ir pan.

29.1.10. Socialinės, ekonominės ir politinės aktualijos Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Potemės: šiuolaikinių visuomenių socialinė, ekonominė plėtra ir iššūkiai (migracija ir pan.), Lietuvos dalyvavimas tarptautinėse organizacijose ir pan.

29.1.11. Žmogaus teisės, pareigos ir lygios galimybės. Potemės: demokratija, lygios galimybės, rasės, tautybės, lyties, amžiaus, negalios, skirtingų įsitikinimų, religijos, gyvenimo būdo požiūriu ir pan.

29.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose. Susipažįstama su įvairių šalių kultūriniais ypatumais, mokomasi juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais. Nusiteikiama bendrauti daugiakultūrėje aplinkoje gerbiant kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus, vartoti įvairias mokamas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbų įvairove. Lyginami skirtingų mokamų kalbų elementai, pavyzdžiui, garsai, raidės, žodžiai, frazės, patarlės, priežodžiai.

29.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir otroepiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t.y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams III gimnazijos klasėje mokantis kalbos ir ją vartojant.

29.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti pakankamą žodyną, kad šiek tiek perfrazuojant būtų galima perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymusi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų. Susipažįstama su dauguma dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kuriomis perkeltinėmis žodžių reikšmėmis. Vartojami frazeologizmai ir perkeltine reikšme vartojami posakiai. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

29.5. Tarimas ir intonavimas. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, žodžių junginius, tinkamai intonuoti pasisakant ar dalyvaujant dialoge, diskusijoje ar skaitant balsu. Skaitoma fonetinė transkripcija. Suvokiama, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

29.6. Gramatinė medžiaga. Kalbos mokėjimo lygyje B2 plėtojama žinomų gramatinių kategorijų raiška (B1+ pateikiama medžiaga apima visas gramatines kategorijas). Mokomasi atpažinti naujas gramatines reikšmes (pavyzdžiui, modalinių veiksmažodžių), suprasti sudėtingesnes gramatines struktūras ir prireikus jas panaudoti savo kalboje, mokomasi pasirinkti tinkamą gramatinę raišką pagal registrą.

29.7. Rašyba ir skyryba. Susipažįstama su rašybos ir skyrybos normomis, mokomasi jas taikyti kuriant ilgesnius įvairių žanrų ir (arba) stilių tekstus. Naudojamos kalbos žinynais.

29.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Vartojami kalbos sistemos dalių pavadinimai (fonetika, leksika etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimai (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

29.9. Abstrakčiosios sąvokos.

29.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Mokomasi perteikti abstrakčiųjų sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą. Vartojami sinonimai,

antonimai, kolokacijos. Susipažįstama su žodžių junginių sudarymo principais ir mokomasi juos taikyti produkuojant kalbą. Analizuojami žodžių ryšiai su bendru kontekstu, loginiai kalbos elementų ryšiai ilgesniame diskurse.

29.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vyksmas, vyksmo nebuvimas.

29.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

29.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

29.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

29.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

29.9.7. Kiekybė: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

29.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

29.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas ir (arba) tinkamumas, nepriimtimumas ir (arba) netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

29.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė ir (arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė ir (arba) poveikis. Priežastis ir (arba) motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

29.10. Diskursas. Mokomasi komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą. Kuriamas vientisas tekstas jungiant prasminius elementus. Susipažįstama, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai. Susipažįstama su programoje numatytų žanrų sandaros ir formos reikalavimais.

29.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

29.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: instrukcija, techninė informacija, skelbimas, žinios, pranešimas, pokalbis, diskusija ir (arba) debatai, interviu, paskaita, reportažas, viešojo kalba, grožinis audio tekstas.

29.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimas, reklama, brošiūra ir (arba) lankstinukas, techninė instrukcija, (pusiau) oficialus laiškas, ataskaita ir (arba) raportas, anotacija, straipsnis, pranešimas, recenzija, viešojo kalba, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, instagamo tekstas.

29.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: TV žinios, reportažas, TV tinklalaidės interviu, pokalbių ir (arba) debatų laida, vaidybinis, dokumentinis filmas, filmo anonsas, paskaita, TED pranešimas.

29.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: instrukcija, pasisakymas (apibūdinant, papasakojant, paaiškinant, įvertinant), pranešimas (su pateiktimis), ataskaita ir (arba) raportas.

29.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: esė, recenzija ir (arba) atsiliepimas, referatas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, straipsnis, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas ir (arba) CV.

29.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas.

29.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

29.11.8. Rašytinė sąveika: elektroninis asmeninis laiškas, (pusiau) oficialus laiškas, anketa.

29.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vėbinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramo tekstas, konsultacija internetu.

29.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, ataskaita ir (arba) raportas, anotacija, straipsnis, interviu, viešoji kalba, pranešimas, paskaita, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, televizijos ir (arba) radijo žinios, reportažas, vaidybinis, dokumentinis filmas.

29.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita ir (arba) raportas, recenzija, pranešimas, diskusija ir (arba) pokalbis.

29.12. Komunikacinės intencijos.

29.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtys. Mokomasi suprasti komunikacijas intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Susipažįstama, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis įgyvendinamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

29.12.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

29.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie žinojimą.

29.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galimybę, tikimybę. Reikšti ir (arba) paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo ir (arba) duoti leidimą ir (arba) reikšti draudimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

29.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

29.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti ir (arba) reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti ir (arba) reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

29.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį ir (arba) pateikti temą. Pateikti nuomonę ir (arba) paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį ir (arba) leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą ir (arba) paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

29.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti ir (arba) paprašyti pasakyti paraidžiui. Paprašyti pagalbos norint pasakyti tiksliau, padėti pasakyti tiksliau. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

29.12.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

29.13. Registras ir mandagumo normos. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse. Susipažįstama su socialinių santykių žymikliais, tokiais kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan., mokomasi paistyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją, vartoti neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbant ir rašant. Susipažįstama su dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymiais, būdingais neoficialiam registrui.

29.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

29.14.1. Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti instrukcijas, nurodymus, techninę informaciją, detalias nuorodas asmeninio, viešojo, akademinio ir profesinės veiklos bendravimo kontekste, autentiškus rašytinius ir natūraliu tempu sakomus žodinius skelbimus (pranešimus) viešose vietose esant foniniam triukšmui.

29.14.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas. Mokomasi detaliai suprasti klausomo natūralaus tempo pokalbio esmę, skirti detales, faktus ir nuomones įvairiomis asmeninio, visuomeninio gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis, kai kalbama aiškiai, natūraliu tempu, kai vartojama norminė leksika ir šnekamosios kalbos leksika su dažnai pasitaikančiais frazeologizmais, fraziniais veiksmažodžiais ir posakiais.

29.14.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas. Mokomasi suprasti pranešimą, pasisakymą, paskaitą (ar jos ištrauką), audio knygą (ar jos ištrauką) įvairiomis asmeninio, visuomeninio gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis, kai kalbama bendrine kalba, natūraliu tempu su šnekamosios kalbos elementais ir (arba) intarpais, suprasti kalbos niuansus (žodžių žaismą, dviprasmybes, metaforas ir kt.), sakomo pranešimo pagrindinę mintį, detales, skirti faktą nuo nuomonės, iliustruojančius pavyzdžius nuo argumento, suprasti pranešime, kalboje, paskaitoje vartojamas retorines strategijas.

29.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti klausomo literatūrinio teksto (audio knygos; prozos, dramos ar poezijos; originalo ar adaptuoto kūrinio) siužetą, pagrindinę mintį, pagrindines vartojamas meninės raiškos priemones, suvokti ir nusakyti potekstę, galimas interpretavimo variacijas, išvardyti rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir reikšmę teksto prasmei, suprasti konotacijos esmę.

29.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

29.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti detalias instrukcijas, kaip naudoti objektus, įrankius, atlikti veiksmus ir pan., suprasti tekstinius skelbimus, nurodymus, išvelgti skelbimuose naudojamas strategijas.

29.15.2. Korespondencijos supratimas. Mokomasi suprasti asmenines žinutes, elektroninius laiškus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės ir profesinės veiklos informacija, aprašymai, detaliai apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos, išpūdžiai, išsakomos nuomonės, tekstuose skirtingais būdais reiškiamas autoriaus požiūris kalbinėmis priemonėmis.

29.15.3. Specifinės informacijos paieška ir atranka. Mokomasi rasti specifinę informaciją tekste ar keliuose tekstuose, tekste skirti faktinę informaciją nuo nuomonės, detalės, iliustracijos ar pavyzdžio, suvokti priemones, kuriomis tekste reiškiamas specifinis tikslas.

29.15.4. Detalus rašytinių tekstų supratimas. Mokomasi detaliai suprasti aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius, argumentuojamuosius, informuojamuosius tekstus įvairiomis asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir profesinės veiklos temomis, kuriuose pateikiami faktai, detalės, pavyzdžiai ir autoriaus požiūris.

29.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas. Mokomasi suvokti instrukcijas, aiškinimo, straipsnio, aprašymo, apžvalgos, recenzijos, kalbos, esė ir kt. pagrindines mintis, detales, konvencijas, suvokti skirtumus tarp fakto ir nuomonės, suprasti teksto tikslą, adresatą, kalbinius niuansus, suvokti skaitomo literatūrinio teksto (prozos, dramos ar poezijos; originalaus teksto arba pritaikytos ir (arba) adaptuotos versijos) siužetą, pagrindinę mintį, meninės raiškos priemones, nusakyti rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir reikšmę teksto prasmei, suprasti vartojamų žodžių, posakių, frazeologizmų denotacines ir konotacines reikšmes.

29.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

29.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų (dokumentinių filmų, TV programų) pagrindines mintis, detales, skirti faktus nuo nuomonės, matyti kalbėtojo (-ų) požiūrį (-ius), kai kalbama natūralia, bendrine kalba, natūraliu tempu ir vartojami specifiniai nežinomi terminai (aiškūs iš konteksto).

29.16.2. Televizijos laidų supratimas. Mokomasi suprasti TV laidų (pavyzdžiui, naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou, realybės šou) asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės ir (arba)

profesinės veiklos temomis, kai kalbama tiek bendrine, tiek dialektu, natūraliu ar greitu tempu ir gali būti vartojami specifiniai nežinomi terminai, suprantami iš konteksto.

29.16.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas. Mokomasi suprasti meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, atskirti kūrinio vizualines ir lingvistines meninėsraiškos priemonės, suvokti, kaip jos padeda kurti reikšmę, suprasti skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (dialekto, specifinio žodyno vartojimą).

29.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

29.17.1. Reikšmių spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus). Klausantis ir (ar) skaitant mokomasi nuspėti nežinomo žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus, giminingus arba kitų (gimtosios ar užsienio) kalbų žodžius.

29.17.2. Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. Klausantis ir skaitant mokomasi nuspėti kitos teksto dalies turinį, veiksmų seką, detales, remdiantis kontekstu, mokomasi suprasti autoriaus argumentavimą, minties eigą, logines sekas, pavyzdžių (ilustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus remiantis teksto siejimo ir komponavimo bei kitomis autoriaus pasirinktomis priemonėmis.

29.17.3. Teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi nuspėti teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, įvairią vaizdinę medžiagą.

29.17.4. Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas. Mokomasi pasinaudoti įvairių tipų žodynais, vertėjais, tekstynais, kitais supratimo pagalbos įrankiais, reikiama informaciją (pavyzdžiui, apie posakio vartojimą) rasti internete.

29.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

29.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi detalai apibūdinti platų spektrą dalykų, susijusių su asmenine ir kitų žmonių patirtimi ir mokymosi bei visuomeninio gyvenimo veiklomis, pabrėžiant tai, kas svarbu, pateikiant reikšmingas detales.

29.18.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi papasakoti apie savo ir kitų žmonių patirtį, svarbiausias mintis išplečiant ir paremiant pasakojimą tinkamomis detalėmis ir pavyzdžiais, apibūdinant jausmus ir reakcijas, nupasakoti netikėto įvykio detales, išdėstyti savo veiklos (pavyzdžiui, projektinės, akademinės, laisvalaikio) eigą, išryškinant svarbias detales.

29.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi detalai paaiškinti, ką ir kodėl reikėtų atlikti, paaiškinti sudėtingesnes procedūras (pavyzdžiui, dokumentų pildymas, informacijos paieška nepažįstamame tinklalapyje), pateikti iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema, paaiškinant problemos įvairius aspektus, pateikti savo veiklos (pavyzdžiui, akademinės, laisvalaikio ar projektinės) etapus bei rezultatus.

29.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi išreikšti nuomonę, svarbiausias mintis išplečiant ir paremiant tinkamais pavyzdžiais bei pateikiant argumentus, logiškai juos susieti, paaiškinti požiūrį, pateikiant pranašumus ir trūkumus, logiškai argumentuoti, mintis išplėtoti spontaniškai, nuosekliai ir aiškiai.

29.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

29.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi detalai apibūdinti platų spektrą dalykų, išreiškiant savo jausmus, pabrėžiant įvykių ir asmeninės patirties svarbą bei pakomentuojant kitų žmonių mintis ir požiūrius.

29.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi detalai aprašyti įvairius įvykius, susijusius su asmens ir kitų žmonių interesų sritimi, išdėstant veiksmų seką, papasakoti istoriją, apibūdinti tikrus ar įsivaizduojamus įvykius, laikantis žanro ypatumų, nusakyti svajones, siekius, tikslus, pabrėžiant jų svarbą (pavyzdžiui, motyvaciniam laiške).

29.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi parengti informacinį pranešimą apie įvykį, renginį, projektą, pateikiant faktinę informaciją, svarbias detales ir kritinį komentarą, parengti gyvenimo aprašymą (CV).

29.19.4. Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Mokomasi parašyti filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio ar pan. recenziją, vertinimą, komentarą, parašyti

argumentuojamojo ar aiškinamojo tipo esė tinkamai pasirinkant teksto išdėstymo principą (pavyzdžiui, lyginimas, priežastis ir pasekmė, pranašumai ir trūkumai, problema ir sprendimas, klasifikacija ir pan.), parašyti pranešimą, straipsnį ar referatą aktualia tema, pasiremiant tinkamai atrinktais šaltiniais ir pateikiant kritinį vertinimą.

29.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

29.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Mokomasi sukurti pateiktis įvairiomis temomis, įgarsinti tekstą, naudojant įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles.

29.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Mokomasi sukurti filmuką, reportažą aktualia tema, pristatant asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikiant kritinį komentarą, sukurti tinklalaidę (podcast: audio / videocast), pareiškiant nuomonę, požiūrį tam tikra aktualia tema arba pasidalinant svarbia patirtimi, arba kuriant išgalvotą istoriją, įrašyti ir (arba) parengti interviu (pavyzdžiui, su mokyklos svečiu ar projekto partneriu).

29.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

29.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Mokomasi tikslingai planuoti, kurti ir koreguoti sakytinį tekstą, naudojantis žodynais, vartosenos žinynais, kompiuteriniais tinklais, pritaikant kalbos stilių adresatui.

29.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi planuoti koreguoti teksto kūrimo procesą ir produktą (tekstą), pasirinkti tinkamas kalbos priemones komunikaciniam tikslui pasiekti, derinant įvairių formų ir stilių elementus pagal žanro reikalavimus, naudotis kolokacijų žodynais, vartosenos žinynais ir tekstynais.

29.21.3. Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi pasirinkti tinkamas programas, naudoti įvairias jų funkcijas, kurti, pertvarkyti ir kūrybiškai pritaikyti įvairias programavimo priemones ir įrankius.

29.22. Sakytinė sąveika.

29.22.1. Pokalbio palaikymas, apsiikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės). Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsiikeitimas informacija, nuomonėmis). Mokomasi dalyvauti pokalbyje su nepažįstamu pašnekovu bendro pobūdžio temomis, sutinkant ar nesutinkant su jo nuomone, jei reikia, komentuoti kitų asmenų požiūrį aptariamam klausimui, palaikyti mandagų santykį su pašnekovu, laikytis pokalbio konvencijų, suprasti ir sekti diskusiją asmenų, kurių kalbos mokėjimo lygis aukštesnis, tiksliai išreikšti nuomonę, įtikinamai pateikiant argumentus, aktyviai dalyvauti diskusijoje, reaguojant į kitų argumentus, emocijas.

29.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi suprasti detalią informaciją tiksliniame pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato, užduoti klausimą, paaiškinti situaciją, aptarti reiškinio priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, sprendimų alternatyvas, pasverti argumentus už ir prieš, paklausti kitų nuomonės.

29.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi susikalbėti sprendžiant sudėtingesnes su paslaugomis susijusias problemas (pavyzdžiui, autoįvykis, būstui padaryta žala), įtikinamai argumentuoti.

29.22.4. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Imant interviu mokomasi naudotis iš anksto parengtais klausimais, eigoje spontaniškai išplėtoti klausimus, atliepiančius į pašnekovo atsakymus; duodant interviu, mokomasi dalintis informacija, patirtimi, žiniomis, nuomone, emocijomis; nusakyti simptomus gydytojo konsultacijoje.

29.23. Rašytinė sąveika.

29.23.1. Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi parašyti asmeninius laiškus, kuriuose perteikiamos naujienos, detalius patirties aprašymus, mokomasi reikšti mintis, nuomonę ir emocijas konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, aptarti asmens, su kuriuo susirašinėjama, naujienas, požiūrį, emocijas, užduoti klausimus abiem aktualiomis temomis, laikytis asmeninės korespondencijos konvencijų.

29.23.2. Oficialus ir (arba) dalykinis susirašinėjimas. Mokomasi parašyti oficialius ir (arba) dalykinius pasiteiravimo, prašymo, nusiskundimo, motyvacinio laiškus, laikytis registro ir oficialios ir (arba) dalykinės korespondencijos konvencijų.

29.23.3. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užrašyti telefonu ar gyvai gaunamą ar turimą informaciją, aktualią asmeninio gyvenimo, akademiniam, profesiniam kontekste (pavyzdžiui, mokytojui, vadovui).

29.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

29.24.1. Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi dalyvaujant virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu, kalbėti sklandžiai, tinkamai reaguoti į pasisakymus ir replikas, konstruktyviai spręsti iškilusius nesusipratimus, paskelbti ilgesnius įrašus apie savo veiklą, nuomonę, emocijas, komentuoti kitų asmenų įrašus.

29.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projektinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas. Mokomasi užsisakyti prekę ar paslaugą internetu, virtualaus projekto veikloje bendradarbiauti siekiant numatyto rezultato, teikti siūlymus užduoties tikslui pasiekti, pateikiant pavyzdžių naudoti įvairias medijas (grafinę, vizualinę, video), iškilus nesusipratimams, aiškinti, argumentuoti, mandagiai spręsti nesusipratimą.

29.25. Sąveikos strategijų taikymas.

29.25.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Diskutuoiant įvairiomis temomis, tinkamai pradėti, palaikyti ir pabaigti pokalbį, įsiterpti, perimti kalbėtojo vaidmenį, trumpai reziumuoti aptartus dalykus, kad galėtų tiksliai tęsti pokalbį, diskusiją.

29.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi paprašyti pateikti daugiau informacijos, detalių, patikslinti, ar teisingai suprato.

29.25.3. Naudojimas pagalbos ištekiais. Mokomasi naudotis įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.

29.26. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

29.26.1. Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu perteikti sakytinę (pavyzdžiui, pristatymų, interviu), audiovizualinę (pavyzdžiui, dokumentinių, meninių filmų), rašytinę (pavyzdžiui, struktūrizuotų tekstų, akademinio ar profesinio žanrų straipsnių) informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis.

29.26.2. Diagramų, duomenų ir kitos vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu pateikti santrauką aiškaus, gerai struktūruoto publicistinio informacinio teksto pažįstamomis akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis, palyginti, susisteminti raštu informaciją ir (ar) požiūrius pažįstama tema.

29.26.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. Mokomasi tiksliai ir detalčiai užsirašyti informaciją, gerai struktūruotą ir aiškiai skaitomą pranešimų ar paskaitų akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis.

29.26.4. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu pateikti santrauką aiškaus, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar paprasto informacinio teksto pažįstama tema, pateikti žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai, pateikti žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų.

29.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

29.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Mokomasi palengvinti bendravimą daugiakultūroje aplinkoje pradedant pokalbį, parodant susidomėjimą ir empatiją, parodyti, jog suprantamos skirtingos pasaulėžiūros ir jausmai situacijose, kuriose bendrauja kelių kultūrų atstovai, pristatyti kitų kultūrų atstovus ir aptarti kultūrų skirtumus, keičiantis informacija apie vertybes ir požiūrius į kalbą ir kultūrą, skatinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą.

29.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi vadovauti grupės darbui, skatinti grupės narius bendradarbiauti, pagrįsti savo nuomonę, moderuoti diskusiją, užduoti klausimus, išskirti svarbius aspektus, pagrindines problemas, kurias būtina išspręsti sudėtingose situacijose, apibendrinant išsakytą informaciją skatinti aptarti argumentus, kviesti nesutariančias puses paaiškinti savo požiūrius ir trumpai apie tai reflektuoti, kai kalbama jiems pažįstamomis temomis, prašyti

paaikškinti ir (ar) patvirtinti norint parodyti, kad suprantama nesutarimų esmė, mokomasi siekti konsensuso, prisidėti priimant bendrą sprendimą, išsakant naujas ar plėtojant kitų išsakytas idėjas.

29.28. Mediacijos strategijų taikymas.

29.28.1. Teksto supaprastinimas žodžiu. Perteikiant technines temas žodžiu, mokomasi vartoti kalbą suprantamą pašnekovui, sudėtingą teksto turinį mokomasi perteikti vartojant paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą, mokomasi pasitelkti pavyzdžių iš patirties, skaidyti informaciją dalimis ir naudotis neverbalinėmis priemonėmis tam, kad būtų paaikškintos naujos sąvokos, pateiktos instrukcijos.

29.28.2. Teksto supaprastinimas raštu. Perteikiant teksto turinį raštu, mokomasi vartoti kalbą suprantamą pašnekovui, sudėtingą teksto turinį mokomasi perteikti vartojant paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą, mokomasi pasitelkti pavyzdžių iš patirties, skaidyti informaciją dalimis ir naudotis neverbalinėmis priemonėmis tam, kad būtų paaikškintos naujos sąvokos, pateiktos instrukcijos.

30. Mokymo(si) turinys. IV gimnazijos klasė.

30.1. Kalbos vartojimo kontekstai.

30.1.1. Kalbos vartojimo temos, potėmės. Mokiniai vartoja užsienio kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesiniame kontekstuose.

30.1.2. Tapatybės: apie save, santykiai su šeima, draugais, bendruomenės nariais, įvairiomis amžiaus grupėmis, asmens savybių ugdymas. Potėmės: vertybės, įsipareigojimai, tikslai, idėjos, autoritetai ir pan.

30.1.3. Mokymasis visą gyvenimą, išsilavinimas, profesija, darbas. Potėmės: studijos, specializacija, karjera, praktika, mainų programos ir pan.

30.1.4. Asmeninio ir viešojo gyvenimo patirtys. Potėmės: savanorystė, darbo patirtis, asmeninis biudžetas ir pan.

30.1.5. Sveika gyvensena ir gyvenimo įgūdžiai. Potėmės: rūpinimasis savo ir kitų sveikata, mityba ir mankšta ir (arba) sportas, mokymosi ir poilsio balansas, streso įveikimas, asmens ir aplinkos higiena, žalingų įpročių prevencija ir pan.

30.1.6. Komunikacija ir medijos. Potėmės: medijų raštingumas, verbalinė ir neverbalinė komunikacija, socialinės konvencijos, dezinformacija, neapykantos kalba, kibernetinis saugumas ir pan.

30.1.7. Mokslas, technologijos ir inovacijos. Potėmės: mokslo pažanga, išradimai, naujos technologijos, jų vaidmuo pramonėje, medicinoje, Lietuvos mokslo pasiekimai ir pan.

30.1.8. Aplinkos tvarumas. Potėmės: biologinės įvairovės apsauga, žiedinė ekonomika, tvarūs miestai ir gyvenvietės ir pan.

30.1.9. Kultūros tradicijos ir dabartis. Potėmės: materialus ir nematerialus kultūros paveldas, istorinė-kultūrinė savimonė, istorijos ir kultūros asmenybės ir pan.

30.1.10. Socialinės, ekonominės ir politinės aktualijos Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Potėmės: šiuolaikinių visuomenių socialinė, ekonominė plėtra ir iššūkiai (migracija, karo pasekmės ir pan.), Lietuvos įsitraukimas į Europos Sąjungos institucijų veiklas, taikos siekis, konfliktų sprendimai, solidarumas ir pan.

30.1.11. Žmogaus teisės, pareigos ir lygios galimybės. Potėmės: pilietinės visuomenės bruožai ir pan.

30.2. Tarpkultūrinės žinios ir gebėjimai. Susipažįstama su skirtingų kultūrų socialinių konvencijų ypatumais. Mokomasi laikytis sociokultūrinio bendravimo taisyklių paprastose komunikacinėse situacijose. Susipažįstama su įvairių šalių kultūriniais ypatumais, mokomasi juos apibūdinti, analizuoti, lyginti su savo gyvenamosios ir (ar) gimtosios šalies kultūros ypatumais. Nusiteikiama bendrauti daugiakultūrėje aplinkoje gerbiant kitų šalių, etninių grupių kultūrų atstovus, vartoti įvairias mokamas kalbas bendraujant su kitakalbiais asmenimis. Susipažįstama su Lietuvos, Europos ir pasaulio kalbų įvairove. Lyginami skirtingų mokamų kalbų elementai, pavyzdžiui, garsai, raidės, žodžiai, frazės, patarlės, priežodžiai.

30.3. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai. Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai skirstomi į kelias grupes, kurios apima dar smulkesnius gebėjimus, pavyzdžiui, lingvistiniai (leksiniai: vartojamo

žodyno apimtis; gramatiniai: gramatinės kategorijos ir struktūros; fonologiniai ir otroepiniai: tarimas, intonavimas, rašyba; semantiniai: abstrakčiosios sąvokos, reiškiamos atitinkamomis kalbos struktūromis); pragmatiniai (diskurso: tekstų tipai; funkciniai: komunikacinės intencijos); sociolingvistiniai (mandagumo normos ir kalbos registras). Toliau pateikiama kalbinių komunikacinių gebėjimų apimtis, t. y. medžiaga, kuri yra reikalinga mokiniams IV gimnazijos klasėje mokantis kalbos ir ją vartojant.

30.4. Vartojamo žodyno apimtis. Mokomasi vartoti pakankamą žodyną, kad siek tiek perfrazuojant būtų galima perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu, mokymosi ir viešuoju gyvenimu susijusių temų. Susipažįstama su dauguma dažnai vartojamų žodžių reikšmių, taip pat kai kuriomis perkeltinėmis žodžių reikšmėmis. Vartojami frazelogizmai ir perkeltine reikšme vartojami posakiai. Aktyvus žodynas apima asmeninę, mokymosi, viešojo gyvenimo ir iš dalies profesinę kalbos vartojimo sritis.

30.5. Tarimas ir intonavimas. Mokomasi tinkamai artikuliuoti žinomus žodžius, žodžių junginius, tinkamai intonuoti pasisakant ar dalyvaujant dialoge, diskusijoje ar skaitant balsu. Skaitoma fonetinė transkripcija. Suvokiama, ką reiškia skyrybos ženklai ir kaip jie atspindi intonaciją.

30.6. Gramatinė medžiaga. Kalbos mokėjimo lygyje B2+ plėtojama žinomų gramatinių kategorijų raiška (B1+ pateikiama medžiaga apima visas gramatines kategorijas). Mokomasi atpažinti naujas gramatines reikšmes (pavyzdžiui, modalinių veiksmažodžių), suprasti sudėtingesnes gramatines struktūras ir prireikus jas panaudoti savo kalboje, mokomasi pasirinkti tinkamą gramatinę raišką pagal registrą.

30.7. Rašyba ir skyryba. Susipažįstama su rašybos ir skyrybos normomis, mokomasi jas taikyti kuriant ilgesnius įvairių žanrų ir (arba) stilių tekstus. Naudojamos kalbos žinynais.

30.8. Kalbos pažinimo sąvokos ir terminai. Vartojami kalbos sistemos dalių pavadinimai (fonetika, leksika etc.), kalbinės raiškos vertinimo kriterijų pavadinimai (taisyklingumas, tinkamumas, rišlumas etc.).

30.9. Abstrakčiosios sąvokos.

30.9.1. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos apimtis. Mokomasi perteikti abstrakčių sąvokų, žodžių, gramatinių elementų, frazių reikšmę, kuriant pasakymus, rišlų diskursą. Vartojami sinonimai, antonimai, kolokacijos. Susipažįstama su žodžių junginių sudarymo principais ir mokomasi juos taikyti produkuojant kalbą. Analizuojami žodžių ryšiai su bendru kontekstu, loginiai kalbos elementų ryšiai ilgesniame diskurse.

30.9.2. Egzistencija: buvimas, nebuvimas kaip egzistencija. Buvimas, nebuvimas konkrečioje vietoje. Turėjimas, neturėjimas. Vykimas, vyksmo nebuvimas.

30.9.3. Erdvė: buvimo vieta. Išsidėstymas. Atstumas.

30.9.4. Judėjimas: būdas. Kryptis. Kilmė pagal vietą. Išsidėstymas. Greitis.

30.9.5. Matmenys, parametrai: dydis. Forma. Ilgis, plotis. Plotas. Svoris. Spaudimas. Talpa, tūris. Erdvumas. Temperatūra.

30.9.6. Laikas: konkretus ir (arba) apibrėžtas laikas. Laiko nuoroda. Bendras skirstymas. Periodas, trukmė paskirties laikas. Dažnis, pasikartojimas. Ankstumas, vėlumas. Ankstesnis, vėlesnis laikas. Vienalaikiškumas. Vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas. Seka. Dabarties nuoroda. Praeities nuoroda. Ateities nuoroda. Nuolatinė trukmė. Pertraukiamas veiksmas. Tęstinumas. Laikinumas. Pradžia. Pabaiga. Pastovumas. Kaita.

30.9.7. Kiekybė: skaičius. Kiekis. Laipsnis, lyginimas.

30.9.8. Fizinis požymis: sausumas, drėgmė. Matomumas ir (arba) vaizdas. Girdimumas ir (arba) garsas. Skonis. Kvapas. Faktūra ir (arba) tekstūra. Spalva. Amžius. Fizinė būklė (asmens ar daikto). Prieinamumas. Švara. Medžiaga. Pilnumas, tuštumas.

30.9.9. Vertinamasis požymis: vertė, kaina. Kokybė. Teisingumas, neteisingumas, tikslumas, netikslumas. Priimtimumas ir (arba) tinkamumas, nepriimtimumas ir (arba) netinkamumas. Sėkmingumas, nesėkmingumas. Naudingumas, nenaudingumas. Gebėjimas, negebėjimas. Svarbumas, nesvarbumas. Normalumas, nenormalumas. Sunkumas, lengvumas.

30.9.10. Ryšiai ir santykiai: veiksmo ir (arba) įvykio santykiai. Instrumentas, priemonė, būdas. Gavėjas. Kauzatyvas. Lyginimas, kontrastas (lygybė, nelygybė atitikimas). Priklausomybė ir

(arba) nuosavybė. Sujungimas. Priešprieša ir (arba) alternatyva. Įtraukimas, atskyrimas, išskyrimas. Priežastis. Pasekmė ir (arba) poveikis. Priežastis ir (arba) motyvas. Tikslas. Sąlyga. Pabrėžimas. Apibrėžtumas, neapibrėžtumas.

30.10. Diskursas. Mokomasi komponuoti rišlų, prasmingą, tinkamos struktūros sakinį ir rašytinį diskursą. Kuriamas vientisas tekstas jungiant prasminius elementus. Susipažįstama, kaip sakiniai jungiami į seką, nurodomi laiko, priežasties, pasekmės, ryšiai, plėtojama tema, dėstoma mintis, pateikiami argumentai. Susipažįstama su programoje numatytų žanrų sandaros ir formos reikalavimais.

30.11. Tekstų pobūdis, tipai ir žanrai.

30.11.1. Pateikiami supratimui sakytiniai tekstai: instrukcija, techninė informacija, skelbimas, žinios, pranešimas, pokalbis, diskusija ir (arba) debatai, interviu, paskaita, reportažas, viešoji kalba, grožinis audio tekstas.

30.11.2. Pateikiami supratimui rašytiniai tekstai: skelbimas, reklama, brošiūra ir (arba) lankstinukas, techninė instrukcija, (pusiau) oficialus laiškas, ataskaita ir (arba) raportas, anotacija, straipsnis, pranešimas, recenzija, viešoji kalba, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, instagramo tekstas.

30.11.3. Pateikiami supratimui audiovizualiniai tekstai: TV žinios, reportažas, TV tinklalaidės interviu, pokalbių ir (arba) debatų laida, vaidybinis, dokumentinis filmas, filmo anonsas, paskaita, TED pranešimas.

30.11.4. Produkuojami sakytiniai tekstai: instrukcija, pasisakymas (apibūdinant, papasakojant, paaiškinant, įvertinant), pranešimas (su pateiktimis), ataskaita ir (arba) raportas.

30.11.5. Produkuojami rašytiniai tekstai: esė, recenzija ir (arba) atsiliepimas, referatas, plakatas, skelbimas, lankstinukas, straipsnis, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, gyvenimo aprašymas ir (arba) CV.

30.11.6. Produkuojami audiovizualiniai tekstai: įgarsintos pateiktys su užrašais, tinklalaidės įrašas, videofilmukas, videoreportažas.

30.11.7. Sakytinė sąveika: pokalbis, diskusija, interviu, konsultacija.

30.11.8. Rašytinė sąveika: elektroninis asmeninis laiškas, (pusiau) oficialus laiškas, anketa.

30.11.9. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje: pokalbis, vebinaras, soc. tinklų, tinklaraščių komentaras (realiu laiku), instagramo tekstas, konsultacija internetu.

30.11.10. Teksto mediacija. Pateikiami šaltinio ir (arba) įvesties tekstai: skelbimas, lankstinukas, brošiūra, diagrama, ataskaita ir (arba) raportas, anotacija, straipsnis, interviu, viešoji kalba, pranešimas, paskaita, grožinis tekstas, grafinis tekstas, tinklaraštis ir (arba) tinklaraščio įrašas, TED pranešimas, televizijos ir (arba) radijo žinios, reportažas, vaidybinis, dokumentinis filmas.

30.11.11. Teksto mediacija. Produkuojami tekstai: konspektas, santrauka, ataskaita ir (arba) raportas, recenzija, pranešimas, diskusija ir (arba) pokalbis.

30.12. Komunikacinės intencijos.

30.12.1. Komunikacinių intencijų raiškos apimtis. Mokomasi suprasti komunikacijas intencijas skaitant ir klausant, reikšti komunikacines intencijas raštu ir žodžiu. Susipažįstama, kokiomis kalbinės raiškos priemonėmis įgyvendinamos tam tikros komunikacinės intencijos (kalbos funkcijos). Mokomasi diferencijuoti kalbinės raiškos priemones pagal sociolingvistinę situaciją (neformalus, neutralus, formalus registras).

30.12.2. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis. Prisistatyti, susipažinti. Pasisveikinti ir (arba) atsakyti į pasisveikinimą. Atsisveikinti ir (arba) reaguoti į atsisveikinimą. Padėkoti ir (arba) reaguoti į padėką. Atsiprašyti ir (arba) priimti atsiprašymą. Pasveikinti ir (arba) atsakyti į pasveikinimą. Pagirti ir (arba) atsakyti į pagyrimą. Palinkėti, perduoti linkėjimą. Apgailestauti, pareikšti užuojautą.

30.12.3. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti. Patikslinti, paprašyti patikslinti. Paklausti informacijos. Atsakyti į klausimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie žinojimą.

30.12.4. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti ir (arba) paklausti apie nuomonę. Pritarti, nepritarti ir (arba) paklausti ar pritaria. Reikšti ir (arba) paklausti apie galimybę, tikimybę.

Reikšti ir (arba) paklausti apie būtinumą, privalėjimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie galėjimą, negalėjimą. Paprašyti leidimo ir (arba) duoti leidimą ir (arba) reikšti draudimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie norą, ketinimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie poreikį, prioritetą. Reikšti ir (arba) paklausti apie patikimą, nepatikimą. Reikšti ir (arba) paklausti apie įsitikinimą, abejojimą.

30.12.5. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą. Reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą. Reikšti susidomėjimą, nustebimą. Reikšti abejingumą. Reikšti pasimetimą, nerimą, baimę. Reikšti viltį, raminti, paguosti. Reikšti apgailestavimą. Paklausti kitų asmenų apie emocijas.

30.12.6. Raginimas, įkalbinėjimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti. Priimti ir (arba) atsisakyti siūlymo, kvietimo. Paraginti, nurodyti ir (arba) reaguoti į raginimą, nurodymą. Patarti, įspėti ir (arba) reaguoti į patarimą, įspėjimą. Paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti. Priimti ir (arba) atsisakyti pagalbos, siūlymo padėti. Reikšti ir (arba) reaguoti į pretenziją, reikalavimą. Paprašyti kokio nors daikto.

30.12.7. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį ir (arba) pateikti temą. Pateikti nuomonę ir (arba) paklausti nuomonės. Pateikti pavyzdžių. Pasitaisyti, patikslinti. Pabrėžti, akcentuoti. Parodyti, kad sekama, klausomasi. Reaguoti į pašnekovo pasakymą. Įsiterpti į pokalbį ir (arba) leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti. Pakeisti temą ir (arba) paprašyti pakeisti temą. Apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį.

30.12.8. Kompensacinės strategijos: parodyti, kad nesupranta. Paprašyti kalbėti lėčiau. Paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti. Pasakyti ir (arba) paprašyti pasakyti paraižiu. Paprašyti pagalbos norint pasakyti tiksliau, padėti pasakyti tiksliau. Pakartoti, perfrazuoti, patikslinti. Paklausti ar suprato.

30.12.9. Makro intencijos: informuoti. Apibūdinti. Pasakoti. Aiškinti. Argumentuoti.

30.13. Registras ir mandagumo normos. Mokomasi laikytis mandagumo normų sakytiniame ir rašytiniame diskurse. Susipažįstama su socialinių santykių žymikliais, tokiais kaip pasisveikinimo būdas, kreipiniai ir pan., mokomasi paisyti registro konvencijų, tinkamai parinkti kalbos oficialumo laipsnį pagal situaciją, vartoti neutralų registrą ir pusiau oficialų registrą kalbant ir rašant. Susipažįstama su dialekto, akcento, leksikos, gramatikos požymiais, būdingais neoficialiam registrai.

30.14. Sakytinio teksto supratimas (klausymas).

30.14.1. Sakytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti instrukcijas, nurodymus, techninę informaciją, detalias nuorodas asmeninio, viešojo, akademinio ir profesinės veiklos bendravimo kontekste, autentiškus rašytinius ir natūraliu tempu sakomus žodinius skelbimus (pranešimus) viešose vietose esant foniniam triukšmui.

30.14.2. Pokalbio, diskusijos (dialogo, polilogo) supratimas. Mokomasi detalai suprasti klausomo natūralaus tempo pokalbio esmę, skirti detales, faktus ir nuomones įvairiomis asmeninio, visuomeninio gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis, kai kalbama aiškiai, natūraliu tempu, kai vartojama norminė leksika ir šnekamosios kalbos leksika su dažnai pasitaikančiais frazeologizmais, fraziniais veiksmažodžiais ir posakiais.

30.14.3. Pranešimo (prezentacijos), pasisakymo, paskaitos (monologo) supratimas. Mokomasi suprasti pranešimą, pasisakymą, paskaitą (ar jos ištrauką), audio knygą (ar jos ištrauką) įvairiomis asmeninio, visuomeninio gyvenimo ir akademinės bei profesinės veiklos temomis, kai kalbama bendrine kalba, natūraliu tempu su šnekamosios kalbos elementais ir (arba) intarpais, suprasti kalbos niuansus (žodžių žaismą, dviprasmybes, metaforas ir kt), sakomo pranešimo pagrindinę mintį, detales, skirti faktą nuo nuomonės, iliustruojančius pavyzdžius nuo argumento, suprasti pranešime, kalboje, paskaitoje vartojamas retorines strategijas.

30.14.4. Sakytinio pasakojimo (naratyvo) supratimas. Mokomasi suprasti klausomo literatūrinio teksto (audio knygos; prozos, dramos ar poezijos; originalo ar adaptuoto kūrinio) siužetą, pagrindinę mintį, pagrindines vartojamas meninės raiškos priemones, suvokti ir nusakyti potekstę, galimas interpretavimo variacijas, išvardyti rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir reikšmę teksto prasmei, suprasti konotacijos esmę.

30.15. Rašytinio teksto supratimas (skaitymas).

30.15.1. Rašytinių instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas. Mokomasi suprasti detalias instrukcijas, kaip naudoti objektus, įrankius, atlikti veiksmus ir pan., suprasti tekstinius skelbimus, nurodymus, išvėlgti skelbimuose naudojamas strategijas.

30.15.2. Korespondencijos supratimas. Mokomasi suprasti asmenines žinutes, elektroninius laiškus, kuriuose pateikiama įvairi asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės ir profesinės veiklos informacija, aprašymai, detalieji apibūdinami įvykiai, veikla, patirtis, reiškiamos emocijos, išpūdžiai, išsakomos nuomonės, tekstuose skirtingais būdais reiškiamas autoriaus požiūris kalbinėmis priemonėmis.

30.15.3. Specifinės informacijos paieška ir atranka. Mokomasi rasti specifinę informaciją tekste ar keliuose tekstuose, tekste skirti faktinę informaciją nuo nuomonės, detalės, iliustracijos ar pavyzdžio, suvokti priemones, kuriomis tekste reiškiamas specifinis tikslas.

30.15.4. Detalus rašytinių tekstų supratimas. Mokomasi detalieji suprasti aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius, argumentuojamuosius, informacinius tekstus įvairiomis asmeninio, viešojo gyvenimo, akademinės ir profesinės veiklos temomis, kuriuose pateikiami faktai, detalės, pavyzdžiai ir autoriaus požiūris.

30.15.5. Grožinio ir publicistinio teksto supratimas. Mokomasi suvokti instrukcijos, aiškinimo, straipsnio, aprašymo, apžvalgos, recenzijos, kalbos, esė ir kt. pagrindines mintis, detales, konvencijas, suvokti skirtumus tarp fakto ir nuomonės, suprasti teksto tikslą, adresatą, kalbinius niuansus, suvokti skaitomo literatūrinio teksto (prozos, dramos ar poezijos; originalaus teksto arba pritaikytos ir (arba) adaptuotos versijos) siužetą, pagrindinę mintį, meninės raiškos priemones, nusakyti rašytojo pasirinktų priemonių poveikį skaitytojui ir reikšmę teksto prasmei, suprasti vartojamų žodžių, posakių, frazeologizmų denotacines ir konotacines reikšmes.

30.16. Audiovizualinio teksto supratimas.

30.16.1. Vaizdo įrašų supratimas. Mokomasi suprasti informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų (dokumentinių filmų, TV programų) pagrindines mintis, detales, skirti faktus nuo nuomonės, matyti kalbėtojo (-ų) požiūrį (-ius), kai kalbama natūralia, bendrine kalba, natūraliu tempu ir vartojami specifiniai nežinomi terminai (aiškūs iš konteksto).

30.16.2. Televizijos laidų supratimas. Mokomasi suprasti TV laidų (pavyzdžiui, naujienų, reportažų, interviu, pokalbių šou, realybės šou) asmeninio, viešojo gyvenimo bei akademinės ir (arba) profesinės veiklos temomis, kai kalbama tiek bendrine, tiek dialektu, natūraliu ar greitai tempu ir gali būti vartojami specifiniai nežinomi terminai, suprantami iš konteksto.

30.16.3. Filmų (animacinių, dokumentinių, meninių) supratimas. Mokomasi suprasti meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, atskirti kūrinio vizualines ir lingvistines meninės raiškos priemones, suvokti, kaip jos padeda kurti reikšmę, suprasti skirtingų filmo veikėjų kalbėsenos ypatumus (dialekto, specifinio žodyno vartojimą).

30.17. Supratimo (receptijos) strategijų taikymas.

30.17.1. Reikšmių spėjimas (pagal kontekstą ar žodžių darybos principus). Klausantis ir (ar) skaitant mokomasi nuspėti nežinomo žodžio, frazės, posakio reikšmę iš konteksto arba pagal žodžių darybos principus, giminingus arba kitų (gimtosios ar užsienio) kalbų žodžius.

30.17.2. Kitos teksto dalies turinio nuspėjimas, minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis ir teksto visuma. Klausantis ir skaitant mokomasi nuspėti kitos teksto dalies turinį, veiksmų seką, detales, remiantis kontekstu, mokomasi suprasti autoriaus argumentavimą, minties eigą, logines sekas, pavyzdžių (iliustracijų, lentelių, grafikų, paveikslėlių, nuotraukų) panaudojimo principus remiantis teksto siejimo ir komponavimo bei kitomis autoriaus pasirinktomis priemonėmis.

30.17.3. Teksto tipo atpažinimas ir temos suvokimas pagal grafinį vaizdą. Mokomasi nuspėti teksto tipą ir turinį pagal antraštę, paantraštes, grafinį vaizdą, įvairių vaizdinę medžiagą.

30.17.4. Pagalbos priemonių tekstui suprasti naudojimas. Mokomasi pasinaudoti įvairių tipų žodynais, vertėjais, tekstynais, kitais supratimo pagalbos įrankiais, reikiama informaciją (pavyzdžiui, apie posakio vartojimą) rasti internete.

30.18. Sakytinio teksto produkavimas (kalbėjimas).

30.18.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas žodžiu. Mokomasi detalai apibūdinti platų spektrą dalykų, susijusių su asmenine ir kitų žmonių patirtimi ir mokymosi bei visuomeninio gyvenimo veiklomis, pabrėžiant tai, kas svarbu, pateikiant reikšmingas detales.

30.18.2. Pasakojimas (naratyvas), siužeto atpasakojimas, veiksmų sekos pateikimas žodžiu. Mokomasi papasakoti apie savo ir kitų žmonių patirtį, svarbiausias mintis išplečiant ir paremiant pasakojimą tinkamomis detalėmis ir pavyzdžiais, apibūdinant jausmus ir reakcijas, nupasakoti netikėto įvykio detales, išdėstyti savo veiklos (pavyzdžiui, projektinės, akademinės, laisvalaikio) eigą, išryškinant svarbias detales.

30.18.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas žodžiu. Mokomasi detalai paaiškinti, ką ir kodėl reikėtų atlikti, paaiškinti sudėtingesnes procedūras (pavyzdžiui, dokumentų pildymas, informacijos paieška nepažįstamame tinklalapyje), pateikti iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema, paaiškinant problemos įvairius aspektus, pateikti savo veiklos (pavyzdžiui, akademinės, laisvalaikio ar projektinės) etapus bei rezultatus.

30.18.4. Nuomonės, vertinimo pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas žodžiu. Mokomasi išreikšti nuomonę, svarbiausias mintis išplečiant ir paremiant tinkamais pavyzdžiais bei pateikiant argumentus, logiškai juos susieti, paaiškinti požiūrį, pateikiant pranašumus ir trūkumus, logiškai argumentuoti, mintis išplėtoti spontaniškai, nuosekliai ir aiškiai.

30.19. Rašytinio teksto produkavimas (rašymas).

30.19.1. Žmonių, vietų, daiktų, veiklų, pomėgių, patirties apibūdinimas raštu. Mokomasi detalai apibūdinti platų spektrą dalykų, išreiškiant savo jausmus, pabrėžiant įvykių ir asmeninės patirties svarbą bei pakomentuojant kitų žmonių mintis ir požiūrius.

30.19.2. Pasakojimas (naratyvas), įvykio apibūdinimas raštu. Mokomasi detalai aprašyti įvairius įvykius, susijusius su asmens ir kitų žmonių interesų sritimi, išdėstant veiksmų seką, papasakoti istoriją, apibūdinti tikrus ar įsivaizduojamus įvykius, laikantis žanro ypatumų, nusakyti svajones, siekius, tikslus, pabrėžiant jų svarbą (pavyzdžiui, motyvaciniame laiške).

30.19.3. Faktinės informacijos, nurodymų pateikimas, aiškinimas raštu. Mokomasi parengti informacinį pranešimą apie įvykį, renginį, projektą, pateikiant faktinę informaciją, svarbias detales ir kritinį komentarą, parengti gyvenimo aprašymą (CV).

30.19.4. Nuomonės, vertinimo, pateikimas, paaiškinimas, pagrindimas raštu. Mokomasi parašyti filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio ar pan. recenziją, vertinimą, komentarą, parašyti argumentuojamojo ar aiškinamojo tipo esė tinkamai pasirinkant teksto išdėstymo principą (pavyzdžiui, lyginimas, priežastis ir pasekmė, pranašumai ir trūkumai, problema ir sprendimas, klasifikacija ir pan.), parašyti pranešimą, straipsnį ar referatą aktualia tema, pasiremiant tinkamai atrinktais šaltiniais ir pateikiant kritinį vertinimą.

30.20. Audiovizualinio teksto kūrimas.

30.20.1. Įgarsintų pateikčių kūrimas. Mokomasi sukurti pateiktis įvairiomis temomis, įgarsinti tekstą, naudojant įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles.

30.20.2. Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas. Mokomasi sukurti filmuką, reportažą aktualia tema, pristatant asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikiant kritinį komentarą, sukurti tinklalaidę (podcast: audio / videocast), pareiškiant nuomonę, požiūrį tam tikra aktualia tema arba pasidalinant svarbia patirtimi, arba kuriant išgalvotą istoriją, įrašyti ir (arba) parengti interviu (pavyzdžiui, su mokyklos svečiu ar projekto partneriu).

30.21. Raiškos (produkavimo) strategijų taikymas.

30.21.1. Sakytinio teksto planavimas, atlikimo klaidų kompensavimas. Mokomasi tikslingai planuoti, kurti ir koreguoti sakytinį tekstą, naudojantis žodynais, vartosenos žinynais, kompiuteriniais tinklais, pritaikant kalbos stilių adresatui.

30.21.2. Rašytinio teksto planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi planuoti koreguoti teksto kūrimo procesą ir produktą (tekstą), pasirinkti tinkamas kalbos priemones komunikaciniam tikslui pasiekti, derinant įvairių formų ir stilių elementus pagal žanro reikalavimus, naudotis kolokacijų žodynais, vartosenos žinynais ir tekstynais.

30.21.3. Audiovizualinio kūrinio planavimas, komponavimas, redagavimas. Mokomasi pasirinkti tinkamas programas, naudoti įvairias jų funkcijas, kurti, pertvarkyti ir kūrybiškai pritaikyti įvairias programavimo priemones ir įrankius.

30.22. Sakytinė sąveika.

30.22.1. Pokalbio palaikymas, apsiikeitimas informacija (klausimai, atsakymai, mandagumo frazės). Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (apsikeitimas informacija, nuomonėmis). Mokomasi dalyvauti pokalbyje su nepažįstamu pašnekovu bendro pobūdžio temomis, sutinkant ar nesutinkant su jo nuomone, jei reikia, komentuoti kitų asmenų požiūrį aptariamam klausimui, palaikyti mandagų santykį su pašnekovu, laikytis pokalbio konvencijų, suprasti ir sekti diskusiją asmenų, kurių kalbos mokėjimo lygis aukštesnis, tiksliai išreikšti nuomonę, įtikinamai pateikiant argumentus, aktyviai dalyvauti diskusijoje, reaguojant į kitų argumentus, emocijas.

30.22.2. Tikslinis dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas). Mokomasi suprasti detalią informaciją tiksliniame pokalbyje ir (arba) diskusijoje siekiant bendro rezultato, užduoti klausimą, paaiškinti situaciją, aptarti reiškinio priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, sprendimų alternatyvas, pasverti argumentus už ir prieš, paklausti kitų nuomonės.

30.22.3. Prekių ir paslaugų įsigijimas. Mokomasi susikalbėti sprendžiant sudėtingesnes su paslaugomis susijusias problemas, pavyzdžiui, autoįvykis, būstui padaryta žala, įtikinamai argumentuoti.

30.22.4. Dalyvavimas pusiau oficialiame pokalbyje (konsultacija, interviu). Imant interviu mokomasi naudotis iš anksto parengtais klausimais, eigoje spontaniškai išplėtoti klausimus, atliepiančius į pašnekovo atsakymus; duodant interviu, mokomasi dalintis informacija, patirtimi, žiniomis, nuomone, emocijomis; nusakyti simptomus gydytojo konsultacijoje.

30.23. Rašytinė sąveika.

30.23.1. Asmeninis ir pusiau oficialus susirašinėjimas (asmeninis pusiau oficialus laiškas, elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas). Mokomasi parašyti asmeninius laiškus, kuriuose perteikiamos naujienos, detalius patirties aprašymus, mokomasi reikšti mintis, nuomonę ir emocijas konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, aptarti asmens, su kuriuo susirašinėjama, naujienas, požiūrį, emocijas, užduoti klausimus abiem aktualiomis temomis, laikytis asmeninės korespondencijos konvencijų.

30.23.2. Oficialus ir (arba) dalykinis susirašinėjimas. Mokomasi parašyti oficialius ir (arba) dalykinius pasiteiravimo, prašymo, nusiskundimo, motyvacinio laiškus, laikytis registro ir oficialios ir (arba) dalykinės korespondencijos konvencijų.

30.23.3. Transakcinis rašymas: informacijos perteikimas raštu (žinutė, anketa, forma). Mokomasi užrašyti telefonu ar gyvai gaunamą ar turimą informaciją, aktualią asmeninio gyvenimo, akademiniam, profesiniam kontekste (pavyzdžiui, mokytojui, vadovui).

30.24. Sakytinė ir rašytinė sąveika virtualioje erdvėje.

30.24.1. Dalyvavimas pokalbyje ir (arba) diskusijoje virtualiojoje erdvėje. Asmeninių įrašų bei nuorodų paskelbimas. Komentarų rašymas. Mokomasi dalyvaujant virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu, kalbėti sklandžiai, tinkamai reaguoti į pasisakymus ir replikas, konstruktyviai spręsti iškilusius nesusipratimus, paskelbti ilgesnius įrašus apie savo veiklą, nuomonę, emocijas, komentuoti kitų asmenų įrašus.

30.24.2. Tikslinė sąveika transakcinėje ir projekcinėje veikloje. Apsikeitimas informacija, patikslinimas. Mokomasi užsisakyti prekę ar paslaugą internetu, virtualaus projekto veikloje bendradarbiauti siekiant numatyto rezultato, teikti siūlymus užduoties tikslui pasiekti, pateikiant pavyzdžių naudoti įvairias medijas (grafinę, vizualinę, video), iškilus nesusipratimams, aiškinti, argumentuoti, mandagiai spręsti nesusipratimą.

30.25. Sąveikos strategijų taikymas.

30.25.1. Pokalbio iniciavimas, palaikymas, apibendrinimas, užbaigimas. Diskutuojuojant įvairiomis temomis, tinkamai pradėti, palaikyti ir pabaigti pokalbį, įsiterpti, perimti kalbėtojo vaidmenį, trumpai reziumuoti aptartus dalykus, kad galėtų tiksliai tęsti pokalbį, diskusiją.

30.25.2. Pasitikslinimas, prašymas paaiškinti, perfrazuoti. Mokomasi paprašyti pateikti daugiau informacijos, detalių, pasitikslinti, ar teisingai suprato.

30.25.3. Naudojimas pagalbos ištekiais. Mokomasi naudotis įvairiais žodynais, žinynais, vertimo įrankiais ir pan.

30.26. Teksto (sakytinio, rašytinio, grafinio, vaizdinio ir kt.) mediacija.

30.26.1. Specifinės ir (arba) tikslinės informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu perteikti sakytinę (pavyzdžiui, pristatymų, interviu), audiovizualinę (pavyzdžiui, dokumentinių, meninių filmų), rašytinę (pavyzdžiui, struktūrizuotų tekstų, akademinio ar profesinio žanrų straipsnių) informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis.

30.26.2. Diagramų, duomenų ir kt. vizualios informacijos perteikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu pateikti santrauką aiškaus, gerai struktūruoto publicistinio informacinio teksto pažįstamomis akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis, palyginti, susisteminti raštu informaciją ir (ar) požiūrius pažįstama tema.

30.26.3. Pranešimo, pasisakymo, paskaitos užrašų rašymas. Mokomasi tiksliai ir detaliai užsirašyti informaciją, gerai struktūruotą ir aiškiai skaitomą pranešimų ar paskaitų akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis.

30.26.4. Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu. Mokomasi žodžiu ar raštu pateikti santrauką aiškaus, gerai struktūruoto rašytinio publicistinio ar paprasto informacinio teksto pažįstama tema, pateikti žodžiu ar raštu santrauką pokalbio, interviu aktualia tema, jei kalbama aiškiai, pateikti žodžiu ar raštu santrauką garso ar audiovizualinio įrašo, TV laidos pažįstama tema, jei galima klausytis ar žiūrėti keletą kartų.

30.27. Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija.

30.27.1. Bendradarbiavimas įvairialypėje grupėje kuriant idėjas ir bendrą supratimą. Mokomasi palengvinti bendravimą daugiakultūrėje aplinkoje pradedant pokalbį, parodant susidomėjimą ir empatiją, parodyti, jog suprantamos skirtingos pasaulėžiūros ir jausmai situacijose, kuriose bendrauja kelių kultūrų atstovai, pristatyti kitų kultūrų atstovus ir aptarti kultūrų skirtumus, keičiantis informacija apie vertybes ir požiūrius į kalbą ir kultūrą, skatinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą.

30.27.2. Vadovavimas grupės darbui. Mokomasi vadovauti grupės darbui, skatinti grupės narius bendradarbiauti, pagrįsti savo nuomonę, moderuoti diskusiją, užduoti klausimus, išskirti svarbius aspektus, pagrindines problemas, kurias būtina išspręsti sudėtingose situacijose, apibendrinant išsakytą informaciją skatinti aptarti argumentus, kviesti nesutariančias puses paaiškinti savo požiūrius ir trumpai apie tai reflektuoti, kai kalbama jiems pažįstamomis temomis, prašyti paaiškinti ir (ar) patvirtinti norint parodyti, kad suprantama nesutarimų esmė, mokomasi siekti konsensuso, prisidėti priimant bendrą sprendimą, išsakant naujas ar plėtojant kitų išsakytas idėjas.

30.28. Mediacijos strategijų taikymas.

30.28.1. Teksto supaprastinimas žodžiu. Perteikiant technines temas žodžiu, mokomasi vartoti kalbą suprantamą pašnekovui, sudėtingą teksto turinį mokomasi perteikti vartojant paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą, mokomasi pasitelkti pavyzdžių iš patirties, skaidyti informaciją dalimis ir naudotis neverbalinėmis priemonėmis tam, kad būtų paaiškintos naujos sąvokos, pateiktos instrukcijos.

30.28.2. Teksto supaprastinimas raštu. Perteikiant teksto turinį raštu, mokomasi vartoti kalbą suprantamą pašnekovui, sudėtingą teksto turinį mokomasi perteikti vartojant paprastesnę nei originalo ir (arba) šaltinio kalbą, mokomasi pasitelkti pavyzdžių iš patirties, skaidyti informaciją dalimis ir naudotis neverbalinėmis priemonėmis tam, kad būtų paaiškintos naujos sąvokos, pateiktos instrukcijos.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

31. Kokybiniai ir kiekybiniai mokinių užsienio kalbos atlikčių požymiai, kurie yra pagrindiniai mokinių pasiekimų vertinimo kriterijai, pateikiami programos skyriuje „Pasiekimų lygių požymiai“ ir aprašomi išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3), aukštesnysis (4). Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su

pasiekimų lygiais: slenkstinis (1) lygis – 4, patenkinamas (2) lygis – 5–6, pagrindinis (3) lygis – 7–8, aukštesnysis (4) lygis – 9–10.

32. Nurodomi pasiekimų lygių požymiai skirti vertinti mokinių pasiekimus ir daromą pažangą. Remiantis nurodytais požymiais galima spręsti apie tarpinius mokinių pasiekimus ir daryti apibendrinamuosius vertinimo aprašus pusmečio ir metų pabaigoje.

33. Aprašant pasiekimų lygių požymius naudotos šios mokinių pasiekimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

33.1. Atlikties apimties:

33.1.1. minimaliai atlikta (pavyzdžiui, klausant supranta vos kelias nebūtinai pagrindines mintis; pasako ar parašo tik mažąją dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje tik glaustai pasako savo nuomonę, etc.).

33.1.2. iš dalies atlikta (pavyzdžiui, supranta kai kurias sakytinio teksto pagrindines mintis, pasako ar parašo tik dalį reikalaujamo teksto, pokalbyje pasiekia tik dalį komunikacinių intencijų, etc.).

33.1.3. atlikta didžioji dalis (pavyzdžiui, klausant supranta esmę ir kai kurias detales, pasako ar parašo tekstą beveik pagal visus užduoties reikalavimus, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas beveik visas komunikacines intencijas, etc.).

33.1.4. atlikta visiškai (pavyzdžiui, klausant supranta visas pagrindines mintis, detales, pasako ar parašo tekstą kaip reikalauja užduotis, dalyvauja pokalbyje pasiekdamas reikiamą komunikacinį tikslą, etc.).

33.2. Savarankiškumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbus dažnumo kriterijus):

33.2.1. tik padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant ar procesą moderuojant mokytojui;

33.2.2. dažnai padedamas: atlieka užduotį dalyvaujant ir (arba) procesą moderuojant mokytojui, ir (arba) naudodamasis papildomai pateikta medžiaga, ir (arba) vadovaudamasis papildomai pateiktais kriterijais; patartas taiko kai kurias strategijas;

33.2.3. kartais ir (arba) prireikus padedamas – atlieka užduotį, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga ir (arba) vadovaudamasis pateiktais kriterijais, savarankiškai taiko kai kurias strategijas; atlieka užduotį tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;

33.2.4. savarankiškai: užduotį atlieka be pagalbos, susidūręs su kliūtimis, randa būdų jas įveikti; tikslingai taiko tinkamas strategijas.

33.3. Sudėtingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs savarankiškumo ir taisyklingumo kriterijai):

33.3.1. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos padedant (pavyzdžiui, užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas ir (arba) atsakymas į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį; atliekant užduotis dažnai reikia pagalbos);

33.3.2. paprastos užduotys, taisyklingai atliekamos savarankiškai (pavyzdžiui, užduotis pateikiama tiesiogiai, mokiniui įprastu būdu; užduotis atliekama pažįstamame kontekste; sprendimas ir (arba) atsakymas į klausimą randamas, atliekant vieną standartinį žingsnį, tik kartais prireikia pagalbos);

33.3.3. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai, bet ne visuomet tinkamai ir (arba) taisyklingai (pavyzdžiui, užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; sprendimas ar atsakymas į klausimą randamas, atliekant 2–3 žingsnius, tačiau ne visuomet tinkamai ir (arba) taisyklingai);

33.3.4. sudėtingesnės užduotys, atliekamos savarankiškai ir tinkamai ir (arba) taisyklingai (pavyzdžiui, užduotis pateikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, gali būti ir perteklinės informacijos; pateikiami probleminiai klausimai; tinkamas sprendimas ar atsakymas į klausimą sėkmingai randamas, atliekant 2–3 žingsnius).

33.4. Taisyklingumo (taikoma priklausomai nuo kalbos mokėjimo lygio; svarbūs dažnumo ir sudėtingumo kriterijai):

33.4.1. iš dalies taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir

intonavimas ne visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4.2. iš esmės taisyklingai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas iš esmės leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4.3. taisyklingai vartoja paprastas ir kai kurias sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas leidžia suprasti, kas norima pasakyti;

33.4. 4. taisyklingai vartoja paprastas ir sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras; tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, kas norima pasakyti.

34. Vertinimas užsienio kalbos pamokose – svarbus mokymąsi skatinantis veiksnys. Tai – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymo(si) pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Vertinimas užsienio kalbos pamokose turi padėti mokiniams mokytis, tobulėti, tapti savarankiškais, atsakingais už mokymosi rezultatus, ugdyti pasitikėjimą savo jėgomis, gebėjimą įsivertinti veiklą ir pasirinkti tinkamiausius mokymosi būdus, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti mokymosi rezultatus. Vertinama tai, ko mokiniai buvo mokomi. Stebimas mokinių mokymosi procesas, vertybinės nuostatos. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojamos ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai. Naudingiausias mokiniui formuojamasis vertinimas, padedantis mokytis. Diagnostinis vertinimas padeda įvertinti nueitą etapą ir numatyti perspektyvą. Apibendrinamasis vertinimas, atliekamas kurso pabaigoje, padeda apžvelgti visą laikotarpį ir nustatyti mokinių pasiekimų lygius. Rengiant formuojamojo ar apibendrinamojo vertinimo užduotis ugdymo procese svarbu atsižvelgti į pasiekimų lygių požymius visiems mokiniams pateikti įvairaus sudėtingumo užduočius, tačiau jos turi atitikti ir neviršyti konkrečiame mokymo(si) konkreste numatyto pasiekti kalbos mokėjimo lygio reikalavimų. Užduotys turėtų būti parengtos taip, kad būtų galimybė vertinti skirtingų pasiekimų sričių gebėjimus. Svarbu, ypač formuojamojo vertinimo, užduotis parengti taip, kad galima būtų vertinti skirtingų mokinių daromą pažangą ir teikti veiksmingą, mokytis padedantį ir motyvuojantį grįžtamąjį ryšį.

35. Pasiekimų vertinimas pradiname ugdyme.

35.1. Pradinio ugdymo pakopoje mokinių užsienio kalbos pasiekimai nevertinami pažymiu; vertinant taikomas individualios pažangos vertinimo principas. Mokymo(si) laikotarpio (trimestro, pusmečio ar pan.) pradžioje ir eigoje rekomenduojama taikyti diagnostinio vertinimo užduotis, kurios padeda įvertinti nueitą etapą, numatyti perspektyvą, stebėti kiekvieno mokinio daromą pažangą. Apibendrinamasis vertinimas, atliekamas mokymo(si) laikotarpio pabaigoje, padeda apžvelgti visą laikotarpį ir nustatyti mokinių pasiekimų lygius. 2–4 klasių mokinių savarankiški, kūrybiniai darbai, testai, kontrolinės užduotys fiksuojami atitinkamose elektroninio dienyno skiltyse, įrašant mokinio pasiektą mokymo(si) lygį (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis).

35.2. Pasiekimų vertinimas turi būti nukreiptas į mokymo(si) rezultatų gerinimą ir asmeninės pažangos siekimą, o ne mokinio klaidų ar nesėkmių akcentavimą. Pasiekimai vertinami remiantis pasiekimų raidos ir pasiekimų lygių požymiais, pradinėje pakopoje vertinant tik raišką, supratimą ir interakciją žodžiu.

36. Išorinis apibendrinamasis vertinimas. Organizuojami šie mokymosi pasiekimų patikrinimai: pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – PUPP), brandos darbas, tarpinis patikrinimas, brandos egzaminas.

36.1. PUPP, vykdomo pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje (10 klasėje ir II gimnazijos klasėje), užduoties struktūra:

36.1.1. užsienio kalbos (pirmosios) mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais pirmosios PUPP dalies užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimai			Užduoties taškai procentais
	Sakytinio teksto produkavimas (B1) ir mediacija (D1)	Sakytinė interakcija (C1)	Audiovizualinio teksto kūrimas (B3)	
Kalbinės komunikacinės kompetencijos	10	10	10	30

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

36.1.2. Užduotis rengiama centralizuotai. Vertinama ugdymo proceso metu.

36.1.3. Antrosios PUPP dalies struktūra:

36.1.4. užsienio kalbos (pirmosios) mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais antrosios PUPP dalies užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimai				Užduoties taškai procentais
	Recepcija: rašytinio teksto supratimas (A2)	Recepcija: sakytinio (audiovizualinio) teksto supratimas (A1, A3)	Rašytinio teksto produkavimas (B2)	Rašytinė interakcija (C2)	
Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai	25	25	8	12 (4+8)	70

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

36.1.5. užduotis rengiama centralizuotai, pateikiama elektroninėje užduoties atlikimo sistemoje.

36.2. Mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pasiekimai tikrinami brandos darbu, rengiamu III ar (ir) IV gimnazijos klasėse, tarpiniu patikrinimu, brandos egzaminu.

36.3. Tarpinio patikrinimo, rengiamo pirmaisiais vidurinio ugdymo programos metais, užduoties struktūra:

36.3.1. užsienio kalbos (pirmosios) mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais tarpinio patikrinimo užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimai		Užduoties taškai procentais
	Recepcija: rašytinio teksto supratimas (A2)	Recepcija: sakytinio (audiovizualinio) teksto supratimas (A1, A3))	
Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai	50	50	100

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

36.3.2. Užduotis rengiama centralizuotai, pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo sistemoje.

36.4. Brandos egzamino, vykdomo baigiamojoje vidurinio ugdymo programos klasėje, užduoties struktūra:

36.4.1. užsienio kalbos (pirmosios) mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais brandos egzamino užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimai		Užduoties taškai procentais
	Rašytinio teksto produkavimas (B2), rašytinė interakcija (C2), teksto mediacija (D1)	Sakytinio teksto produkavimas (B1), sakytinė interakcija (C1), mediacija (D1).	
Kalbiniai komunikaciniai gebėjimai	50	50	100

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

36.4.2. Brandos egzamino užduotis rengiama ir vertinama centralizuotai.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

37. Lentelėse kiekvienam klasių koncentrai pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Pasiekimų lygių požymių lentelėse raidės ir skaičių junginyje (pavyzdžiui, A1.3) raide žymima pasiekimų sritis (A), pirmu skaičiumi (1) nurodomas pasiekimas, o antru skaičiumi (3) – pasiekimų lygis.

38. Pasiekimų lygių požymiai. 2 klasė:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta mokytojo instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; atpažįsta žinomus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	Iš dalies supranta mokytojo instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; atpažįsta žinomus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A1.2).	Supranta mokytojo instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; atpažįsta žinomus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A1.3).	Supranta visas mokytojo pateiktas instrukcijas; mokytojo ir bendraamžių klausimus, atsakymus; paprastus sakinius apie pažįstamus dalykus; visuomet atpažįsta žinomus žodžius, frazes, temą ir esmę trumpų pasakojimų pažįstamomis temomis, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A1.4).
Minimaliai supranta paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškelius; tik suteikus pagalbą, randa specifinę informaciją vadovėlyje. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A2.1).	Iš dalies supranta paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškelius; kartais prireikia mokytojo pagalbos, kad rastų specifinę informaciją vadovėlyje. Rezultatai rodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A2.2).	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškelius; randa specifinę informaciją vadovėlyje. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Supranta visas pateiktas paprastas rašytines instrukcijas; labai paprastus viešuosius iliustruotus užrašus; labai trumpus asmeninius laiškelius; visuomet randa specifinę informaciją vadovėlyje. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A2.4).

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, padedant mokytojui atpažįsta žinamus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.1).	Iš dalies supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, atpažįsta žinamus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A3.2).	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, atpažįsta žinamus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta visų pateiktų trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, visuomet atpažįsta žinamus žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti (B1.1).	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti (B1.2).	Žodžiu apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Kalbos struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti (B1.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, pomėgius, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai (B2.1).	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai (B2.2).	Pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius. Kalbos struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai (B2.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį užrašo (kopijuoja) asmeninę faktinę informaciją, nurodo veiklas, pomėgius. Kalbos struktūras visuomet vartoja taisyklingai (B2.4).
– (B3.1)	– (B3.2)	– (B3.3)	– (B3.4)
3. Sąveika (interakcija) (C)			

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai atlieka interakcijos žodžiu užduotis: atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save; užduoda paprastus klausimus; supranta nurodymus, reaguoja gestais; paprašo kokio nors daikto, prekės. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja sąveikos strategijas (C1.1).	Iš dalies atlieka interakcijos žodžiu užduotis: atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save; užduoda paprastus klausimus; supranta nurodymus, reaguoja gestais; paprašo kokio nors daikto, prekės. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C1.2).	Atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save; užduoda paprastus klausimus; supranta nurodymus, reaguoja gestais; paprašo kokio nors daikto, prekės. Kalbos struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C1.3).	Savarankiškai atlieka visas interakcijos žodžiu užduotis: atsako į pasisveikinimus, klausimus apie save; užduoda paprastus klausimus; supranta nurodymus, reaguoja gestais; savarankiškai paprašo kokio nors daikto, prekės. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja žinomas sąveikos strategijas (C1.4).
Minimaliai atlieka interakcijos raštu užduotis: apsieičia informacija rašteliais, žinutėmis; padedant rodo pastangas užpildyti paprastą formą įrašant asmeninę informaciją. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja žinomas sąveikos strategijas (C2.1).	Iš dalies atlieka interakcijos raštu užduotis: apsieičia informacija rašteliais, žinutėmis; užpildo paprastą formą įrašydamos asmeninę informaciją. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C2.2).	Apsieičia informacija rašteliais, žinutėmis; užpildo paprastą formą įrašydamos asmeninę informaciją. Kalbos struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C2.3).	Savarankiškai atlieka interakcijos raštu užduotis: apsieičia informacija rašteliais, žinutėmis; savarankiškai užpildo paprastą formą įrašydamos asmeninę informaciją. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja žinomas sąveikos strategijas (C2.4).
Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės sąveikos užduotis virtualioje erdvėje: paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdamos iš sąrašo; žaisdamos renkasi žaidimo lygį, apsieičia informacija su kitais	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės sąveikos užduotis virtualioje erdvėje: paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdamos iš sąrašo; žaisdamos renkasi žaidimo lygį, apsieičia informacija su kitais žaidimo	Paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdamos iš sąrašo; žaisdamos renkasi žaidimo lygį, apsieičia informacija su kitais žaidimo dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras beveik	Savarankiškai atlieka sakytinės ir rašytinės sąveikos užduotis virtualioje erdvėje: paskelbia asmeninę informaciją pasirinkdamos iš sąrašo; žaisdamos renkasi žaidimo lygį, apsieičia informacija su kitais

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
žaidimo dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja žinomas sąveikos strategijas (C3.1).	dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C3.2).	visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas sąveikos strategijas (C3.3).	žaidimo dalyviais; laikosi saugos ir etikos normų. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas sąveikos strategijas (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
– (D1.1)	– (D1.2)	– (D1.3)	– (D1.4)
– (D2.1)	– (D2.2)	– (D2.3)	– (D2.4)

39. Pasiekimų lygių požymiai. 3–4 klasės:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis; tik suteikus pagalbą, supranta temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	Iš dalies supranta trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis; temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A1.2).	Supranta trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis; temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A1.3).	Supranta visas pateiktas trumpas paprastas instrukcijas; klausimus, atsakymus, komentarus; paprastus trumpus tekstus žinomomis temomis; temą ir kai kurias detales trumpų pasakojimų apie pažįstamą aplinką ir nuspėjamas situacijas, kai kalbama lėtai, aiškiai ir naudojama vaizdinė parama. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A1.4).

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai supranta paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškelius; tik suteikus pagalbą randa specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose; minimaliai supranta trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; suteikus pagalbą, supranta iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų esmę. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijas naudoja labai ribotai (A2.1).	Iš dalies supranta paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškelius; kartais prireikia pagalbos rasti specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose ar detalai suprasti trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; iš dalies supranta iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų esmę. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A2.2).	Supranta paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškelius; randa specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose; detalai supranta trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; supranta iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų esmę. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Supranta visas pateiktas paprastas rašytines instrukcijas; viešuosius iliustruotus užrašus, skelbimus, nuorodas nuspėjamose situacijose; paprastus atvirukus, laiškelius; visuomet randa specifinę informaciją trumpuose paprastuose iliustruotuose tekstuose; detalai supranta trumpus tekstus apie pažįstamus dalykus; pilnai supranta iliustruotų grožinių ir pažintinių pasakojimų esmę. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A2.4).
Minimaliai supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomas žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.1).	Iš dalies supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomas žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A3.2).	Supranta trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, atpažįsta žinomas žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta visų pateiktų trumpų paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie pažįstamus dalykus temą, esminę informaciją, visuomet atpažįsta žinomas žodžius, kai kalbama lėtai ir aiškiai. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali pasiruošti	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali pasiruošti iš anksto;	Žodžiu apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas frazėmis, trumpais	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, savo aplinką, daiktus, papasakoja apie savo veiklą, kai gali

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
iš anksto; išreiškia emocijas frazėmis, trumpais sakiniais, pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B1.1).	išreiškia emocijas frazėmis, trumpais sakiniais, pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Kalbos struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (B1.2).	sakiniais, pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Kalbos struktūros beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (B1.3).	pasiruošti iš anksto; išreiškia emocijas frazėmis, trumpais sakiniais, pasitelkdamas kūno kalbą; pateikia faktinę informaciją ir vertinimą pagal pavyzdį. Kalbos struktūros vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas raiškos strategijas (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodydamas mokyklą, miestą, šalį; išvardija veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B2.1).	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodydamas mokyklą, miestą, šalį; išvardija veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (B2.2).	Pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodydamas mokyklą, miestą, šalį; išvardija veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą. Kalbos struktūros beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (B2.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: pagal pavyzdį apibūdina save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką; sukuria labai trumpus paprastus pasakojimus pažįstamomis temomis; pateikia faktinę informaciją nurodydamas mokyklą, miestą, šalį; išvardija veiklas, pomėgius, mėgstamą maistą. Kalbos struktūros visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas raiškos strategijas (B2.4).
Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais; sukuria labai	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais; sukuria labai trumpus vaizdo	Sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais; sukuria labai trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones.	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria nedidelės apimties pateiktis su trumpais užrašais; sukuria

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas naudoja ribotai (B3.1).	ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (B3.2).	Gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Kalbos struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (B3.3).	labai trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones. Kalbos struktūras visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja žinomas raiškos strategijas (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)			
Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis: pradeda ir pabaigia pokalbį paprastomis frazėmis; dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsieičia informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; užduoda ir atsako į paprastus klausimus; rodo pastangas paprašyti kokio nors daikto, prekės. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai (C1.1).	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis: pradeda ir pabaigia pokalbį paprastomis frazėmis; dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsieičia informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; užduoda ir atsako į paprastus klausimus; paprašo kokio nors daikto, prekės. Kartais prireikia pagalbos. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis (C1.2).	Pradeda ir pabaigia pokalbį paprastomis frazėmis; dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsieičia informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; užduoda ir atsako į paprastus klausimus; paprašo kokio nors daikto, prekės. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tiksliai (C1.3).	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis: pradeda ir pabaigia pokalbį paprastomis frazėmis; dalyvauja nesudėtinguose pokalbiuose apie pažįstamą aplinką; apsieičia informacija apie pomėgius; supranta nurodymus, instrukcijas; sklandžiai užduoda ir atsako į paprastus klausimus; laisvai paprašo kokio nors daikto, prekės. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamos interakcijos strategijomis (C1.4).
Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis: apsieičia informacija žinutėmis, laiškiais, atvirukais, rašydamas trumpaisakiniais; užpildo formą įrašydamas faktinę informaciją, asmeninius duomenis. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis: apsieičia informacija žinutėmis, laiškiais, atvirukais, rašydamas trumpaisakiniais; užpildo formą įrašydamas faktinę informaciją, asmeninius duomenis. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog	Apsieičia informacija žinutėmis, laiškiais, atvirukais, rašydamas trumpaisakiniais; užpildo formą įrašydamas faktinę informaciją, asmeninius duomenis. Kalbos struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis: apsieičia informacija žinutėmis, laiškiais, atvirukais, rašydamas trumpaisakiniais; užpildo formą įrašydamas faktinę informaciją, asmeninius duomenis. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamos labai ribotai (C2.1).	naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis, iš dalies pasinaudojama pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).	strategijomis, pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C2.3).	tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis bei kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.4)
Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: paskelbia trumpus įrašus apie save ir parašo komentarus; vartodamas šabloniškas frazes apsikeičia informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdamas asmeninę faktinę informaciją; laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai (C3.1).	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: paskelbia trumpus įrašus apie save ir parašo komentarus; vartodamas šabloniškas frazes apsikeičia informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdamas asmeninę faktinę informaciją; iš dalies laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis (C3.2).	Paskelbia trumpus įrašus apie save; parašo komentarus; vartodamas šabloniškas frazes; apsikeičia informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdamas asmeninę faktinę informaciją; laikosi saugos ir etikos normų. Kalbos struktūras vartoja beveik visuomet taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai (C3.3).	Savarankiškai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: paskelbia trumpus įrašus apie save ir parašo komentarus; vartodamas šabloniškas frazes apsikeičia informacija apie pomėgius, veiklą; užpildo paprastą formą pateikdamas asmeninę faktinę informaciją; detalai laikosi saugos ir etikos normų. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
Minimaliai pasako ar užrašo esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Suteikus pagalbą žodžiu apibūdina paveikslėlį; atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog	Iš dalies pasako ar užrašo esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Kartais žodžiu apibūdina paveikslėlį; atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi	Pasako ar užrašo esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina paveikslėlį; atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų. Kalbos struktūras vartoja beveik visuomet taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi mediacijos	Pasako ar užrašo visą esminę aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Savarankiškai žodžiu apibūdina paveikslėlį; atpažįsta ir nukopijuoja raktinius žodžius iš labai paprastų trumpų tekstų. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi mediacijos strategijomis (D1.4).

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
mediacijos strategijomis naudojamos labai ribotai (D1.1).	kai kuriomis mediacijos strategijomis (D1.2).	strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai (D1.3).	
Labai ribotai bendradarbiauja grupėje atlikdamas komandos užduotis; mokytojo padedamas rodo pastangas vadovauti grupės darbui, apibendrinti rezultatus. Kalbos struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog mediacijos strategijomis naudojamos labai ribotai (D2.1).	Ribotai bendradarbiauja grupėje atlikdamas komandos užduotis. mokytojo padedamas iš dalies vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus. Kalbos struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis mediacijos strategijomis (D2.2).	Bendradarbiauja grupėje atlikdamas komandos užduotis; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus. Kalbos struktūras vartoja beveik visuomet taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos mediacijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai (D2.3).	Efektyviai bendradarbiauja grupėje atlikdamas komandos užduotis; savarankiškai vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus. Kalbos struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos mediacijos strategijomis (D2.4).

40. Pasiekimų lygių požymiai. 5–6 klasės:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; tik suteikus pagalbą, supranta adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Rezultatai	Iš dalies supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Kartais prireikia mokytojo pagalbos. Rezultatai	Supranta paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A1.3).	Supranta visas pateiktas paprastas instrukcijas, nurodymus, viešuosius skelbimus; trumpų paprastų pokalbių, diskusijų pažįstamomis temomis temą, dalyvių požiūrį; trumpų gerai struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstama tema pagrindines mintis; konkrečią informaciją nuspėjamose situacijose; vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis.

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	parodo, jog naudoja kai kurias žinomas supratimo strategijas (A1.2).		Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A1.4).
Minimaliai supranta iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškelius; tik suteikus pagalbą, randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose ar detalai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; minimaliai supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A2.1).	Iš dalies supranta iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškelius; kartais prireikia pagalbos, kad rastų specifinę informaciją faktiniuose tekstuose ar detalai suprasti nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; iš dalies supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas, tačiau ne visuomet tinkamai (A2.2).	Supranta iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškelius; randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose; detalai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A2.3).	Supranta visas pateiktas iliustruotas instrukcijas, taisykles, viešuosius užrašus nuspėjamose situacijose; trumpus paprastus asmeninius laiškelius; visuomet randa specifinę informaciją faktiniuose tekstuose; detalai supranta nesudėtingus informuojamuosius tekstus su iliustracijomis; pilnai supranta trumpus pasakojimus; nuspėjamo turinio trumpus adaptuotus straipsnius; trumpų adaptuotų grožinių knygų siužetą. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A2.4).
Minimaliai supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; tik suteikus pagalbą, supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog ribotai	Iš dalies supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; kartais prireikia pagalbos, kad suprastų pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog naudoja	Supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.3).	Supranta visų pateiktų vaizdo įrašų, TV laidų apie pažįstamus, nuspėjamus dalykus esminę informaciją, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; visuomet supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo,

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.1).	žinomas supratimo strategijas, tačiau ne visuomet tinkamai (A3.2).		jog tikslingai naudoja žinomas supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B1.1).	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (B1.2).	Žodžiu apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (B1.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina save, kitus žmones, aplinką, daiktus veiklą; papasakoja apie patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia nurodymus, faktinę informaciją; reiškia nuomonę, vertinimą. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas raiškos strategijas (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius, patirtus dalykus. Atliekant užduotis, dažnai prireikia pagalbos. Tik suteikus pagalbą, tinkamai išdėsto tekstą lape. Leksines ir gramatinės struktūras	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius, patirtus dalykus. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš	Apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius, patirtus dalykus. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (naudoja žodynus, žinynus) (B2.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: apibūdina asmenis, aplinką, daiktus; veiklas, pomėgius; papasakoja apie patirtis; sukuria trumpus žmonių gyvenimo aprašymus; pateikia faktinę informaciją ir nuomonę, vertinimą apie aplinkos reiškinius, patirtus dalykus. Tekstą lape visuomet išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (ribotai naudoja žodynus, žinytus) (B2.1).	esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinytais) (B2.2).		parodo, jog tikslingai naudoja žinomas raiškos strategijas (tikslingai naudoja žodynus, žinytus) (B2.4).
Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveikslukais; sukuria trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus. Dažnai prireikia pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas naudoja ribotai (B3.1).	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveikslukais; sukuria trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus. Kartais prireikia pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (B3.2).	Sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveikslukais; sukuria trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus. Atliekant sudėtingesnes užduotis, gali prireikti pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (B3.3).	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto kūrimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir tinkamais paveikslukais; sukuria trumpus vaizdo ir garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, dalykus. Leksines ir gramatines struktūras visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja žinomas raiškos strategijas (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)			
Minimaliai atlieka sakininės interakcijos užduotis: minimaliai palaiko trumpus pokalbius, vartoja mandagumo frazes; retai supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, labai ribotai apsieičia nuomonėmis; padedamas susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; minimaliai teikia siūlymus ir reaguoją į kitų siūlymus; labai ribotai bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; padedamas rodo	Iš dalies atlieka sakininės interakcijos užduotis: iš dalies palaiko trumpus pokalbius, kartais tinkamai vartoja mandagumo frazes; iš dalies supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, ribotai apsieičia nuomonėmis; kartais susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; kartais teikia siūlymus ir reaguoją į kitų siūlymus; ribotai bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; padedamas duoda	Palaiko trumpus pokalbius, vartoja mandagumo frazes; supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, apsieičia nuomonėmis; susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; teikia siūlymus ir reaguoją į kitų siūlymus; bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; duoda arba ima interviu žinomomis temomis. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai.	Savarankiškai atlieka visas sakininės interakcijos užduotis: savarankiškai palaiko trumpus pokalbius, visada tinkamai vartoja mandagumo frazes; detalai supranta diskusijos temą, kai kalbama lėtai ir aiškiai, laisvai apsieičia nuomonėmis; visada susitaria dėl bendros veiklos, aptaria veiklos eigą; nuolat teikia siūlymus ir reaguoją į kitų siūlymus; laisvai bendrauja įprastose viešojo gyvenimo situacijose, gauna informaciją apie prekes, paslaugas; savarankiškai

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
pastangas duoti arba imti interviu žinomomis temomis. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti (C1.1).	arba ima interviu žinomomis temomis. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, ką norima pasakyti (C1.2).	Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas pakankamai geri (C1.3).	duoda arba ima interviu žinomomis temomis. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.4).
Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis: minimaliai apsieičia informacija laiškais pateikdamas asmeninę informaciją; padedamas rodo pastangas raštu išreikšti padėką, atsiprašymą, siųsti sveikinimą ir pan.; minimaliai susirašinėja dėl bendros veiklos; užrašo faktinę informaciją; padedamas rodo pastangas užpildyti formas, anketas. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamos labai ribotai (C2.1).	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis: iš dalies apsieičia informacija laiškais pateikdamas asmeninę informaciją; dalinai raštu išreikšia padėką, atsiprašymą, siunčia sveikinimą ir pan.; padedamas susirašinėja dėl bendros veiklos; kartais užrašo faktinę informaciją; padedamas užpildo formas, anketas. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).	Apsieičia informacija laiškais pateikdamas asmeninę informaciją; raštu išreikšia padėką, atsiprašymą, siunčia sveikinimą ir pan.; susirašinėja dėl bendros veiklos; užrašo faktinę informaciją; užpildo formas, anketas. Leksines ir gramatinės struktūros beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C2.3).	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis: savarankiškai apsieičia informacija laiškais pateikdamas asmeninę informaciją; išsamiai raštu išreikšia padėką, atsiprašymą, siunčia sveikinimą ir pan.; detalai susirašinėja dėl bendros veiklos; išsamiai užrašo faktinę informaciją; savarankiškai užpildo formas, anketas. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.4).
Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: minimaliai apsieičia informacija, idėjomis	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: iš dalies apsieičia informacija, idėjomis kasdienėmis	Apsieičia informacija, idėjomis kasdienėmis temomis, kai bendrauja su vienu pašnekovu; paskelbia trumpus įrašus, pakomentuoja kitų	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: išsamiai apsieičia informacija, idėjomis kasdienėmis

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
kasdienėmis temomis, kai bendrauja su vienu pašnekovu; padedamas rodo pastangas paskelbti trumpus įrašus, pakomentuoti kitų asmenų įrašus; minimaliai seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamasis su partneriu; labai ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai (C3.1).	temomis, kai bendrauja su vienu pašnekovu; padedamas paskelbia trumpus įrašus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; iš dalies seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamasis su partneriu; ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis (C3.2).	asmenų įrašus; seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamasis su partneriu; laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tiksliai (C3.3).	temomis, kai bendrauja su vienu pašnekovu; savarankiškai paskelbia trumpus įrašus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; išsamiai seka instrukcijas, atlieka paprastas užduotis tardamasis su partneriu; detalai laikosi saugos ir etikos normų. Sėkmingai pasiekia komunikacinę tikslą. Gali suteikti pagalbą kitiems. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamos interakcijos strategijomis (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
Minimaliai pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Suteikus pagalbą žodžiu apibūdina diagramą, paveikslėlį; užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją. Minimaliai žodžiu išvardija pagrindinius punktus, užrašo raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydamas, skaitydamas paprastus trumpus informacinius tekstus (D1.1).	Iš dalies pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Kartais žodžiu apibūdina diagramą, paveikslėlį; užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją. Ribotai žodžiu išvardija pagrindinius punktus, užrašo raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydamas, skaitydamas paprastus trumpus informacinius tekstus (D1.2).	Pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose; žodžiu apibūdina diagramą, paveikslėlį; užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją; žodžiu išvardija pagrindinius punktus, užrašo raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydamas, skaitydamas paprastus trumpus informacinius tekstus (D1.3).	Išsamiai pasako ar užrašo aktualią informaciją, pateikiamą sakytiniuose ar rašytiniuose šaltiniuose. Savarankiškai žodžiu apibūdina diagramą, paveikslėlį ir užsirašo iliustruotų pristatymų pagrindinę informaciją. Žodžiu išvardija visus pagrindinius punktus, užrašo visus raktinius žodžius, frazes, pagrindines mintis, klausydamas, skaitydamas paprastus trumpus informacinius tekstus (D1.4).
Labai ribotai bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atlikdamas	Ribotai bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos	Bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo	Savarankiškai bendradarbiauja įvairialypėje grupėje atlikdamas

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; jei nesutaria rodo pastangas ieškant kompromiso, mandagiai kalba. Mokytojo padedamas minimaliai vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.1).	užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; jei nesutaria, kartais ieško kompromiso, mandagiai kalba; nuolat mokytojo padedamas iš dalies vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.2).	pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.3).	komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės; jei nesutaria, visada ieško kompromiso, mandagiai kalba; mokytojo padedamas sklandžiai vadovauja grupės darbui, apibendrina rezultatus (D2.4).

41. Pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Dažnai prireikia pagalbos. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	Iš dalies supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Pagalbos reikia atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijas naudoja ne visuomet tiksliai (A1.2).	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines supratimo strategijas (A1.3).	Supranta visas paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius skelbimus; pokalbių ir diskusijų pažįstamomis temomis pagrindines mintis ir kai kurias detales; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga pagrindinės minties eigą; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja pagrindines supratimo strategijas (A1.4).
Minimaliai supranta trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus,	Iš dalies supranta trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus,	Supranta trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus;	Supranta visas trumpas instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus;

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; dažnai prireikia pagalbos, kad rastų tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose ar detaliai suprastų informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; minimaliai supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A2.1).	skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; kartais prireikia pagalbos, kad rastų tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose ar detaliai suprastų informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; iš dalies supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines supratimo strategijas, tačiau ne visuomet tinkamai (A2.2).	asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; randa tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose; detaliai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines supratimo strategijas (A2.3).	asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; visuomet randa tikslinės temos tekstus ir specifinę informaciją juose; detaliai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus; pilnai supranta nesudėtingus publicistinius tekstus; adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis; paprasta kalba parašytą poeziją. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja pagrindines supratimo strategijas (A2.4).
Minimaliai supranta pagrindines mintis informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; tik suteikus pagalbą, supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja pagrindines supratimo strategijas (A3.1).	Iš dalies supranta pagrindines mintis informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; kartais prireikia pagalbos, kad suprastų pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines supratimo strategijas, tačiau ne visuomet tinkamai (A3.2).	Supranta pagrindines mintis informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines supratimo strategijas (A3.3).	Supranta pagrindines mintis visų pateiktų informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir gana lėtai; visuomet supranta pagrindines mintis meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas, vartojama paprasta kalba. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja pagrindines supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B1.1).	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias pagrindines raiškos strategijas (B1.2).	Žodžiu apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (B1.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Leksines ir gramatinės struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja pagrindines raiškos strategijas (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Atliekant užduotis, dažnai prireikia pagalbos. Tekstą lape	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Tekstą lape	Apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūras beveik visuomet vartoja	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, nurodo problemos sprendimo būdą; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Tekstą lape visuomet išdėsto

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas ir pagalbos priemonės (žodynus, žinynus) naudoja ribotai (B2.1).	išdėsto tinkamai, nors kartais pasitaiko trūkumų. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinynais) (B2.2).	taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja žinomas raiškos strategijas (naudoja žodynus, žinynus) (B2.3).	tinkamai. Leksines ir gramatinės struktūros visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja pagrindines raiškos strategijas ir pagalbos priemonės (žodynus, žinynus, kitus išteklius) (B2.4).
Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus, reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas naudoja ribotai (B3.1).	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus, reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias pagrindines raiškos strategijas (B3.2).	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus, reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius. Leksines ir gramatinės struktūros beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (B3.3).	Savarankiškai atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmukus, reportažus apie asmenybes, svarbius įvykius. Leksines ir gramatinės struktūros visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja pagrindines raiškos strategijas (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)			
Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis: padedamas rodo pastangas dalyvauti trumpuose pokalbiuose pažįstamomis temomis; labai ribotai reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria; minimaliai seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis temomis;	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis: padedamas dalyvauja trumpuose pokalbiuose pažįstamomis temomis; ribotai reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria; iš dalies seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje	Dalyvauja trumpuose pokalbiuose pažįstamomis temomis; reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria; seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti,	Savarankiškai atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis: savarankiškai dalyvauja trumpuose pokalbiuose pažįstamomis temomis; laisvai reiškia nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja, pasako ar pritaria; nuosekliai seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis temomis; bendradarbiaudamas

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo retai išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; minimaliai susikalba viešojo gyvenimo situacijose; padedamas rodo pastangas oficialiame pokalbyje dalintis informacija, patirti. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti (C1.1).	siekdamas komandinio tikslo kartais išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; iš dalies susikalba viešojo gyvenimo situacijose; padedamas oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, ką norima pasakyti (C1.2).	aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.3).	grupėje siekdamas komandinio tikslo detalai išsako nuomonę, nuolat ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; sklandžiai susikalba viešojo gyvenimo situacijose; savarankiškai oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.4).
Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas minimaliai perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas padedamas rodo pastangas teirautis informacijos, pateikti informaciją, aiškinti, argumentuoti; transakcinėse situacijose minimaliai pateikia aktualią informaciją; padedamas rodo pastangas užpildyti anketas. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas iš dalies perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas padedamas teirautis informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose iš dalies pateikia aktualią informaciją; padedamas užpildo anketas. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas teirautis informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją; užpildo anketas. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C2.3).	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas išsamiai perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas išsamiai teirautis informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose detalai pateikia aktualią informaciją; savarankiškai užpildo anketas. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai (C2.1).	pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).		strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.4).
Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: minimaliai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; padedamas rodo pastangas pasisakyti ar paskelbti įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalba; labai ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai (C3.1).	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: iš dalies dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; padedamas paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; iš dalies pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalba; ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis (C3.2).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalba; laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tiksliai (C3.3).	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: laisvai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su vienu pašnekovu; savarankiškai paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus, pakomentuoja kitų asmenų įrašus; išsamiai pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje pažįstama tema, jei gali pasirengti iš anksto ir naudotis pagalba; detalai laikosi saugos ir etikos normų. Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinę tikslą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamosi interakcijos strategijomis (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; padedamas rodo pastangas paaiškinti diagramų, apibūdinti nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo,	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; padedamas paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, kartais	Žodžiu ar raštu perteikia nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, užsirašo esminius punktus; žodžiu ar	Žodžiu ar raštu perteikia visą nesudėtingą konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; savarankiškai paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, užsirašo

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
minimaliai užsirašo esminius punktus; minimaliai žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo), jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.1).	užsirašo esminius punktus; iš dalies žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo), jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.2).	raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo), jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.3).	visus esminius punktus; išsamiai žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo), jei gali klausytis ar žiūrėti keletą kartų (D1.4).
Labai ribotai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, rodo pastangas ieškant kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas iš dalies vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, kartais skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu (D2.1).	Ribotai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, kartais ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas iš dalies vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, kartais skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu (D2.2).	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu (D2.3).	Laisvai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, visada tinkamai ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; mokytojo padedamas sklandžiai vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visų dalyvavimą, apibendrina rezultatus, pateikia trumpą ataskaitą žodžiu (D2.4).

42. Pasiekimų lygių požymiai. 9–10 ir I-II gimnazijos klasės:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas;	Iš dalies supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas;	Supranta paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius	Supranta visas paprastas instrukcijas, nesudėtingą techninę informaciją; detalias nuorodas; viešuosius

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
viešuosius skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga, pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales. Dažnai prireikia pagalbos. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	viešuosius skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga, pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijas naudoja ne visuomet tinkamai (A1.2).	skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga, pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A1.3).	skelbimus; pokalbius ir diskusijas pažįstamomis temomis; gerai struktūruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema, iliustruotų vaizdine medžiaga, pagrindines mintis ir detales; adaptuotų garsinių grožinių ir pažintinių knygų pagrindines mintis ir detales. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A1.4).
Minimaliai supranta ilgesnes detales instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; tik suteikus pagalbą, randa tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose ar detaliai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; minimaliai supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A2.1).	Iš dalies supranta ilgesnes detales instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; kartais prireikia pagalbos, kad rastų tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose ar detaliai suprastų informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; iš dalies supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijas naudoja ne visuomet tinkamai (A2.2).	Supranta ilgesnes detales instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; randa tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose; detaliai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; paprasta kalba parašytą poeziją. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A2.3).	Supranta visas pateiktas ilgesnes detales instrukcijas; viešuosius užrašus, skelbimus; asmeninius laiškus, kuriuose pateikiama informacija ir emocijos; nesudėtingus dalykinius laiškus; visuomet randa tikslinės temos ilgesnius tekstus ir specifinę informaciją juose; detaliai supranta informacinius, apibūdinamuosius, aiškinamuosius tekstus, samprotaujamųjų tekstų minties eigą ir išvadas; visiškai supranta publicistinių tekstų, adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir detales; paprasta kalba parašytą poeziją. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A2.4).

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai supranta pagrindines mintis ir detales informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; tik suteikus pagalbą, supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A3.1).	Iš dalies supranta pagrindines mintis ir detales informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; kartais prireikia pagalbos suprasti pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas ne visuomet tinkamai. (A3.2).	Supranta pagrindines mintis ir detales informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A3.3).	Supranta pagrindines mintis ir detales visų pateiktų informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų pažįstamomis temomis, kai kalbama aiškiai ir normaliu tempu; visuomet supranta pagrindines mintis ir detales meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose pagrindinę dalį siužeto sudaro vaizdai ir veiksmas. Savarankiškai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius, planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Užduotis atlieka tik suteikus pagalbą. Leksines ir	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius, planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Leksines ir gramatines struktūras	Žodžiais apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius, planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tinkamai naudoja neutralų registrą. Tartis ir	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina žmones, aplinką, veiklas, emocijas; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas, išdėsto veiksmų seką; nusako siekius, planus; atpasakoja filmo, knygos siužetą, komentuoja; pateikia matyto renginio eigą, vertinimą; pateikia faktinę informaciją, detaliai išdėsto, paaiškina klausimo, problemos aspektus, nurodo problemos sprendimo būdus; išsako nuomonę įvairiais klausimais, pagrindžia vertinimą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai.

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų registrą. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B1.1).	vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų registrą naudoja dažniausiai tinkamai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias pagrindines raiškos strategijas (B1.2).	intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (B1.3).	Visuomet tinkamai naudoja neutralų registrą. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja pagrindines raiškos strategijas (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, pasiūlo problemos sprendimo būdų; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų registrą. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas ir pagalbos priemones (žodynus, žinytus) naudoja ribotai (B2.1).	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, pasiūlo problemos sprendimo būdų; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Tekstą lape išdėsto tinkamai, nors kartais pasitaiko trūkumų. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų registrą naudoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (iš dalies pasinaudoja žodynais ir žinytais) (B2.2).	Detaliai apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, pasiūlo problemos sprendimo būdų; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tinkamai naudoja neutralų registrą. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (naudoja žodynus, žinytus, kitus išteklius) (B2.3).	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: detaliai apibūdina patirtus ar įsivaizduojamus dalykus; papasakoja istoriją, filmo, knygos siužetą; parašo TV laidos, tinklalapio recenziją; pateikia ataskaitą apie patirtą, matytą įvykį, renginį; parengia informacinį tekstą ir komentarą, pasiūlo problemos sprendimo būdų; išsako nuomonę, vertinimą aktualiais klausimais. Tekstą lape visuomet išdėsto tinkamai. Leksines ir gramatines struktūras visuomet vartoja taisyklingai. Visuomet tinkamai naudoja neutralų registrą. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja pagrindines raiškos strategijas ir pagalbos priemones (žodynus, žinytus, kitus išteklius) (B2.4).
Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo	Sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmuką, reportažą, interviu apie	Atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis su užrašais ir vaizdo

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmuką, reportažą, interviu apie asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas naudoja ribotai (B3.1).	elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmuką, reportažą, interviu apie asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias raiškos strategijas (B3.2).	asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (B3.3).	elementais, įgarsina tekstą; sukuria filmuką, reportažą, interviu apie asmenybes, aplinkos reiškinius, svarbius įvykius, įvairias patirtis. Leksines ir gramatines struktūras visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja pagrindines raiškos strategijas (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)			
Minimaliai atlieka sakytinės interakcijos užduotis: padedamas rodo pastangas dalyvauti pokalbiuose įvairiomis temomis, retai spontaniškai įsitraukia; padedamas rodo pastangas reikšti nuomonę, paklausti kitų nuomonės, reaguoti; minimaliai seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo minimaliai išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; minimaliai susikalba viešojo gyvenimo situacijose; padedamas rodo pastangas oficialiame pokalbyje dalintis informacija, patirti, komentuoti.	Iš dalies atlieka sakytinės interakcijos užduotis: padedamas dalyvauja pokalbiuose įvairiomis temomis, kartais spontaniškai įsitraukia; padedamas reikšti nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja; iš dalies seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo iš dalies išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; iš dalies susikalba viešojo gyvenimo situacijose; padedamas oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti, komentuoja. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai.	Dalyvauja pokalbiuose įvairiomis temomis, spontaniškai įsitraukia; reikšti nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja; seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; susikalba viešojo gyvenimo situacijose; oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti, komentuoja. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne	Atlieka visas sakytinės interakcijos užduotis: savarankiškai dalyvauja pokalbiuose įvairiomis temomis, nuolat spontaniškai įsitraukia; laisvai reikšti nuomonę, paklausia kitų nuomonės, reaguoja; detalai seka diskusijų eigą žinomomis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis; bendradarbiaudamas grupėje siekdamas komandinio tikslo visada išsako nuomonę, ragina kitus pasisakyti, aptaria klausimo aspektus, problemos sprendimo būdus; laisvai susikalba viešojo gyvenimo situacijose; savarankiškai oficialiame pokalbyje dalijasi informacija, patirti, komentuoja. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai.

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
komentuoti. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamosi labai ribotai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, ką norima pasakyti (C1.1).	Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.2).	visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.3).	Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tikslingai. Tartis ir intonavimas tinkami (C1.4).
Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas minimaliai perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas padedamas rodo pastangas teirautis informacijos, pateikti informaciją, aiškinti, argumentuoti; transakcinėse situacijose minimaliai pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; padedamas rodo pastangas užpildyti anketas, parašyti CV. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) naudojamosi labai ribotai (C2.1).	Iš dalies atlieka rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas iš dalies perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas padedamas teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose iš dalies pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; padedamas užpildo anketas, parašo CV. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi kai kuriomis interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; užpildo anketas, parašo CV. Leksines ir gramatinės struktūros beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C2.3).	Savarankiškai atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas išsamiai perteikia naujienas, reiškia mintis konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, nuomonę, emocijas; oficialiai susirašinėdamas detalai teiraujasi informacijos, pateikia informaciją, aiškina, argumentuoja; transakcinėse situacijose visada pateikia aktualią informaciją, užklausas, paaiškina problemas; savarankiškai užpildo anketas, parašo CV. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamosi interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.4).

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Minimaliai atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: minimaliai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; retai paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; padedamas rodo pastangas pasisakyti ar paskelbti įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoti kitų asmenų įrašus reikšdamas nuomonę ir emocijas; labai ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė dažnai priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Rezultatai parodo, jog interakcijos strategijomis naudojamos labai ribotai (C3.1).	Iš dalies atlieka sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: iš dalies dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; kartais paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; padedamas pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdamas nuomonę ir emocijas; ribotai laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos kai kuriomis interakcijos strategijomis (C3.2).	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdamas nuomonę ir emocijas; laikosi saugos ir etikos normų. Interakcijos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Leksines ir gramatines struktūras beveik visada vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis, tačiau ne visuomet tiksliai (C3.3).	Savarankiškai atlieka visas sakytinės ir rašytinės interakcijos virtualioje erdvėje užduotis: laisvai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; išsamiai paskelbia asmeninius įrašus, atsako į komentarus individualiai; savarankiškai pasisako ar paskelbia įrašus grupės diskusijoje, pakomentuoja kitų asmenų įrašus reikšdamas nuomonę ir emocijas; detalai laikosi saugos ir etikos normų. Gali suteikti pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinę tikslą. Leksines ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudojamos interakcijos strategijomis (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
Minimaliai žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų tik atsitiktinę faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, paskaitos, minimaliai užsirašo esminius punktus;	Iš dalies žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; kartais paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, paskaitos, iš dalies užsirašo esminius punktus; padedamas žodžiu ar raštu	Žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, paskaitos, užsirašo esminius punktus; žodžiu ar raštu pateikia informacinio ar	Sklandžiai žodžiu ar raštu perteikia konkrečią sakytinę, audiovizualinę, rašytinę informaciją pažįstamomis temomis; išsamiai paaiškina diagramų, apibūdina nuotraukų faktinę informaciją; klausydamas pranešimo, paskaitos, užsirašo visus esminius punktus; išsamiai žodžiu ar

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
padedamas rodo pastangas žodžiu ar raštu pateikti informacinio ar publicistinio teksto detalią santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo) (D1.1).	pateikia informacinio ar publicistinio teksto detalią santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo) (D1.2).	publicistinio teksto detalią santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo) (D1.3).	raštu pateikia informacinio ar publicistinio teksto detalią santrauką pažįstama tema (pokalbio, interviu, TV laidos, audiovizualinio įrašo) (D1.4).
Labai ribotai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, rodo pastangas ieškant kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; padedamas vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatinti visus dalyvauti, apibendrinti išsakytą informaciją, skatinti aptarti argumentus. Minimaliai prisideda prie bendrai priimamo sprendimo išsakydamas naujas ar plėtodamas kitų išsakytas idėjas (D2.1).	Ribotai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, kartais ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; padedamas vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visus dalyvauti, apibendrina išsakytą informaciją, skatina aptarti argumentus. Iš dalies prisideda prie bendrai priimamo sprendimo išsakydamas naujas ar plėtodamas kitų išsakytas idėjas (D2.2).	Bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, skatina visus dalyvauti, apibendrina išsakytą informaciją, skatina aptarti argumentus. Prisideda prie bendrai priimamo sprendimo išsakydamas naujas ar plėtodamas kitų išsakytas idėjas (D2.3).	Laisvai bendradarbiauja kultūriškai ar kitu požiūriu įvairialypėje grupėje atlikdamas komandos užduotis; rodo pagarbą skirtingiems grupės nariams; išklauso visų nuomonės, pripažįsta individualius požiūrių skirtumus; jei nesutaria, visada ieško kompromiso, mandagiai kalba, kuria pozityvią atmosferą; sklandžiai vadovauja grupės darbui, pateikia instrukcijas, aktyviai skatina visus dalyvauti, išsamiai apibendrina išsakytą informaciją, skatina aptarti argumentus. Visada prisideda prie bendrai priimamo sprendimo išsakydamas naujas ar plėtodamas kitų išsakytas idėjas (D2.4).

43. Pasiekimų lygių požymiai. III–IV gimnazijos klasės:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (receptija) (A)			
Minimaliai supranta instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias	Iš dalies supranta instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias	Supranta instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias nuorodas;	Supranta visas pateiktas instrukcijas, nurodymus, skelbimus; detalias

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
nuorodas; pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; minimaliai supranta klausomo audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemonės; minimaliai suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A1.1).	nuorodas; pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; iš dalies supranta klausomo audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemonės; iš dalies suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai parodo, jog supratimo strategijas naudoja ne visuomet tinkamai (A1.2).	pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; supranta klausomo audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemonės; suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A1.3).	nuorodas; pokalbius, diskusijas; pranešimus, pasisakymus, paskaitas asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo kontekste; visuomet supranta klausomo audio literatūrinio teksto siužetą, detales, meninės raiškos priemonės; pilnai suvokia publicistinio, mokslo populiarinio teksto pagrindines mintis ir kai kurias detales. Savarankiškai atlieka visas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A1.4).
Minimaliai supranta detalias rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; tik suteikus pagalbą, randa specifinę informaciją tekstuose, skiria faktą ir nuomonę ar detaliai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; minimaliai suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemonės, denotacines ir konotacines reikšmes. Rezultatai	Iš dalies supranta detalias rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; kartais prireikia pagalbos, kad rastų specifinę informaciją tekstuose, skirtų faktą ir nuomonę, detaliai suprastų aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; iš dalies suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemonės, denotacines ir konotacines reikšmes. Rezultatai	Supranta detalias rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; randa specifinę informaciją tekstuose, skiria faktą ir nuomonę; detaliai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemonės, denotacines ir konotacines reikšmes. Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A2.3).	Supranta visas pateiktas detalias rašytines instrukcijas, skelbimus; korespondenciją asmeninio, viešojo, akademinio ir iš dalies profesinio gyvenimo temomis; visuomet randa specifinę informaciją tekstuose, skiria faktą ir nuomonę; detaliai supranta aprašomuosius, pasakojamuosius, aiškinamuosius ir argumentuojamuosius tekstus; pilnai suvokia grožinio ir publicistinio teksto pagrindines mintis, detales, meninės raiškos priemonės, denotacines ir konotacines reikšmes. Savarankiškai atlieka visas užduotis.

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A2.1).	parodo, jog naudoja supratimo strategijas, tačiau ne visuomet tinkamai (A2.2).		Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A2.4).
Minimaliai supranta autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales, kai kalbama bendrine kalba ir (arba) dialektu, kai vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; tik suteikus pagalbą, supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan.). Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja supratimo strategijas (A3.1).	Iš dalies supranta autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales, kai kalbama bendrine kalba ir (arba) dialektu, kai vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; kartais prireikia pagalbos suprasti meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan.). Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas ne visuomet tinkamai (A3.2).	Supranta autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales, kai kalbama bendrine kalba ir (arba) dialektu, kai vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan.). Rezultatai parodo, jog naudoja supratimo strategijas (A3.3).	Supranta visų pateiktų autentiškų informacinių, pramoginių, dokumentinių vaizdo įrašų pagrindines mintis ir detales, kai kalbama bendrine kalba ir (arba) dialektu, kai vartojami specifiniai terminai, suprantami iš konteksto; visuomet supranta meninio ar dokumentinio filmo pagrindines mintis ir detales, veikėjų kalbėsenos ypatumus (slengą, dialektą ir pan.). Savarankiškai atlieka visas užduotis. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudoja supratimo strategijas (A3.4).
2. Raiška (produkavimas) (B)			
Minimaliai atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina daugelį dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę, spontaniškai išplėtoja mintis, detalai	Iš dalies atlieka produkavimo žodžiu užduotis: apibūdina gana platų spektrą dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę, spontaniškai išplėtoja mintis, detalai	Detaliai žodžiu apibūdina platų spektrą dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę, spontaniškai išplėtoja mintis, detalai paaiškina įvairius problemas	Savarankiškai atlieka visas produkavimo žodžiu užduotis: detalai apibūdina platų spektrą dalykų; papasakoja tikras ar įsivaizduojamas istorijas bei netikėtus įvykius; išdėsto savo veiklos eigą, pakomentuoja jos etapus ir rezultatus; pateikia faktinę informaciją, paaiškindamas sudėtingesnes procedūras; pateikia iš anksto paruoštą pranešimą aktualia tema; išreiškia nuomonę,

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
paaishkina įvairius problemos aspektus ir pateikia argumentus. Užduotis atlieka suteikus pagalbą. Žodyno pakanka tik kai kurioms mintims išreikšti programos temomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Ne visuomet tinkamai pasirenka neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Tartis ir intonavimas gali trukdyti suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog ribotai naudoja raiškos strategijas (B1.1).	paaishkina įvairius problemos aspektus ir pateikia argumentus. Pagalbos prireikia, atliekant sudėtingesnes užduotis. Iš esmės pakanka žodyno išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Leksines ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų ir (pusiau) oficialų registrą naudoja dažniausiai tinkamai. Tartis ir intonavimas beveik visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias pagrindines raiškos strategijas (B1.2).	aspektus ir pateikia argumentus. Vartoja gana platų žodyną, perfrazuoja siekiant išvengti pasikartojimo. Leksines ir gramatines struktūras beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Tartis ir intonavimas leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog naudoja įvairias raiškos strategijas (B1.3).	spontaniškai išplėtoja mintis, detaliai paaishkina įvairius problemos aspektus ir pateikia argumentus. Vartoja pakankamai platų žodyną, laisvai perfrazuoja siekiant išvengti pasikartojimo. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatines struktūras išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Tiksliai renkami neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Tartis ir intonavimas visuomet leidžia suprasti, ką norima pasakyti. Rezultatai parodo, jog tiksliai naudoja įvairias raiškos strategijas (B1.4).
Minimaliai atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina daugelį dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą, gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją ir (arba) atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdamas teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą ir (arba) straipsnį aktualia tema. Atliekant užduotis, kartais prireikia pagalbos. Tekstą lape išdėsto iš dalies tinkamai. Žodyno pakanka tik kai kurioms	Iš dalies atlieka produkavimo raštu užduotis: apibūdina platų spektrą dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą, gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją ir (arba) atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdamas teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą ir (arba) straipsnį aktualia tema. Tekstą lape išdėsto tinkamai, nors kartais pasitaiko trūkumų. Iš esmės pakanka	Detaliai raštu apibūdina platų spektrą dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą, gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją ir (arba) atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdamas teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą ir (arba) straipsnį aktualia tema. Tekstą lape išdėsto tinkamai. Vartoja gana platų žodyną išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Leksines ir	Savarankiškai atlieka visas produkavimo raštu užduotis: detalai raštu apibūdina platų spektrą dalykų, aprašo įvairius įvykius; papasakoja istoriją, parengia informacinį pranešimą, gyvenimo aprašymą (CV); parašo filmo, knygos, TV laidos, tinklalapio, tinklaraščio recenziją ir (arba) atsiliepimą; parašo argumentuojamojo ir aiškinamojo tipo esė, tinkamai pasirinkdamas teksto išdėstymo principą (retorinį modelį); parašo pranešimą ir (arba) straipsnį aktualia tema. Tekstą lape visuomet išdėsto tinkamai. Vartoja pakankamai platų žodyną, laisvai

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
pagrindinėms mintims išreikšti programos temomis. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Ne visuomet tinkamai pasirenka neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijas ir pagalbos priemonės (žodynus, žinynus) naudoja ribotai (B2.1).	žodyno išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš esmės taisyklingai. Neutralų ir (pusiau) oficialų registrą naudoja dažniausiai tinkamai. Rezultatai parodo, jog naudoja kai kurias žinomas raiškos strategijas (iš dalies pasinaudoja žodynais, žinynais, kitais šaltiniais) (B2.2).	gramatinės struktūros beveik visuomet vartoja taisyklingai. Tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog naudoja pagrindines raiškos strategijas (remiasi žodynais, žinynais, kitais ištekliais) (B2.3).	perfrazuoja siekiant išvengti pasikartojimo. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatinės struktūros išreikšti mintis įvairiomis programos temomis. Tikslingai renkasi neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog visuomet tinkamai naudoja pagrindines raiškos strategijas ir pagalbos priemonės (žodynus, žinynus, kitus išteklius) (B2.4).
Minimaliai atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydamas asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdamas kritinį komentarą. Sudėtingesnes užduotis atlieka tik padedamas. Leksines ir gramatinės struktūros vartoja iš dalies taisyklingai. Ne visuomet tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijų ir skaitmeninių priemonių bei tekstų rengyklių naudojimas yra gana ribotas (B3.1).	Iš dalies atlieka audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydamas asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdamas kritinį komentarą. Atliekant sudėtingesnes užduotis, kartais prireikia pagalbos. Ne visuomet taisyklingai vartoja leksines ir gramatinės struktūros. Iš esmės tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog taiko kai kurias raiškos strategijas ir naudoja skaitmenines priemones bei tekstų rengykles (B3.2).	Sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydamas asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdamas kritinį komentarą. Leksines ir gramatinės struktūros beveik visuomet vartoja taisyklingai. Dažniausiai tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog taiko raiškos strategijas ir naudoja skaitmenines priemones ir tekstų rengykles (B3.3).	Atlieka visas audiovizualinio teksto produkavimo užduotis: sukuria pateiktis ir įgarsina tekstą įvairiomis temomis, naudodamas įvairias skaitmenines priemones ir tekstų rengykles; sukuria filmuką, reportažą ar tinklalaidę aktualia tema, pristatydamas asmeninę ir kitų žmonių patirtį, pateikdamas kritinį komentarą. Savarankiškai atlieka ir sudėtingesnes užduotis. Vartoja pakankamai platų žodyną. Taisyklingai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes gramatinės struktūros reikšdamas mintis įvairiomis programos temomis. Visuomet tinkamai naudoja neutralų ir (pusiau) oficialų registrą. Rezultatai parodo, jog tikslingai taiko įvairias raiškos strategijas ir naudoja

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
			įvairias skaitmenines priemones bei tekstų rengykles (B3.4).
3. Sąveika (interakcija) (C)			
Padedamas rodo iniciatyvą dalyvauti pokalbiuose su nepažįstamais pašnekovais, komentuoti kitų asmenų požiūrį; retai palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio pokalbio konvencijų; minimaliai seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekdamas bendro rezultato retai aptaria reiškinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, argumentus už ir prieš; minimaliai susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; imdamas interviu retai spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu labai ribotai reiškia nuomonę ir emocijas. Rezultatai parodo, jog minimaliai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C1.1).	Padedamas dalyvauja pokalbiuose su nepažįstamais pašnekovais; iš dalies komentuoja kitų asmenų požiūrį; kartais palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio pokalbio konvencijų; iš dalies seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekdamas bendro rezultato kartais aptaria reiškinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, argumentus už ir prieš; iš dalies susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; imdamas interviu kartais spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu ribotai reiškia nuomonę ir emocijas. Rezultatai parodo, jog iš dalies naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C1.2).	Dalyvauja pokalbiuose su nepažįstamais pašnekovais; komentuoja kitų asmenų požiūrį; palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio pokalbio konvencijų; seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekdamas bendro rezultato aptaria reiškinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, argumentus už ir prieš; susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; imdamas interviu spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu reiškia nuomonę ir emocijas. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C1.3).	Savarankiškai dalyvauja pokalbiuose su nepažįstamais pašnekovais; argumentuotai komentuoja kitų asmenų požiūrį; visada palaiko mandagų santykį, laikosi socialinio pokalbio konvencijų; detalai seka diskusiją, pateikia savo nuomonę ir argumentus, reaguoja į kitų asmenų argumentus, emocijas; tikslinėje diskusijoje siekdamas bendro rezultato išsamiai aptaria reiškinių priežastis ir pasekmes, problemas ir sprendimus, argumentus už ir prieš; sklandžiai susikalba sprendžiant prekių ir paslaugų įsigijimo klausimus; imdamas interviu visada spontaniškai išplėtoja klausimus ir reaguoja į atsakymus; duodamas interviu laisvai reiškia nuomonę ir emocijas. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C1.4).
Minimaliai atlieka rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas minimaliai perteikia	Atlieka dalį rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas iš dalies perteikia	Asmeniškai susirašinėdamas perteikia detalius patirties aprašymus, nuomonę ir jausmus; rašo	Atlieka visas rašytinės interakcijos užduotis: asmeniškai susirašinėdamas išsamiai perteikia detalius patirties

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
detalius patirties aprašymus, nuomonę ir jausmus; padedamas rodo pastangas rašyti konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikytis asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiai susirašinėdamas minimaliai laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transakcinėse situacijose padedamas rodo pastangas tiksliai raštu perteikti informaciją. Rezultatai parodo, jog minimaliai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.1).	detalius patirties aprašymus, nuomonę ir jausmus; padedamas rašo konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiai susirašinėdamas kartais laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transakcinėse situacijose padedamas tiksliai raštu perteikia informaciją. Rezultatai parodo, jog iš dalies naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).	konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiai susirašinėdamas laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transakcinėse situacijose tiksliai raštu perteikia informaciją. Rezultatai parodo, jog naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), tačiau ne visuomet tikslingai (C2.3).	aprašymus, nuomonę ir jausmus; savarankiškai rašo konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, laikosi asmeninės korespondencijos konvencijų; oficialiai susirašinėdamas visada laikosi registro ir dalykinės korespondencijos konvencijų; transakcinėse situacijose savarankiškai tiksliai raštu perteikia informaciją. Rezultatai parodo, jog tikslingai naudojamos interakcijos strategijomis ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.4).
Labai ribotai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; padedamas rodo pastangas paskelbti ilgesnius įrašus bei reaguoti į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje labai ribotai bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; padedamas rodo ketinimus užsisakyti prekę ar paslaugą internetu. Bendradarbiaudamas minimaliai ir padedamas siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai	Ribotai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; padedamas paskelbia ilgesnius įrašus bei reaguoja į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje ribotai bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; padedamas užsisako prekę ar paslaugą internetu. Bendradarbiaudamas iš dalies siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžiamas iškilusias	Dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; paskelbia ilgesnius įrašus bei reaguoja į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; užsisako prekę ar paslaugą internetu. Bendradarbiaudamas dažnai siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžiamas iškilusias problemas, ne visada tinkamai	Laisvai dalyvauja virtualioje komunikacijoje realiu laiku su daugiau nei vienu pašnekovu; savarankiškai paskelbia ilgesnius įrašus bei reaguoja į kitų asmenų pasisakymus, įrašus; projektinėje veikloje laisvai bendradarbiauja siekdamas numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžia iškilusias problemas; savarankiškai užsisako prekę ar paslaugą internetu. Bendradarbiaudamas siekia numatyto rezultato, konstruktyviai ir mandagiai sprendžiamas iškilusias problemas,

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
sprendamas iškilusias problemas, minimaliai naudojasi interakcijos strategijomis (C3.1).	problemas, iš dalies naudojasi interakcijos strategijomis (C3.2).	pasinaudodamas interakcijos strategijomis (C3.3).	tinkamai pasinaudodamas interakcijos strategijomis (C3.4).
4. Tarpininkavimas (mediacija) (D)			
Labai ribotai žodžiu ar raštu perteikia sakinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis; padedamas rodo pastangas detaliai apibūdinti ir komentuoti vaizdinės medžiagos informaciją; detaliai ir tiksliai užsirašyti informaciją ir (arba) konspektuoti pranešimus; minimaliai pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Labai ribotai palygina, susistemina raštu informaciją ir (ar) požiūrius (D1.1).	Ribotai žodžiu ar raštu perteikia sakinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis; padedamas detaliai apibūdina ir komentuoja vaizdinės medžiagos informaciją; detaliai ir tiksliai užsirašo informaciją ir (arba) konspektuoja pranešimus; iš dalies pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Ribotai palygina, susistemina raštu informaciją ir (ar) požiūrius (D1.2).	Žodžiu ar raštu perteikia sakinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis; detaliai apibūdina ir komentuoja vaizdinės medžiagos informaciją; detaliai ir tiksliai užsirašo informaciją ir (arba) konspektuoja pranešimus; pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Palygina, susistemina raštu informaciją ir (ar) požiūrius (D1.3).	Laisvai žodžiu ar raštu perteikia sakinę ar rašytinę informaciją socialinėmis, akademinėmis ir (ar) profesinėmis temomis; visada detaliai apibūdina ir komentuoja vaizdinės medžiagos informaciją; visada detaliai ir tiksliai užsirašo informaciją ir (arba) konspektuoja pranešimus; išsamiai pateikia sakinio, rašytinio, audiovizualinio teksto santrauką; apibendrina faktus ir autorių požiūrius. Išsamiai palygina, susistemina raštu informaciją ir požiūrius (D1.4).
Labai ribotai bendradarbiauja ir skatina kitus; padedamas rodo pastangas aptarti įvairius argumentus; išsakyti naujas mintis; prisidėti prie bendrai priimamo sprendimo; daugiakultūroje grupėje minimaliai rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros mokinių atžvilgiu; labai ribotai skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdamas skirtingas vertybes, požiūrius; jei nesutaria, rodo	Ribotai bendradarbiauja ir skatina kitus; padedamas aptaria įvairius argumentus; išsako naujas mintis; minimaliai prisideda prie bendrai priimamo sprendimo; daugiakultūroje grupėje kartais rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros mokinių atžvilgiu; iš dalies skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdamas skirtingas vertybes, požiūrius; jei nesutaria, kartais siekia konsensuso.	Bendradarbiauja ir skatina kitus; aptaria įvairius argumentus; išsako naujas mintis; prisideda prie bendrai priimamo sprendimo; daugiakultūroje grupėje rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros mokinių atžvilgiu; skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdamas skirtingas vertybes, požiūrius; jei nesutaria, siekia konsensuso. Vadovauja grupės darbui, moderuoja diskusiją,	Laisvai bendradarbiauja ir skatina kitus; visada aptaria įvairius argumentus; nuolat išsako naujas mintis; ženkliai prisideda prie bendrai priimamo sprendimo; daugiakultūroje grupėje visada rodo empatiją, supratimą kitokios kultūros mokinių atžvilgiu; nuolat skatina tarpkultūrinį dialogą, priimdamas skirtingas vertybes, požiūrius; jei nesutaria, visada argumentuotai

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
pastangas siekti konsensuso. Padedamas rodo pastangas vadovauti grupės darbui, moderuoti diskusiją, apibendrinti išsakytą informaciją skatindamas aptarti argumentus (D2.1).	Padedamas vadovauja grupės darbui, moderuoja diskusiją, iš dalies apibendrindamas išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus (D2.2).	apibendrindamas išsakytą informaciją skatina aptarti argumentus (D2.3).	siekia konsensuso. Sklandžiai vadovauja grupės darbui, moderuoja diskusiją, apibendrindamas išsakytą informaciją visada skatina aptarti argumentus (D2.4).
